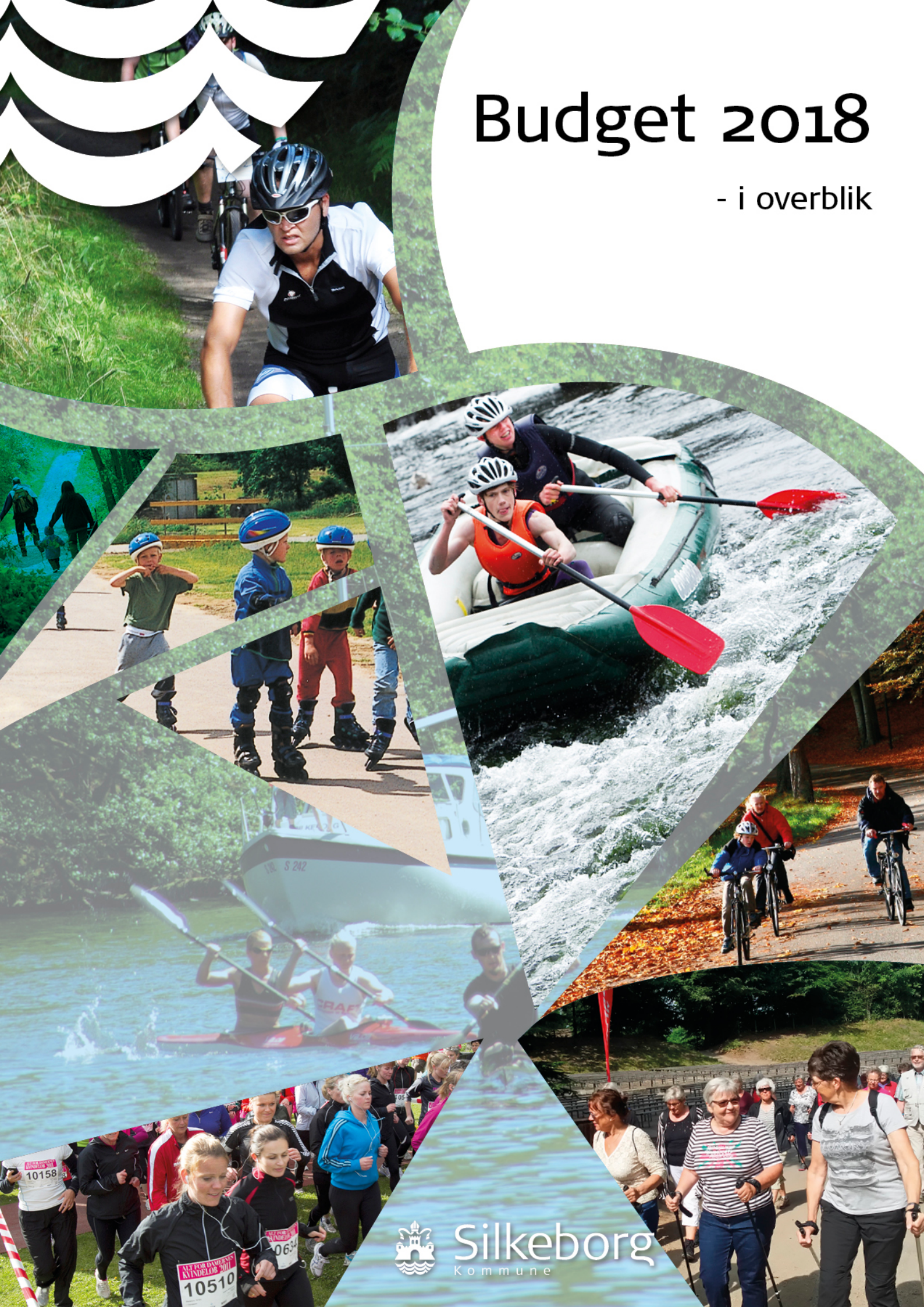

Budget 2018

- i overblik

Silkeborg
Kommune

Forord

Silkeborg Byråd har 12. oktober 2017 vedtaget budgettet for 2018 og overslagsårene 2019-2021 med 28 ud af byrådets 31 medlemmer. Kun Enhedslisten og Liberal Alliance står ikke bag budgettet.

Silkeborg Kommune er en af landets store vækstkommuner. Silkeborgmotorvejen har rykket verden tættere på, og vi ønsker at udnytte motorvejens vækstpotentiale for både virksomheder og nye borgere.

Det betyder også et øget fokus på vores infrastruktur, så vi styrker mobiliteten. De sidste år har vi arbejdet på flere store projekter: Fx Nordskovvej, udvidelsen af Borgergade mellem Nørretorv og Ansvej, udvidelsen af Christians den 8.s Vej, moderniseringen af Resendalvej, forlængelsen af Lillehøjvej ved Erhvervskorridoren samt opførelsen af parkeringskælderens under Torvet. I 2018 vil et stort indsatsområde være en bedre trafikafvikling ved handelsområdet Center Nord i Silkeborg by.

Den kommunale byggeaktivitet er stor, og Silkeborg by oplever den største byudvikling i byens historie. Det nye Torv står færdigt, og næste step i forskønnelsen af midtbyen er en renovering af gågadesystemet. AP Pension bygger ny bydel på Søtorvet og Aberdeen Asset Management opfører Papirtårnet; en 70 meter høj beboelsesejendom.

Vi fortsætter den positive udvikling i den kommende byrådsperiode med et fokus på udvikling af både Havnen, nyt citycenter ved Torvet, Bios Gård, Mejerigården og banearealet. Men også en plan for forskønnelse og renovering af andre udvalgte byer er på dagsordenen de kommende år.

På skoleområdet viser en ny sammenligning fra Undervisningsministeriet, at elevernes faglighed og trivsel ligger i top. 94% af eleverne har en høj trivsel, hvilket er over landsgennemsnittet. Men vi vil gøre det endnu bedre. Derfor indeholder budgettet også et løft til folkeskolerne, hvor der er afsat midler til blandt andet at styrke læsefærdigheder, optimere samarbejdet med erhvervslivet og ungdomsuddannelserne samt til et øget fokus på digitale læringsmaterialer.

Vi har også store ambitioner på handicap- og ældreområdet. Marienlyst slog dørene op i foråret 2017, men også i 2018 vil der være fokus på at øge mængden af plejeboliger i Silkeborg By. Derfor tager vi snart hul på det næste store byggeprojekt i Alderslyst, som skal rumme 2x48 plejeboliger.

Flere ældre, et ændret sygdomsbillede og ændrede plejeopgaver i det nære sundhedsvæsen stiller nye krav til området. Det betyder også, at der i budgettet for 2018 er afsat flere midler til sygepleje, hjælpemidler og til kompetenceløft hos personalet.

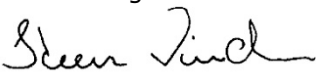
2017 var året, hvor Silkeborg Kommune blev hædret af Friluftsrådet som Danmarks Friluftskommune - og Silkeborg Kommune er nu hele Danmarks Outdoor Hovedstad. Den ambition understøtter vi i vores nye friluftsstrategi, som er en del af Kommuneplanen 2017-2028, og i løbet af 2018 opfører vi blandt andet et trailcenter.

Vi støtter musik, kunst, teater, idræt, foreningsliv, som skaber liv og oplevelser, og som gør, at vi er et attraktivt sted at bo og besøge. Og det er et fokus, vi fortsat vil have i 2018.

Dette var nogle af de områder, som vi har rettet fokus på i budget 2018. På de næste sider kan I læse mere om budget 2018 og overslagsårene 2019-2021.

Rigtig god læselyst.

Med venlig hilsen

Steen Vindum

Indledning

Hermed foreligger Budget 2018 og budgetoverslag 2019-2021 for Silkeborg Kommune.

Budgettet består af to dele: En kort udgave med titlen "Budget 2018 i overblik" (denne), som primært retter sig mod dem, der ønsker et overblik over kommunens økonomi og politiske målsætninger, samt en mere dybdegående udgave "Budget 2018 i detaljer", der retter sig mod dem, der ønsker at gå i detaljen på enkeltområder.

"Budget 2018 i overblik" indeholder:

- Målaftalen mellem Byrådet og fagudvalgene 2018-2021.
- Bevillings- og anlægsoversigt
- Bevillingsregler
- Beskrivelsen af de enkelte bevillinger indeholdende:
 - o Forside.
 - o Bevillingsaftale.
 - o Takstblad.

God læselyst.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Budgetforslag 2018 – i overblik

	Side
Byrådets mission og vision	5
Forslag til målaftale mellem Byrådet og fagudvalgene 2018-2021	7
Budgetopgørelse 2018-2021	23
Bevillingsoversigt	25
Skattefinansieret anlæg 2018-2021	28

Budgetmateriale:

Økonomi- og Erhvervsudvalget:	
Mission og vision	32
2 Renter	33
3 Finansforskydninger	34
4 Lån	35
5 Tilskud og udligning	36
6 Skatter	37
11 Ældreboliger	38
12 Kommunale ejendomme	41
14 Centrafunktioner	46
15 Fælles Formål	54
16 Tværgående aktiviteter	56
Vej- og Trafikudvalget:	
Mission og vision	57
24 Kollektiv Trafik	58
25 Veje	64
28 Entreprenøropgaver	71
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget:	
Mission og vision	75
34 Kultur og Fritid	76
Børne- og Ungeudvalget:	
Mission og vision	86
41 Skoler	87
43 Dagpleje og daginstitutioner	98
44 Socialtilsyn Midt	104
45 Børn og unge med særlige behov	107
47 Handicap – sociale overførsler	114
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget:	
Mission og vision	117
52 Sundhedsområdet	118
53 Socialpsykiatri og Rusmiddel	128
56 Aktivitetsbestemt medfinansiering	134
Arbejdsmarkedsudvalget:	
Mission og vision	135
61 Arbejdsmarked - service	136
66 Arbejdsmarked - overførsler	144
67 Sociale overførsler	152
69 Arbejdsmarked - institutioner	160
Ældre- og Handicapudvalget:	
Mission og vision	168
73 Ældreområdet	169
74 Handicap - voksne	177
78 Fritvalgsområdet	182
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget:	
Mission og vision	183
81 Natur og Miljø	184
82 Planlægning og Byggemodning	190
Bevillingsregler	192
Regler for økonomisk decentralisering	195

BYRÅDET

Mission:

Silkeborg Kommune skal gennem demokratiske processer i byrådet og det omgivende lokalsamfund skabe det bedst mulige grundlag for at leve og virke i vort område.

Vision:

Silkeborg Kommune - et dynamisk fællesskab med unikke udfoldelsesmuligheder.

MÅLAFTALE
MELLEM
SILKEBORG BYRÅD
OG
FAGUDVALGENE
2017-2020

Forudsætninger og økonomiske mål

Herunder beskrives kort de centrale overordnede forudsætninger, der har været gældende for udarbejdelsen af Budget 2018. Endvidere er de økonomiske mål beskrevet.

Forudsætninger for budgettet

Aftalen mellem KL og Regeringen

Den 1. juni 2017 indgik KL og Regeringen aftale om kommunernes økonomi for 2018.

Serviceudgifter

Med afsæt i de gennemførte initiativer i det fælles moderniserings- og effektiviseringsprogram, der blev igangsat med økonomiaftalen for 2017, er Regeringen og KL enige om, at der kan frigøres 1 mia. kr. i 2018. Heraf frigøres 0,5 mia. kr. til prioritering bredt i den offentlige sektor. De resterende frigjorte 0,5 mia. kr. forbliver i kommunerne til kernevelfærd.

Kommunernes servicerramme i 2018 udgør 246 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet.

I 2018 er 3 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at kommunerne overholder den fastsatte serviceudgiftsramme for budgetterne i 2018.

Anlægsudgifter

Det fremgår af aftalen, at kommunernes anlægsinvesteringer i 2018 udgør 17 mia. kr. Der er i 2018 fastsat et loft over de kommunale investeringer, og dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme.

Regeringen og KL er enige om at udmønte 2,7 mia. kr. fra Kvalitetsfonden i 2018 til prioritering af de fysiske rammer i folkeskolen, daginstitutioner og på ældreområdet.

Sænkning af skatterne på 250 mio. kr.

Der er desuden enighed om, at kommunerne skal arbejde for at sænke skatterne med samlet set 250 mio. kr. i 2018. For at understøtte skattenedsættelser etableres en statsligt finansieret tilskudsordning på 450 mio. kr. til de kommuner, der sænker indkomstskatten. Regeringen og KL er dog enige om, at nogle kommuner skal have mulighed for at hæve skatten i 2018 inden for en ramme på 200 mio. kr. Forudsætningen herfor er, at andre kommuner sætter skatten tilsvarende ned.

Lånepuljer og tilskud

I 2018 fastsættes et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. Heraf fordeles 1,5 mia. kr. som grundtilskud til alle kommuner, og 2 mia. kr. fordeles på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår.

Der afsættes en lånepulje på 250 mio. kr. målrettet investeringer med et effektiviseringspotentiale. Derudover afsættes en lånepulje på 400 mio. kr. målrettet kommuner med behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder.

Regeringen og KL er desuden enige om at afsætte 350 mio. kr. til særtilskudspuljen til vanskeligt stillede kommuner i 2018. Hertil afsættes en lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

Overførselsudgifter og udgifter til forsikrede ledige

Det er forudsat, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 71,8 mia. kr. i 2018, og at kommunernes udgifter til forsikrede ledige vil udgøre 11 mia. kr. i 2018.

Udviklingen i befolknings- og elevtal for Silkeborg Kommune

Oplysninger om det fremtidige befolkningstal er en væsentlig forudsætning for budgetlægningen på flere af Silkeborg Kommunes områder. Der udarbejdes derfor årligt en ny befolkningsprognose for kommunen. Prognosen beskriver den forventede befolkningsudvikling, dels på de enkelte aldersgrupper, dels på de enkelte områder i kommunen. Befolkningsprognosen danner desuden grundlaget for elevtalsprognosen, som i lighed med befolkningsprognosen er udarbejdet i marts 2017.

I nedenstående skema er vist befolkningsprognosens forventninger til den fremtidige befolkningsudvikling på de udvalgte aldersgrupper. Befolkningstallene for 2017 er faktiske tal opgjort pr. 1. januar 2017.

Aldersgruppe	Realiseret 2017	Prognose			Udvikling i procent		
		2018	2024	2030	2017-2018	2017-2024	2017-2030
0-2 år	2.761	2.829	3.199	3.365	2,5%	15,9%	21,9%
3-5 år	3.069	2.985	3.179	3.524	-2,8%	3,6%	14,8%
6-16 år	13.552	13.496	12.799	12.827	-0,4%	-5,6%	-5,3%
17-24 år	8.270	8.296	8.745	8.591	0,3%	5,7%	3,9%
25-39 år	14.583	14.607	15.743	16.402	0,2%	8,0%	12,5%
40-59 år	26.013	26.116	26.409	26.297	0,4%	1,5%	1,1%
60-79 år	19.249	19.603	21.452	22.707	1,8%	11,4%	18,0%
80+ år	3.743	3.904	5.097	7.115	4,3%	36,2%	90,1%
I alt	91.240	91.835	96.623	100.827	0,7%	5,9%	10,5%

Det fremgår af ovenstående, at Silkeborg Kommune fra 1. januar 2017 til 1. januar 2030 forventes at få en samlet vækst i befolkningstallet på 10,5 procent.

For prognosen under ét vokser antallet af borgere i alle aldersgrupper undtagen gruppen af 6-16-årige, hvor der er et fald på 5,3 procent set over hele prognoseperioden. Det kan endvidere fremhæves, at Silkeborg Kommune i samme periode forventes at få en stigning på 0-2-årige på 21,9 procent og en vækst i antallet af 60-79-årige på 18 procent og af 80+-årige på 90,1 procent.

Det skal understreges, at prognosen ikke er en nøjagtig forudsigelse om fremtiden, men en fremskrivning af folketallet ud fra en forventning til, at de opstillede forudsætninger holder i hele prognoseperioden.

I demografitildeling til de demografiregulerede bevillinger er prognosetallene for 2018 korrigeret for tilgang af færre flygtninge i 2017.

Politiske mål

Byrådets overordnede mål for budgetåret 2017:

Byrådets overordnede politiske mål er at sikre en **bæredygtig økonomi**.

Byrådet vil i forbindelse med prioriteringen af økonomi, serviceniveau og faglighed have fokus på:

- Bæredygtig økonomi
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Attraktiv kommune
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Bæredygtig økonomi, da det er fundamentet for fremtidens Silkeborg Kommune og grundlag for kommunens fortsatte opgaveløsning og udvikling.

- Gennem overholdelse af budgetterne for serviceudgifter på udvalgsniveau – også selv om nogle af udgifterne er mindre styrbare end andre.
- Gennem effektivisering, innovation og ny teknologi med klare økonomiske mål.
- Ved at vælge det bedste tilbud indenfor den givne økonomiske og lovgivningsmæssige ramme.
- Gennem de økonomisk mest rentable og fremtidssikrede beslutninger med særligt fokus på forebyggelse.
- Gennem opbygning af en robust kassebeholdning.

Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle, så det bidrager til mere innovation, bedre ressourceudnyttelse og større sammenhæng.

- Ved at sætte borgerne i centrum gennem tidlig involvering.
- Ved at sætte fokus på, at samskabelse og inddragelse skaber højere kvalitet, bedre udnyttelse og større sammenhæng.
- Ved fortsat at styrke samarbejdet mellem frivillige og fagpersoner, så der skabes øget medborgerskab.
- Ved at styrke udviklingen af faglige miljøer med kompetente og innovative medarbejdere, der arbejder på at skabe fremtidens løsninger.
- Ved at fokusere på innovation og digitalisering, der udvikler samspillet med borgere og samfund.

Attraktiv kommune – mere vækst, flere job, flere borgere

- Ved bosætning, erhvervsudvikling og uddannelsesmiljøer, da det skaber grundlaget for attraktivitet, vækst og dynamik.
- Ved at styrke erhvervsudviklingen og jobskabelsen gennem lokale initiativer og strategisk samarbejde med Businessregion Aarhus og på tværs af kommunegrænser.
- Ved alsidige bosætningsmuligheder med blik for tilflytternes ønsker, i varierede bymiljøer og lokalsamfund.
- Ved at arbejde for stadigt flere og bredere uddannelsesmuligheder og styrket infrastruktur.
- Ved kvalitet i kommunens kerneydelser.

Tage hånd om de mest sårbare, da det er en kerneopgave for kommunen at understøtte borgere, der har brug for støtte til at mestre eget liv.

- Ved at tage udgangspunkt i ressourcerne hos de mest sårbare.
- Ved tidlig opsporing og tidlig indsats gennem frivillighed og medborgerskab.
- Ved at sikre sammenhængende borgerforløb gennem tværgående samarbejde.

- Ved at afprøve nye muligheder og udvikle nye metoder med afsæt i evidens, evaluering og brugerundersøgelser.

Sundhedsfremme og forebyggelse, for at fremme borgernes mulighed for at leve et sundt liv med høj livskvalitet.

- Ved at sætte fokus på lighed i sundhed.
- Ved at tænke sundhed ind i kerneydelser, planlægning og politikker.
- Ved at sikre en helhedsorienteret indsats gennem tværgående samarbejde.
- Ved at skabe gode uddannelses- og arbejdsmarkedsforhold, da gode levevilkår er afgørende for den almene sundhedstilstand.
- Ved i samspil med foreningsliv og frivillige, at fremme benyttelse og udvikling af natur og kulturliv, da aktiviteter, gode oplevelser og glæde er med til at styrke den mentale sundhed.

Bæredygtig miljø- og klimaindsats, hvor der tages et kommunalt og lokalt ansvar i bestræbelserne på at opnå fremtidssikrede løsninger.

- Ved at iværksætte fremtidssikrede løsninger gennem partnerskaber og energibesparende tiltag.
- Ved at gøre det lettere at skabe fremtidssikrede løsninger gennem planlægning, myndighedsbehandling, information og dialog.
- Ved at udfordre eksisterende rammer og søge innovative løsninger.
- Ved en ambitiøs vand- og naturplanlægning og øget genanvendelse af affald.
- Ved en årlig CO₂-reduktion for den kommunale organisation på minimum 2 %.

Finansielle mål:

De finansielle mål er udarbejdet ud fra den Økonomiske Politik for 2018 som besluttet af Økonomi- og Erhvervsudvalget den 3. april 2017.

- Der sigtes fortsat mod en ikke disponeret kassebeholdning på 250 mio.kr.(anvendes midler konsolideres på ny)
- Afdrag på den ordinære gæld i forhold til optag af ordinære lån. Der indregnes for budget 2018 og overslagsårene nettoafdrag på 10-15 mio.kr. årligt.
- For budget 2018 og overslagsårene arbejdes med et anlægsniveau (ex. Ældreboliger og energiinvesteringer) på 200-250 mio.kr.
Der sigtes mod at nå niveauet på 250 mio.kr. under hensyntagen til kommunernes aftaleoverholdelse samt finansieringsmulighederne.

Eventuel andel af finansieringstilskud, der ikke er medgået til opnåelse af budgetbalance, fordeles i forbindelse med indgåelse af budgetaftale.

Budgetopgørelse

Budget 2018 viser følgende:

Det økonomiske resultat af budget 2018, som fremgår af budgetopgørelse 2018-2021, viser et overskud på ordinær drift på 241,9 mio. kr. og et underskud på det skattefinansierede område på 37,0 mio. kr. Efter låneoptag og afdrag på lån samt finansforskydninger er der budgetteret med et overskud på de likvide aktiver med 0,1 mio. kr. Resultatet er summen af en lang række indtægter og udgifter, der gennemgås nærmere nedenfor.

I det følgende vil økonomien i Silkeborg Kommunes budget blive beskrevet nærmere. Beskrivelsen følger og uddyber "Budgetopgørelse 2018-2021".

A. Skattefinansieret område

1. Indtægter

Silkeborg Kommunes indtægter på det skattefinansierede område består af: 1) skatter og 2) tilskud fra staten, det såkaldte bloktilskud. Af skatterne, som i 2018 budgetteres til at udgøre i alt 4.419,2 mio. kr., udgør indkomstskatterne, som det fremgår af nedenstående tabel, den største del.

Skatter

Mio. kr. – netto Løbende priser	Budget 2017	Budget 2018	--Budgetoverslag--		
			2019	2020	2021
Indkomstskat	3.736,7	3.891,9	4.051,7	4.191,8	4.345,8
Medfinansiering af det skrå skatteloft	-9,9	-9,8	-10,1	-10,4	-10,7
Grundskyld	427,5	440,3	463,6	488,6	515,4
Dækningsafgift af off. ejen- domme	6,7	9,0	9,0	9,0	9,0
Selskabsskat	55,4	84,4	86,9	86,6	86,7
Anden skat på fast ejendom	1,5	3,4	1,5	1,5	1,5
Skatter i alt	4.218,0	4.419,2	4.620,5	4.767,0	4.947,7

Skatteprocent	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5
Afgiftspligtige grundværdier øvrige ejendomme: (mio. kr.)	14.600,7	15.086,1	15.885,7	16.743,5	17.664,4
Grundværdier vedr. produk- tionsjord (mio. kr.)	2.622,5	2.495,3	2.592,6	2.693,7	2.801,5
Grundskyldspromille	28,26	28,26	28,26	28,26	28,26
Promille vedr. produktions- jord	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2

Den **kommunale indkomstskat** beregnes som udskrivningsgrundlaget * skatteprocent.

I budget 2018 er selvbudgettering valgt.

Udskrivningsgrundlaget for 2018 er beregnet med udgangspunkt i det skønnede efterreguleringsgrundlag (det skattegrundlag, som selvbudgetterende kommuners skat afregnes på) for 2016, hvor 99,4 procent af selvangivelserne er lignet.

Kommunens udskrivningsgrundlag i årene efter 2016 er baseret på KL's skøn over væksten i efterreguleringsgrundlaget. KL's skøn tilpasses Silkeborg Kommune på følgende måde:

- Fremskrivningen foretages særskilt for hver af udskrivningsgrundlagets underkomponenter (eksempelvis lønindkomster eller rentefradrag). Baseret på Silkeborg Kommunes historiske udvikling på disse komponenter, er der (jf. Budgetaftalen Bilag B) foretaget

justeringer af KL's skøn for udviklingen på fire underkomponenter, herunder lønindkomster.

- Det komponentfordelte skattegrundlag fremskrives separat på aldersgrupper. Aldersfordelingen i Silkeborg Kommunes befolkningsprognose er forudsat i fremskrivningen.
- Silkeborg Kommunes befolkningsudvikling er indarbejdet i fremskrivningen. Der er budgetteret med 91.880 borgere pr. 1. januar 2018 og 92.490 pr. 1. januar 2019.

På denne baggrund budgetteres med et udskrivningsgrundlag på 15.262.530 mio. kr. i 2018. Til sammenligning er Silkeborg Kommunes statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2018 opgjort til 15.100,0 mio. kr. Udskrivningsprocenten er 25,5.

I nedenstående tabel fremgår KL's forventninger til udviklingen i det faktiske udskrivningsgrundlag på landsplan.

	Udvikling i udskrivningsgrundlag i pct.
2015*/2016	3,6
2016/2017	3,0
2017/2018	4,3
2018/2019	3,5
2019/2020	3,6
2020/2021	3,7

*KL har gjort opmærksom på at 3 mia. kr. af udskrivningsgrundlag i 2015 forventeligt vedrører engangsindtægter og at disse engangsindtægter kun berører enkelte kommuners 2015-grundlag.

Udviklingen i udskrivningsgrundlaget fra 2010 til 2011 var i Silkeborg Kommune på 2,43 % mod på landsplan i alt 2,14 % og således det første år med vækst over landsgennemsnittet siden 2007. Udviklingen i udskrivningsgrundlaget fra 2011 til 2012 var i Silkeborg Kommune på 3,4 % mod en udvikling på 3,8 % på landsplan, således var udviklingen igen lavere i Silkeborg Kommune end på landsplan. Fra 2012 til 2013 har Silkeborg Kommune igen en vækst i det faktiske udskrivningsgrundlag som er større end på landsplan. Væksten i udskrivningsgrundlaget er 3,4 % i Silkeborg Kommune mod 2,9 % på landsplan. Fra 2013 til 2014 er væksten i Silkeborg kommune på 2,5 % mod 1,9 % på landsplan. Fra 2014 til 2015 er væksten i Silkeborg Kommune igen lavere end på landsplan nemlig 2,9 % mod 3,5 %.

Forventede udskrivningsgrundlag i Silkeborg Kommune:

Budgettet er baseret på et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag i 2018. For årene 2019 til 2021 er udskrivningsgrundlagene baseret på skønnede udskrivningsgrundlag beregnet i KL "Tilskuds- og udligningsmodel". Beregninger er foretaget med udgangspunkt i skattedata fra indkomståret 2016, hvor 99,4 procent af selvangivelserne er lignet.

Tabel med forventet udvikling i udskrivningsgrundlaget for Silkeborg Kommune i perioden 2018-2021

År	Stigning	Udskrivningsgrundlag (mio. kr.)
2012	Statsgaranti	12.616,1
2013	Statsgaranti	13.324,1
2014	Statsgaranti	13.595,0
2015	Statsgaranti	13.806,4
2016	Statsgaranti	14.245,2
2017	Statsgaranti	14.653,8
2018	Selvbudgettering	15.262,5
2019	4,1	15.888,8
2020	3,5	16.438,4
2021	3,7	17.042,4

Efterregulering ved selvbudgettering

Efterreguleringen for 2015 opgøres i 2017 og afregnes i 2018 for den kommune, som har valgt selvbudgettering i 2015. Silkeborg Kommune har valgt statsgaranti i årene 2009 til 2017, hvorfor der ikke kommer efterregulering af udskrivningsgrundlaget i årene 2016-2020.

Efterregulering af 2018 opgøres i 2020 og afregnes i 2021 for de kommuner (heriblandt Silkeborg Kommune), som i 2018 har valgt selvbudgettering.

Medfinansiering af det skrå skatteloft:

I skattesystemet er indlagt en øvre grænse for, hvor meget der skal betales i skat af den sidste tjente krone (det skrå skatteloft). Hvis summen af kommuneskat og de forskellige statslige indkomstskatter overstiger det skrå skatteloft betaler staten et nedslag i skatten, så borgerne bliver friholdt for den skat.

For 2018 gælder, at kommunen skal medfinansiere det skrå skatteloft, hvis følgende to betingelser er opfyldt: Kommunens udskrivningsprocent er højere end i 2007, og Kommunens udskrivningsprocent er højere end 24,87.

Medfinansiering af det skråskatteloft vil indgå ved midtvejsreguleringen for 2018.

Silkeborg Kommune havde i 2007 en udskrivningsprocent på 24,7 og budgetterer med en udskrivningsprocent på 25,5 i 2018 – hvilket er højere end de 24,87 pct. og udskrivningsprocenten på 25,5 er højere end i 2007. Det betyder, at kommunen skal medfinansiere det skrå skatteloft.

Det faktiske topskattegrundlag i 2016 fremskrives med 2,5 pct. til 1.553,9 mio. kr. i 2018, hvilket betyder at Silkeborg Kommune skal medfinansiere 0,63 pct. $(25,5 - 24,87)$ ganget med 1.553,9 mio. kr. lig med 9,8 mio. kr.

Skattesanktion og skattepuljer

Det indgår i økonomaftalen for 2018, at den kommunale skatteudskrivning i 2018 er uændret i forhold til 2017 for kommunerne under ét. Det betyder, at hvis nogle kommuner ønsker at hæve skatten, skal andre kommuner nedsætte skatten tilsvarende. Ellers træder sanktionssystemet i kraft. Efter kommunernes vedtagelse af skatteprocenter for 2018, har Økonomi- og Indenrigsministeriet opgjort en samlet kommunal skattestigning på 81,6 mio. kr. Dette udløser en økonomisk sanktion i form af en kollektiv modregning af statens bloktilskud til kommunerne. Da udviklingen i den samlede kommunale skatteudskrivning ikke var kendt ved budgetlægningen, er denne sanktion ikke budgetteret.

Det er skatteudskrivningen for kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift af forretningsejendomme, der samlet er omfattet af skattesanktionen.

Ramme på 200 mio. kr. til at hæve skatten

Det indgår i økonomaftalen mellem regeringen og KL, at nogle kommuner skal have mulighed for at forhøje skatten inden for en ramme på 200 mio. kr. Ordningen indebærer, at kommunerne kan søge Økonomi- og Indenrigsministeriet om fritagelse for en eventuel individuel sanktion som følge af en samlet kommunal skatteforhøjelse for 2018.

Der vil ved fordelingen af puljen blive lagt vægt på følgende forhold:

- Driftsmæssig ubalance, hvor den driftsmæssige balance defineres som forskellen mellem kommunens driftsudgifter på det skattefinansierede område og kommunens nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter.
- Udgiftspres fra demografiske forskydninger, herunder særligt som følge af høj vækst i antal børn og/eller ældre.
- Udgiftspres på overførselsområdet som følge af udviklingen i udgifter til blandt andet førtidspension og kontanthjælp.
- Udfordringer i forhold til den kommunale indtægtsside, herunder skatteindtægterne.
- Strukturel ubalance i kommunens økonomi i øvrigt.

Da der i 2018 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen. De fire kommuner, der på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser, og som har vedtaget en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, friholdes for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse.

Tilskud til skattenedsættelser (udskrivningsprocent) i 2018 inden for en ramme på 450 mio. kr.

For 2018 etableres der en tilskudsordning til de kommuner, som for 2018 nedsætter udskrivningsprocenten for indkomstskat uden at forhøje grundskyldspromillen eller promillen for dækningsafgift for erhvervsejendomme. Tilskudsrammen for 2018 udgør 337,5 mio. kr. svarende til, at der kan ydes tilskud på 75 pct. af skattenedsættelser op til i alt 450 mio. kr. Tilskuddet til den enkelte kommune kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2018, 50 pct. i 2019 og 2020 og 25 pct. i 2021. Tilskuddet beregnes med udgangspunkt i de nævnte procenter. Men hvis der gennemføres skattenedsættelser på mere end 450 mio. kr., reduceres tilskuddet for de kommuner, der har de absolut set største beregnede tilskud.

Det beregnede provenutab korrigeres for de ændringer i kommunens medfinansiering af det skrå skatteloft og kommunens overudligningsbeløb, som følger af skattenedsættelsen. Hvis kommunen vælger selvbudgettering for 2018, indregnes overudligningsvirkningen fra og med 2018. Hvis kommunen vælger statsgaranti for 2018, indregnes overudligningsvirkningen først fra og med 2019. Efter budgetvedtagelsen for 2018 foretages beregningen en gang for alle for hele tilskudsperioden.

Hvis en af de omfattede kommuner i perioden 2019-2021 igen forhøjer udskrivningsprocenten eller gennemfører en samlet forhøjelse af grundskyld og dækningsafgift opgjort som den samlede provenuændring for kommunen som følge af ændringer i grundskyldspromillen og promillen for udskrivning af dækningsafgift for erhvervsejendomme, bortfalder tilskuddet til kommunen. Kommunen vil heller ikke i en periode på 5 år være omfattet af den såkaldte "frit lejde" bestemmelse, som fritager kommuner, der tidligere har nedsat skatten, for eventuelle individuelle sanktioner i forbindelse med en skattestigning.

Der skal ikke ansøges om tilskud til skattenedsættelser. Tilskuddet fordeles på baggrund af de skattenedsættelser, der vedtages med budget 2018.

Øvrige skattekilder

Grundskylden forventes at medføre skatteindtægter på 440,3 mio. kr. Grundskyldspromillen er sat til 28,26 i årene 2018-2021.

Dækningsafgiften af offentlige ejendomme er i 2018 budgetteret til en indtægt på 9,0 mio. kr.

Selskabsskat

Afregningen vedrørende selskabsskatter er endelig opgjort til 84,4 mio. kr. Dette ligger under landsgennemsnittet, og Silkeborg Kommune modtager således 16,8 mio. kr. i udligning.

Anden skat pålignet visse indkomster

Silkeborg Kommunes andel af dødsboscatten vedrørende afsluttede ansættelser for 2015 udgør 3,4 mio. kr. i 2018.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning består af følgende hovedposter:

Mio. kr. – netto Løbende priser	Budget 2017	Budget 2018	--Budgetoverslag--		
			2019	2020	2021
Landsudligning	774,5	711,3	670,5	646,1	627,3
Tilskud til kommuner med et højt strukturelt underskud	0	0	0	0	0
Statstilskud	48,6	40,1	6,6	-15,8	-37,6
Tilbagebetaling af parkerings-indtægt	-5,8	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Betinget bloktilskud	63,5	63,5	63,6	63,5	63,5
Efterregulering vedr. 2018					3,3
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	-29,4	-30,2	-31,0	-31,6	-32,3
Udligning vedrørende selskabs-skat	25,3	16,8	22,8	22,7	22,7
Tilskud til skattenedsættelse	3,8	1,9			
Særlige tilskud ældreområdet	25,8	26,3	26,9	27,6	28,2
Beskæftigelsestilskud	190,0	190,6	160,6	160,6	160,6
Tilskud til styrket kvalitet i dag-tilbud	8,8	8,7	8,9	9,2	9,4
Tilskud til omstilling af folke-skolen	13,8	0	0	0	0
Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet	23,8	23,8	0	0	0
Tilskud vedr. akutfunktioner i hjemmesygeplejen	1,5	2,1	0	0	0
Midlertidig overgangsordning vedr. refusionsomlægningen	5,2	0,2	0	0	0
Kommunale bidrag til regionerne	-12,0	-12,2	-12,5	-12,8	-13,1
Udligning af købsmoms	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Tilskud og udligning i alt	1.135,3	1.038,5	912,1	865,0	827,5

Tilskud og udligning i 2018

Det skal bemærkes, at tilskuds- og udligningsbeløbene for 2019 - 2021 er beregnet efter nuværende forudsætninger, idet Finansieringsudvalget under Økonomi- og Indenrigsministeriet arbejder på at udarbejde en model for en permanent tilpasning af udligningssystemet, som kan træde i kraft fra 1. januar 2019.

Da der er valgt selvbudgettering i 2018 beregnes tilskuds- og udligningsbeløb ud fra kommunens eget skøn over kommunens udskrivningsgrundlag, eget skøn over folketal i kommunen pr. 1. januar 2018 (betalingskommuneopgørelse) samt eget skøn over grundværdierne i kommunen. Herved er budgetteringen af skattegrundlag og tilskud og udligning for det enkelte budgetår sammenknyttet.

Der er budgetteret med 711,3 mio. kr. på landsudligningen. Systemet er et såkaldt nettoudligningssystem, hvor udligningen baseres på en beregning af den enkelte kommunes strukturelle underskud eller overskud. Det strukturelle underskud eller overskud beregnes som forskellen mellem en kommunes udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter. Det strukturelle underskud eller overskud er et udtryk for, om en kommune ved at opkræve en gennemsnitlig skatteprocent vil få underskud eller overskud i forhold til sit beregnede udgiftsbehov.

Tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud er en ordning, der indebærer, at der ydes et udligningstilskud til de kommuner, som har et strukturelt underskud over en vis størrelse. Det strukturelle underskud er et udtryk for en kommunes økonomiske situation. Jo større en kommunes strukturelle underskud er, jo mere ugunstig er kommunens økonomiske situation. Hvis en kommunes strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 95 pct. af det landsgenemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger, ydes der tilskud til kommunen. Tilskuddet pr. indbygger udgør 32 pct. af den del af kommunens strukturelle underskud pr. indbygger, der overstiger den ovennævnte grænse. Det samlede tilskud beregnes ved at gange det beregnede tilskud pr. indbygger med kommunens betalingskommunefolketal. I 2018 modtager Silkeborg Kommune ikke tilskud som kommune med højt strukturelt tilskud.

Efter landsudligningen og tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud og særtilskud m.m. er der 6,5 mia. kr. til fordeling i forhold til befolkningstal. Silkeborg Kommune modtager 103,5 mio.kr. i statstilskud, heraf er 63,5 mio. kr. betinget bloktilskud.

Betinget bloktilskud

En andel af bloktilskuddet på i alt 3 mia. kr. er gjort betinget af, at kommunerne efter finansministerens vurdering har budgetteret i overensstemmelse med de aftalte udgiftsrammer vedrørende serviceudgifterne.

Med hensyn til fordelingen af en eventuel tilskuds-nedsættelse indebærer ordningen, at social- og indenrigsministeren kan træffe beslutning om fordelingen af den del af tilskuds-nedsættelsen, der vedrører serviceudgifterne. Formålet er, at hvis det betingede bloktilskud ikke fuldt ud kan udbetales, indføres der mulighed for at gøre udbetalingen af det betingede bloktilskud mere individuel, dvs. afhængig af den enkelte kommunes budgetadfærd. Ordningen indebærer, at der i det enkelte år kan foretages en konkret vurdering af baggrunden for, at kommunernes budgetter for serviceudgifterne i det pågældende år samlet overskrider de forudsatte rammer. På grundlag af denne vurdering træffer social- og indenrigsministeren beslutning om, hvorvidt den delvise udbetaling af det betingede bloktilskud skal foretages kollektivt til alle kommuner, efter individuelle kriterier eller som en kombination heraf.

Endvidere kan finansministeren for det enkelte år beslutte, at op til 1 mia. kr. af bloktilskuddet gøres betinget af, at kommunerne budgetterer bruttoanlægsudgifterne inden for de aftalte rammer. For 2018 er der fastsat et betinget bloktilskud på 1 mia. kr. vedrørende anlægsudgifterne.

Nedsættelse af bloktilskuddet, hvis udgiftsrammerne overskrides

Med virkning fra og med regnskabet for 2012 er der endvidere indført en ordning, som indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét overskrider budgettet, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser.

40 pct. af nedsættelsen vil blive afregnet kollektivt for kommunerne under ét som en generel nedsættelse af bloktilskuddet, mens 60 pct. vil blive afregnet individuelt for de kommuner, som har overskredet deres budgetter. Den individuelle modregning opgøres i forhold til størrelsen af den enkelte kommunes budgetoverskridelse.

Ved den endelige opgørelse af de kommunale regnskaber, som vil blive foretaget i foråret i året efter regnskabsåret, skal der foretages de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

Efterregulering ved selvbudgettering

Selvbudgettering i 2018 medfører, at alle tilskuds- og udligningsbeløb efterreguleres i 2021 i henhold til de realiserede udskrivningsgrundlag, de realiserede betalingskommunefolketal og udgiftsbehov opdateret med regnskabsoplysninger om kommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter. Den skønnede efterregulering af udligningsbeløb for Silkeborg Kommune er i

KL's "Tilskuds- og udligningsmodel" beregnet til at blive 3,2 mio. kr. Denne skønnede efterregulering er budgetteret som indtægt i 2021.

Efterreguleringens størrelse og retning kan ændres betydeligt, alt efter hvor store afvigelser der kommer mellem de budgetterede og de endeligt opgjorte beløb, opgjort ud fra det faktiske beskatningsgrundlag for 2018, de faktiske afgiftspligtige grundværdier samt de realiserede folketal for 2018.

Øvrige udligningsbeløb

Der er desuden budgetteret med udgifter til udligning for udlændinge på 30,2 mio. kr. og 2,3 mio. kr. til imødegåelse af midtvejsregulering i 2018 af bloktilskuddet vedrørende tilbagebetaling af parkeringsindtægter samt indtægter i forbindelse med udligning af selskabsskatten på 16,8 mio. kr.

Særlige tilskud

Tilskud til styrkelse af kommunens likviditet

I aftalen om kommunernes økonomi for 2018 indgår, at der i 2018 ydes et ekstraordinært tilskud på 3,5 mia. kr.

Tilskuddet er fordelt på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. er fordelt som grundtilskud til alle kommuner fordelt efter indbyggertal
- 1 mia. kr. er fordelt efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet
- 1 mia. kr. er fordelt efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgaranteret) under 176.700 kr. pr. indbygger.

Silkeborg Kommune får et tilskud på 23,8 mio. kr. svarende til 1,5 mia. kr. gange med 0,015857 (Silkeborg Kommunes befolkningsandel i statsgarantien).

På de to øvrige kriterier får Silkeborg Kommune ikke andel af tilskuddet.

Tilskud ældreområdet

Her budgetteres Silkeborg Kommunes andel af statstilskuddet vedrørende et generelt løft af ældreområdet (11,2 mio. kr.) samt statstilskuddet til styrket kvalitet i ældreplejen (15,1 mio. kr.). Tilskuddene fordeles efter en demografisk fordelingsnøgle på ældreområdet.

Beskæftigelsestilskud

Beskæftigelsestilskuddet består af:

- Et grundtilskud, som svarer til den enkelte kommunes samlede tilskud i året to år før tilskudsåret opreguleret til tilskudsårets forventede pris- og lønniveau og som udgangspunkt reguleret for ændringer i love og regler på de områder, der er omfattet af beskæftigelsestilskuddet.
- Et merudgiftsbehov, der for kommunerne under ét beregnes som forskellen mellem kommunernes grundtilskud og de skønnede kommunale nettoudgifter for tilskudsåret

Der udmeldes et foreløbigt beskæftigelsestilskud til kommunerne i året før tilskudsåret. Beskæftigelsestilskuddet midtvejsreguleres i tilskudsåret og efterreguleres året efter tilskudsåret.

Beskæftigelsestilskuddet til Silkeborg Kommune er på 190,6 mio. kr. i 2018. Fra tilskudsår 2019 træder tilpasninger af tilskuds- og udligningssystemet i kraft, og det forventes ikke, at beskæftigelsestilskuddet fastholdes på nuværende niveau. I 2019 – 2021 budgetteres beskæftigelsestilskuddet med 160,6 mio. kr.

Tilskud til styrket kvalitet i dagtilbud

Med finansloven for 2012 blev der afsat et tilskud til bedre normeringer og kvalitet i dagtilbud fra 2013 og frem. Tilskuddet, der i 2018 udgør 544,5 mio. kr., fordeles det skønnede antal af 0-5 årige i kommunerne pr. 1. januar 2018.

Tilskuddet til styrket kvalitet i dagtilbud er på 8,7 mio. kr. i 2018.

Tilskud vedrørende skattenedsættelse i 2015

Fra 2015 bliver der ikke opkrævet dækningsafgift på forretningsejendomme i Silkeborg Kommune. Silkeborg Kommune får andel af tilskudsrammen til nedsættelse af skatten med 1,9 mio. kr. i 2018.

Midlertidig kompensation vedr. refusionsomlægning

I forbindelse med lovforslag om omlægning af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet er der foreslået etableret en midlertidig kompensationsordning, der begrænser de enkelte kommuners tab eller gevinster til henholdsvis 0,1 pct. og 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget i 2016 og 2017 samt et loft, som begrænser de absolutte gevinster og tab til 10 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. i 2017. Arbejdet i Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg vedrørende en permanent tilpasning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem er imidlertid forlænget, således at ændringerne først vil gælde fra tilskudsåret 2019. På den baggrund er den midlertidige kompensationsordning forlænget med de samme grænser, som gælder i 2017.

Silkeborg Kommune kompenseres i 2018 med 0,2 mio. kr. Silkeborg Kommune har maksimalt tab i 2018 på 20 mio. kr.

Tilskud til styrkelse af akutfunktioner i hjemmeplejen

I forlængelse af aftale af 2. juni 2016 om styrket indsats for den ældre medicinske patient fordeles i årene 2016-2018 et statsligt tilskud til kommunerne til styrkelse af akutfunktioner i hjemmesygeplejen. I 2018 udgør tilskuddet 133,6 mio. kr. og fordeles efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Silkeborg Kommune modtager 2,1 mio. kr. i 2018. I 2019 bortfalder tilskuddet.

Kommunale bidrag til regionerne

Der er budgetteret med enhedsbeløbet vedrørende udviklingsbidraget i 2018 på 133 kr. pr. indbygger. I alt budgetteres udviklingsbidraget til 12,2 mio. kr.

2. Driftsudgifter

I følgende tabel fremgår driftsudgifterne i 2018-2021 på bevillingsniveau.

Hele 1.000 kr. - løbende priser	Budget	Overslagsår		
	2018	2019	2020	2021
Skattefinansieret drift:				
Økonomi- og Erhvervsudvalget				
- 11 Ældreboliger	-23.477	-23.477	-23.477	-23.477
- 12 Kommunale ejendomme	224.278	216.778	216.778	216.778
- 14 Centralfunktioner	410.757	407.621	407.135	403.051
- 15 Fælles Formål	52.855	48.455	47.521	48.597
- 16 Tværgående aktiviteter	102.064	23.936	936	-24.064
Økonomi- og Erhvervsudvalget i alt	766.477	673.313	648.893	620.885
Vej- og Trafikudvalget				
- 24 Kollektiv Trafik	40.796	40.796	40.796	40.796
- 25 Veje	82.129	82.129	82.129	82.129
- 28 Entreprenøropgaver	0	0	0	0
Vej- og Trafikudvalget i alt	122.925	122.925	122.925	122.925
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget				
- 34 Kultur og Fritid	121.943	121.943	121.943	121.943
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget i alt	121.943	121.943	121.943	121.943
Børne- og Ungeudvalget				
- 41 Skoler	853.230	852.230	852.230	852.230
- 43 Dagpleje og daginstitutioner	349.047	344.647	344.647	344.647
- 44 Socialtilsyn Midt	0	0	0	0
- 45 Børn og unge med særlige behov	178.256	176.589	176.589	176.589
- 47 Handicap - sociale overførsler	15.140	15.140	15.140	15.140
Børne- og Ungeudvalget i alt	1.395.673	1.388.606	1.388.606	1.388.606
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget				
- 51 Social Service (i 2018 på bev. 53)				
- 52 Sundhedsområdet	192.333	192.333	192.333	192.333
- 53 Socialpsykiatri og Rusmiddel	143.243	142.643	142.643	142.643
- 56 Aktivitetsbestemt medfinansiering	320.164	320.164	320.164	320.164
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i alt	655.740	655.140	655.140	655.140
Arbejdsmarkedsudvalget				
- 61 Arbejdsmarked - serviceudgifter	18.798	18.798	18.798	18.473
- 66 Arbejdsmarked - overførselsudgifter	370.322	373.010	376.125	381.125
- 67 Sociale - overførsler	856.445	860.020	864.580	871.186
- 69 Arbejdsmarked - institutioner	0	0	0	0
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	1.245.565	1.251.828	1.259.503	1.270.784
Ældre- og Handicapudvalget				
- 73 Ældreområdet	631.385	627.314	627.314	627.314
- 74 Handicap - voksne	260.301	260.301	260.301	260.301
- 78 Fritvalgsområdet	0	0	0	0
Ældre- og Handicapudvalget i alt	891.686	887.615	887.615	887.615
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget				
- 81 Natur og miljø	8.809	8.809	8.809	8.809
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget i alt	8.809	8.809	8.809	8.809
Anslået pris- og lønstigninger i overslagsårene		117.577	237.080	358.543
Skattefinansieret driftsudgifter i alt	5.208.818	5.227.756	5.330.514	5.435.250

Overslagsårene er fremskrevet med KL's forventede pris- og lønudvikling for serviceudgifter, anlægsudgifter og overførselsudgifter. Samme pris- og lønudviklingsprocent anvendes til regulering af bloktilskuddet.

Serviceudgifterne er budgetlagt til 3.680,9 mio. kr.

For en yderligere specifikation af driftsudgifterne henvises til budgetforudsætningerne for de enkelte bevillinger samt til bevillingsaftalerne.

3. Renter

Nedenfor er vist Silkeborg Kommunes renteindtægter og -udgifter:

Mio. kr. – løbende priser	Budget 2017	Budget 2018	Budget- Overslag 2019	Budget- overslag 2020	Budget- overslag 2021
Renteudgifter	16,7	13,3	15,2	15,8	16,5
Renteindtægter	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4
I alt	10,3	7,0	8,8	9,4	10,2

Det fremgår af tabellen, at nettorenteudgiften i 2018 er budgetteret til 7,0 mio. kr.

4. Anlægsudgifter

ANLÆGSARBEJDER				
Bevilling / projekt - i 1.000 kr. i 2018-priser	2018	2019	2020	2021
Bevilling 12 Kommunale ejendomme	8.000	17.000	17.000	18.000
Bevilling 14 Centralfunktioner	0	500	0	0
Bevilling 15 Fælles formål	0	5.000	6.000	7.000
Bevilling 16 Tværgående aktiviteter	52.750	24.335	25.890	19.500
ØKONOMI- OG ERHVERVSUDVALGET	60.750	46.835	48.890	44.500
Bevilling 25 Veje	60.990	77.565	67.100	36.500
VEJ- OG TRAFIKUDVALGET	60.990	77.565	67.100	36.500
Bevilling 34 Kultur og Fritid	30.550	24.050	16.000	8.500
KULTUR-, FRITIDS- OG IDRÆTSUDVALGET	30.550	24.050	16.000	8.500
Bevilling 41 Skoler	34.500	39.500	52.500	64.500
Bevilling 43 Dagleje og Daginstitutioner	5.500	9.500	32.500	29.500
Bevilling 45 Børn og Unge med særlige behov	800	800	800	0
BØRNE- OG UNGEUDVALGET	40.800	49.800	85.800	94.000
Bevilling 52 Sundhedsområdet	1.000	0	0	7.000
Bevilling 53 Socialpsykiatri og Rusmiddel	5.360	1.060	1.060	1.050
SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET	6.360	1.060	1.060	8.050
Bevilling 73 Ældreområdet	3.200	8.200	33.450	64.500
Bevilling 74 Handicap - voksne	32.950	31.200	4.000	4.040
ÆLDRE- OG HANDICAPUDVALGET	36.150	39.400	37.450	68.540
Bevilling 81 Natur og Miljø	6.300	4.700	3.300	2.100
Bevilling 82 Planlægning og Byggemodning	37.000	39.590	41.400	44.810
PLAN-, MILJØ- OG KLIMAUDVALGET	43.300	44.290	44.700	46.910
ANLÆG I ALT	278.900	283.000	301.000	307.000

For yderligere specifikation se anlægsoversigterne på de enkelte bevillinger.

B. Resultat

Det fremgår af budgetopgørelsen, at der forventes et samlet underskud på det skattefinansierede område på 37,0 mio. kr.

C. Likviditet

Der er indregnet nettoafdrag på ordinær gæld med 15 mio. kr. i 2018 jævnfør Økonomisk politik.

Der er indregnet nettolåneafdrag på energiinvesteringer på 0,1 mio. kr. På ældreboliger er budgetteret et nettoafdrag på 16,4 mio. kr.

Der er under finansforskydninger budgetteret med indskud i Landsbyggefonden for 50 boliger årligt. Grundkapitalindskuddet er beregnet med 10 % for 2018 og med 14 % i 2019 til 2021.

Der er, på bundlinjen, budgetteret med et overskud på de likvide aktiver med 0,1 mio. kr.

Budgetoppgørelse 2018-2021					
Mio. kr. - netto	2017	Budget 2018	Overslagsår		
			2019	2020	2021
Indtægter					
Skatter	-4.218,0	-4.419,2	-4.602,5	-4.767,0	-4.947,7
Tilskud og udligning	-857,9	-760,7	-687,9	-640,9	-603,4
Betinget balancetilskud	-63,5	-63,5	-63,6	-63,5	-63,5
Likviditetstilskud/finansieringstilskud	-23,8	-23,8			
Beskæftigelsestilskud	-190,0	-190,6	-160,6	-160,6	-160,6
Indtægter i alt	-5.353,3	-5.457,7	-5.514,6	-5.632,0	-5.775,2
Driftsudgifter					
Økonomi- og Erhvervsudvalget	733,9	766,5	673,3	648,9	620,9
Vej- og Trafikudvalget	117,8	122,9	122,9	122,9	122,9
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget	145,8	121,9	121,9	121,9	121,9
Børne- og Ungeudvalget	1.362,7	1.380,5	1.373,5	1.373,5	1.373,5
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	651,9	655,7	655,1	655,1	655,1
Arbejdsmarkedsudvalget	18,9	18,8	18,8	18,8	18,5
Ældre- og Handicapudvalget	873,3	891,7	887,6	887,6	887,6
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8
Driftsudgifter ex. overførselsudgifter og udgifter til forsikrede ledige	3.913,1	3.966,9	3.862,0	3.837,6	3.809,3
Børne- og Ungeudvalget	14,9	15,1	15,1	15,1	15,1
Arbejdsmarkedsudvalget	1.060,1	1.075,0	1.081,8	1.090,0	1.101,6
Forsikrede ledige	157,1	151,8	151,3	150,8	150,8
Overførselsudgifter og udgifter til forsikrede ledige i alt	1.232,1	1.241,9	1.248,2	1.255,8	1.267,5
Anslået pris- og lønstigninger i overslagsårene			117,6	237,1	358,5
Driftsudgifter i alt	5.145,3	5.208,8	5.227,8	5.330,5	5.435,3
Renter m.v.	10,3	7,0	8,8	9,4	10,2
Resultat af ordinær drift	-197,7	-241,9	-278,0	-292,1	-329,8
Anlægsudgifter ex. ældreboliger og energiinvesteringer					
Økonomi- og Erhvervsudvalget	43,0	52,8	38,8	40,9	36,5
Vej- og Trafikudvalget	78,1	61,0	77,6	67,1	36,5
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget	15,6	30,6	24,1	16,0	8,5
Børne- og Ungeudvalget	32,5	40,8	49,8	85,8	94,0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	25,0	6,4	1,1	1,1	8,1
Arbejdsmarkedsudvalget	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ældre- og Handicapudvalget	6,3	36,2	34,4	15,5	19,5
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget	37,1	43,3	44,3	44,7	46,9
Anlæg ex. ældreboliger (boligdel og beboertilskud) og energiinvesteringer*	237,6	270,9	270,0	271,0	250,0
Ældreboliger (boligdel og beboertilskud)			5,0	22,0	49,0
Energiinvesteringer	20,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Anlægsudgifter i alt	257,6	278,9	283,0	301,0	307,0
Resultat af skattefin. område	59,9	37,0	5,0	8,9	-22,8
Likviditet					
Resultat af skattefinansierede område	59,9	37,0	5,0	8,9	-22,8
Ordinær låneoptag/ændret låneprofil	-38,2	-34,1	-46,5	-34,4	-26,3
Afdrag ordinære lån	40,7	49,1	61,5	49,4	41,3
Energiinvestering - låneoptag	-20,0	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Afdrag energiinvesteringer	5,8	8,1	9,7	10,5	11,3
Ældreboliger - låneoptag og beboerindskud			-5,0	-22,0	-49,0
Afdrag ældreboliger	15,3	16,4	16,8	17,2	17,7
Finansforskydninger (inkl. kursreg.)	-63,6	-68,6	15,8	15,4	15,4
Ændring af likvide aktiver	0,0	-0,1	49,3	37,0	-20,4

Anm.: Positive tal angiver udgifter, negative tal angiver indtægter

*Til Søtorvet, som finansieres af kassen, indgår 20 mio. kr. i 2019 og 21 mio. kr. i 2020

BEVILLINGSOVERSIGT

Bevillingsoversigt 2018-2021

Hele 1.000 kr. - løbende priser	2017	Budget	Overslagsår		
		2018	2019	2020	2021
Skattefinansieret drift:					
Økonomi- og Erhvervsudvalget					
- 11 Ældreboliger	-20.632	-23.477	-23.477	-23.477	-23.477
- 12 Kommunale ejendomme	196.209	224.278	216.778	216.778	216.778
- 14 Centrafunktioner	396.558	410.757	407.621	407.135	403.051
- 15 Fælles Formål	51.713	52.855	48.455	47.521	48.597
- 16 Tværgående aktiviteter	110.047	102.064	23.936	936	-24.064
Økonomi- og Erhvervsudvalget i alt	733.895	766.477	673.313	648.893	620.885
Vej- og Trafikudvalget					
- 24 Kollektiv Trafik	41.029	40.796	40.796	40.796	40.796
- 25 Veje	76.798	82.129	82.129	82.129	82.129
- 28 Entreprenøropgaver	0	0	0	0	0
Vej- og Trafikudvalget i alt	117.827	122.925	122.925	122.925	122.925
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget					
- 34 Kultur og Fritid	145.823	121.943	121.943	121.943	121.943
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget i alt	145.823	121.943	121.943	121.943	121.943
Børne- og Ungeudvalget					
- 41 Skoler	851.764	853.230	852.230	852.230	852.230
- 43 Dagpleje og daginstitutioner	334.813	349.047	344.647	344.647	344.647
- 44 Socialtilsyn Midt	0	0	0	0	0
- 45 Børn og unge med særlige behov	176.105	178.256	176.589	176.589	176.589
- 47 Handicap - sociale overførsler	14.927	15.140	15.140	15.140	15.140
Børne- og Ungeudvalget i alt	1.377.609	1.395.673	1.388.606	1.388.606	1.388.606
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget					
- 51 Social Service (i 2018 på bev. 53)	65.099				
- 52 Sundhedsområdet	184.202	192.333	192.333	192.333	192.333
- 53 Socialpsykiatri og Rusmiddel	76.711	143.243	142.643	142.643	142.643
- 56 Aktivitetsbestemt medfinansiering	325.928	320.164	320.164	320.164	320.164
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i alt	651.940	655.740	655.140	655.140	655.140
Arbejdsmarkedsudvalget					
- 61 Arbejdsmarked - serviceudgifter	18.879	18.798	18.798	18.798	18.473
- 66 Arbejdsmarked - overførselsudgifter	353.186	370.322	373.010	376.125	381.125
- 67 Sociale - overførsler	864.010	856.445	860.020	864.580	871.186
- 69 Arbejdsmarked - institutioner	0	0	0	0	0
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	1.236.075	1.245.565	1.251.828	1.259.503	1.270.784
Ældre- og Handicapudvalget					
- 73 Ældreområdet	614.267	631.385	627.314	627.314	627.314
- 74 Handicap - voksne	259.047	260.301	260.301	260.301	260.301
- 78 Fritvalgsområdet	0	0	0	0	0
Ældre- og Handicapudvalget i alt	873.314	891.686	887.615	887.615	887.615
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget					
- 81 Natur og miljø	8.776	8.809	8.809	8.809	8.809
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget i alt	8.776	8.809	8.809	8.809	8.809
Anslået pris- og lønstigninger i overslagsårene			117.577	237.080	358.543
Skattefinansieret driftsudgifter i alt	5.145.259	5.208.818	5.227.756	5.330.514	5.435.250

Bevillingsoversigt 2018-2021

Hele 1.000 kr. - løbende priser		Budget 2018	Overslagsår		
			2019	2020	2021
Skattefinansieret anlæg:					
Økonomi- og Erhvervsudvalget	63.000	60.750	46.835	48.890	44.500
Vej- og Trafikudvalget	78.146	60.990	77.565	67.100	36.500
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget	15.550	30.550	24.050	16.000	8.500
Børne- og Ungeudvalget	32.500	40.800	49.800	85.800	94.000
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	24.975	6.360	1.060	1.060	8.050
Arbejdsmarkedsudvalget	0	0	0	0	0
Ældre- og Handicapudvalget	6.345	36.150	39.400	37.450	68.540
Plan-, Miljø- og Klimaudvalget	37.100	43.300	44.290	44.700	46.910
Anlægsudgifter i alt*	257.616	278.900	283.000	301.000	307.000
Skattefinansierede område i alt	5.402.875	5.487.718	5.510.756	5.631.514	5.742.250
Forsyningsvirksomhed:					
Affaldshåndtering	0	0	0	0	0
Finansiering:					
2. Renter	U 16.673	13.300	15.150	15.750	16.500
	I -6.350	-6.350	-6.350	-6.350	-6.350
3. Finansforskydninger	U -63.590	-68.473	-33.456	-21.577	35.844
	I 0	0	0	0	0
4. Afdrag ordinære lån	U 40.700	49.136	61.498	49.392	41.341
Ordinær låneoptag/ændret låneprofil	I -38.200	-34.136	-46.498	-34.392	-26.341
Afdrag energiinvesteringer	U 5.830	8.074	9.658	10.459	11.258
Energiinvesteringer låneoptag	I -20.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Afdrag ældreboliger	U 15.342	16.441	16.837	17.244	17.660
Ældreboliger - låneoptag og beboerindskud	I -5.000	-5.000	-5.000	-22.000	-49.000
5. Tilskud og udligning	U 91.288	92.738	94.920	96.969	99.075
	I -949.178	-853.395	-782.855	-737.900	-702.471
Beskæftigelsestilskud	I -190.032	-190.572	-160.572	-160.572	-160.572
Betinget balancetilskud	I -63.532	-63.491	-63.568	-63.529	-63.503
Likviditetstilskud/finansieringstilskud	I -23.820	-23.784	0	0	0
6. Skatter	U 13.877	13.790	14.101	14.407	14.715
	I -4.231.883	-4.432.996	-4.616.621	-4.781.415	-4.962.406
Finansiering i alt	-5.402.875	-5.487.718	-5.510.756	-5.631.514	-5.742.250

Anm.: positive tal angiver udgifter, negative tal angiver indtægter

* Til Søtorvet, som finansieres af kassen, indgår 20 mio. kr. i 2019 og 21 mio. kr. i 2020

SKATTEFINANSIERET ANLÆG

Anlægsoversigt 2018-2021

ANLÆGSARBEJDER					
Bevilling / projekt - i 1.000 kr. i 2018-priser	2018	2019	2020	2021	Senere
Bevilling 12 Kommunale ejendomme	8.000	17.000	17.000	18.000	97.400
Salg	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Køb	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Energiinvesteringer	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Renoveringer og vedligehold		5.000	4.000	5.000	5.000
Indeklima / Ventilation		4.000	5.000	5.000	10.000
Nedrivning					2.000
Øget vedligehold af kommunens bygninger					5.000
Forebyggelse og afhjælpning af AT-påbud					10.000
Renovering af toiletter, Søvej 1					5.000
Lovpligtig energimærkning					2.400
Renovering af rådhuset					50.000
Bevilling 14 Centralfunktioner	0	500	0	0	2.000
Kommuneplan		500			
Igangsætning/projektering af aktiviteter					2.000
Bevilling 15 Fælles formål	0	5.000	6.000	7.000	7.000
Modernisering mv. IT infrastruktur/materiel		2.500	3.000	3.500	3.500
Digitalisering		2.500	3.000	3.500	3.500
Bevilling 16 Tværgående aktiviteter	52.750	24.335	25.890	19.500	15.000
Campus Bindslevs Plads	10.400				
Pulje til særlige indsatser/vækstpulje		7.500	7.500	7.500	7.500
Pulje til medfinansiering af lokalt initierede projekter		7.500	7.500	7.500	7.500
Anlægspulje til senere disponering	350	9.335	10.890	4.500	
Anlægstilskud til Them Hallerne/Vandkvalitet	7.000				
Pulje til overførsler fra 2017 til 2018	35.000				
ØKONOMI- OG ERHVERVSUDVALGET	60.750	46.835	48.890	44.500	121.400
Bevilling 25 Veje	60.990	77.565	67.100	36.500	627.700
Mindre anlægsarbejder	3.500	3.500	4.100	3.500	4.500
Vejbelysning - kabellægning			2.500	2.500	2.500
Vejbelysning - fortove			2.500	2.500	2.500
Christian 8. vej Nørretorv til Lyngbygade	8.000				2.200
Nordskovvej	24.490	32.365	16.000		
Drewnsvej vest, forlængelse til Herningvej	1.000	3.000			51.000
Konkrete undersøgelser vedr. vejanlæg	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Cykelstier med medfinansiering	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Trafiksikkerhedsplan, inkl. Trafiksikkerhedsby	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Søtorvet (note 1)	12.000	20.000	21.000		
Nordre Ringvej/Ansvej		3.200			
Center Nord, etape 1 (Kryds Viborgvej/Nordre Ringvej)		3.500		7.000	19.500
Bymiljøer i Silkeborg Kommune	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Renovering af gågade i Silkeborg	1.000	1.000	10.000	10.000	10.000
Renovering, Århusvej					5.000
Hårupvej, forlængelse vest om Hårupvej					14.500
Havneområdet, renovering ved ophalerpladsen til hjejlebadene					6.000
Modernisering i Dybdalen					23.000
Erhvervskorridor, Øst					14.000
Rustrupvej, Toftevænget, Saltenvej					17.000
Jernbaneskæring ved Frederiksberggade					80.000
Højmarkslinjen					9.000
Ny Randersvej					75.000
Søndertorv, renovering					8.000

ANLÆGSARBEJDER					
Bevilling / projekt - i 1.000 kr. i 2018-priser	2018	2019	2020	2021	Senere
Center Nord, etape 2-5					22.000
Vestre Højmarksvej					70.000
Supercykelsti over Silkeborg Langsø					14.000
Vejbelysning, master					75.000
Funder Allé til Stjernebyen					14.000
Havneområdet fra Hjejlekiosken til jernbanebroen					5.000
Ny ringvejsbro					20.000
Sejling Hedevej					53.000
VEJ- OG TRAFIKUDVALGET	60.990	77.565	67.100	36.500	627.700
Bevilling 34 Kultur og Fritid	30.550	24.050	16.000	8.500	92.550
Helhedsplan for Indelukket			3.000		4.500
Ombygning og forbedring	500	500			500
Bynært aktivitetsområde i Silkeborg					4.500
Renovering af søbade	2.000	2.000			4.000
Kunstgræsbaner					4.500
Speedwayanlæg/Ellingbanen		3.000			
Søsportsanlæg, Sølystparken					3.000
Ekstraordinær vedligeholdelse og mindre nyanlæg	750	750			750
Udskiftning af legeredskaber	300	300			300
Etablering af nye idrætsanlæg	1.000	2.000			2.000
Hal i Buskelund	6.500				
Hal ved Sølystskolen		6.500	3.500		
Hal i Sejs		500	5.000	4.500	
Hal i Gødvad	8.500				
Hal i Hvinningdal	6.000	4.000			
Trailcenter og outdoorfaciliteter	4.000	3.000	3.000	4.000	
Ombygning og forbedring af ejendomme	500				500
Faciliteter til fremtidigt ungehus	500				
Optimering af driften i Lunden/Vestergadehallen eller bygningsforbedringer		1.500	1.500		3.000
Forbedring af koncertfaciliteter					30.000
Friluftsfaciliteter					1.000
Renoveringsopgaver i Indelukket					9.000
Renovering af havneanlæg/bådpladser					3.000
Udskiftning af nøglesystemer					1.000
Forbedrede omklædningsfaciliteter, Resenbro					3.000
Realisering af helhedsplan for Søholt					12.000
Forbedring af omklædningsfaciliteter					6.000
KULTUR-, FRITIDS- OG IDRÆTSUDVALGET	30.550	24.050	16.000	8.500	92.550
Bevilling 41 Skoler	34.500	39.500	52.500	64.500	208.000
Ny skole (Dybkær)	1.500	10.500	45.000	53.000	50.000
Kjellerup Skole, ombygning	28.500	21.500			
Funder Skole				2.000	58.000
Pulje til kapacitet, om- og tilbygninger samt driftsoptimeringer	4.500	7.500	7.500	9.500	100.000
Bevilling 43 Børn og Familie	5.500	9.500	32.500	29.500	131.400
Ramme til renovering ifbm. lovkrav og pålæg	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Pulje til bygningsæmssige ændringer	1.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Funder, ny daginstitution etape 2		500	14.000	9.000	
Kjellerup , renovering		2.000			
Erstatningsbyggeri/driftsoptimering for 3 daginstitutioner i Kjellerup		1.000		9.000	29.000
Sejs, nye børnehave- og vuggestuepladser	3.000	3.000	11.500		

ANLÆGSARBEJDER					
Bevilling / projekt - i 1.000 kr. i 2018-priser	2018	2019	2020	2021	Senere
Virkhund, nye børnehave- og vuggestuepladser	500		4.000	8.500	
Pulje til driftsoptimeringer					13.800
Silkeborg, modernisering af institutionerne					30.000
Erstatningsbyggeri/driftsoptimering for 2 daginstitutioner i Them					16.000
Digitalisering					9.600
Alderslyst, renovering og driftsoptimering					30.000
Bevilling 45 Handicap - børn	800	800	800	0	0
Anlægspulje	800	800	800		
BØRNE- OG UNGEUDVALGET	40.800	49.800	85.800	94.000	339.400
Bevilling 52 Sundhedsområdet	1.000	0	0	7.000	20.700
Genoptræning , Remstruplund	1.000				
Hovedtandklinik i Silkeborg - 1. etape				7.000	17.700
Det nære sundhedstilbud					1.000
Rosengårdscentret					1.000
Al-huset, Kjellerup					1.000
Bevilling 53 Socialpsykiatri og Rusmiddel	5.360	1.060	1.060	1.050	1.050
Diverse aktivitetsændringer af bygninger indenfor psykiatriområdet	1.460	460	460	450	450
Velfærdsteknologi mv.		600	600	600	600
Nyt socialpsykiatrisk botilbud - Ballelund	3.900				
SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESDVALGET	6.360	1.060	1.060	8.050	21.750
Bevilling 73 Ældreområdet	3.200	8.200	33.450	64.500	269.311
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - boligdel/beboerindskud - 1. etape		4.000	15.000	35.000	22.500
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - servicearealer - 1. etape		1.000	3.500	5.000	20.248
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - egenfinansiering/grundkapital - 1. etape		400	1.300	2.100	8.650
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - boligdel/beboerindskud - 2. etape					76.500
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - servicearealer - 2. etape					0
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - egenfinansiering/grundkapital - 2. etape					12.450
Fårvang Ældrecenter - boligdel/beboerindskud		1.000	5.000	9.000	4.118
Fårvang Ældrecenter - servicearealer		300	2.500	3.000	6.826
Fårvang Ældrecenter - egenfin./grundkapital			650	1.000	1.462
Skovly-Birkebo Ældrecenter boligdel/beboerindskud			2.000	5.000	17.898
Skovly-Birkebo Ældrecenter - servicearealer			500	1.000	19.042
Skovly-Birkebo Ældrecenter - egenfin./grundkapital				400	3.231
Søvangen 8 boliger, boligdel/beboerindskud					14.586
Søvangen 8 boliger, servicearealer					2.500
Mindre anlægsarbejder	500	500	500	500	1.000
Velfærdsteknologi mv.		1.000	2.500	2.500	2.500
Omstillingspulje - plejeboligplanen	2.700				10.300
Nyt omsorgssystem					3.000
Demenssikring af plejecentrene					10.000
Nøglebriksystem, plejecentrene					10.000
Nøglesystem, hjemmeplejen					10.000
Ny teknologi					1.000
Velfærdsteknologi, plejecenter Marienlund					1.000
Omstilling - indretning og demenssikring af plejeboliger					8.000
Arbejdsmiljø, hjælpemidler					2.000
Demenssimulator					500

ANLÆGSARBEJDER					
Bevilling / projekt - i 1.000 kr. i 2018-priser	2018	2019	2020	2021	Senere
Bevilling 74 Handicap - voksne	32.950	31.200	4.000	4.040	4.040
Anlægstiltag indenfor Handicapområdet	1.550	1.600	1.500	1.540	1.540
Boliger til voksne med svær udviklingshæmning	29.400	27.600			
Velfærdsteknologi mv.	2.000	2.000	2.500	2.500	2.500
ÆLDRE- OG HANDICAPUDVALGET	36.150	39.400	37.450	68.540	273.351
Bevilling 81 Natur og Miljø	6.300	4.700	3.300	2.100	19.100
Kortlægning/naturprojekter bilag IV arter	300	300	300	300	600
Opmåling/digitalisering af vandløb, regulativer			1.200		1.200
De blå stier, 1-2 nye stier pr. år (foldere, infotavler)			100		
Kjellerupbanen	1.000		400		2.000
Tingdalsøerne (nåleskov til løvskov, hegning, plantning, kulturpleje)			300		
Shelter, sti mv. v/Rødebæk Enge		300			
Genopretning af Fattigkær, Kærsgårds plantage		200			
Naturhandleplaner	2.000	1.000	1.000	1.000	2.500
Vand og klimaplaner	1.000	1.000			1.000
Udbygning af publikumsfaciliteter på eksisterende opholdsarealer langs Gudenåen		300			600
Gudenå-projekter	2.000	1.000			2.000
Rågekampagne					400
Them Bavnehøj		200			
Naturgenopretning Vråds/Sepstrup		400			
Naturkvalitetsplan				300	
Sluseanlæg				500	
Nipgård Sø					1.000
Vandet og Middelhede mose					1.000
Genopretning af højmoser					3.000
Silkeborg, renovering af stier og udskiftning af broer					1.000
Fugletårne, 2 stk. ved gode natur/fuglelokaliteter					800
Ny bro ved Harbovad/Den skæve bane					2.000
Bevilling 82 Planlægning og Byggemodning	37.000	39.590	41.400	44.810	46.000
Byggemodning, færdiggørelse, tilslutningsbidrag m.m.	34.000	36.590	38.400	41.810	43.000
Forundersøgelser, færdiggørelse og ad hoc formål	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
PLAN-, MILJØ- OG KLIMAUDVALGET	43.300	44.290	44.700	46.910	65.100
ANLÆG I ALT	278.900	283.000	301.000	307.000	1.541.251

Note 1. Sotorvet finansieres af kassen

ØKONOMI- OG ERHVERVSUDVALGET

Mission:

Økonomi- og Erhvervsudvalgets mission er gennem overblik og sammenhæng at sætte rammer for drift og udvikling.

Vision:

Økonomi- og Erhvervsudvalgets vision er at sikre et bæredygtigt fundament for Silkeborg Kommune, der understøtter service, udvikling og trivsel. I handlingerne udvises tillid, respekt og mod.

Bevilling 2 Renter

<i>Netto 1000 kr. i løbende priser</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Renter af likvide aktiver	-3.750	-3.750	-3.750	-3.750	-3.750
Renter af kortfristede tilgodehavender	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Renter af langfristede tilgodehavender	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
Renter af kortfristet gæld	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Renter af langfristet gæld	11.673	9.300	11.150	11.750	12.500
Kurstab	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
I alt	10.323	6.950	8.800	9.400	10.150

Bevilling 3 Finansforskydninger

<i>Netto 1000 kr. i løbende priser</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Forskydninger i likvide aktiver	-76.010	-81.377	-49.276	-36.977	20.444
Pantebreve	0	0	0	0	0
Aktier og andelsbeviser mv.	420	420	420	0	0
Indskud i Landsbyggefonden	12.000	11.000	15.400	15.400	15.400
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	1.484	0	0	0
Kirkelige skatter og afgifter	0	0	0	0	0
I alt	-63.590	-68.473	-33.456	-21.577	35.844

Bevilling 4 Lån

<i>Netto 1000 kr. i løbende priser</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Afdrag på lån	61.872	73.651	87.993	77.095	70.259
Optagne lån	-58.200	-42.136	-59.498	-64.392	-83.341
I alt	3.672	31.515	28.495	12.703	-13.082

Bevilling 5 Tilskud og udligning

<i>Netto 1000 kr. i løbende priser</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Udligning og generelle tilskud	-906.093	-829.325	-761.144	-714.241	-676.833
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	29.419	30.179	30.969	31.633	32.325
Kommunale bidrag til regionerne	11.974	12.200	12.533	12.834	13.139
Særlige tilskud	-272.574	-253.558	-196.433	-197.258	-198.102
Udligning af købsmoms	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
I alt	-1.135.274	-1.038.504	-912.075	-865.032	-827.471

Bevilling 6 Skatter

<i>Netto 1000 kr. i løbende priser</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Kommunal indkomstskat	-3.726.848	-3.882.155	-4.041.552	-4.181.381	-4.335.109
Selskabsskat	-55.436	-84.356	-86.868	-86.558	-86.713
Anden skat på lignet visse indkomster	-1.513	-3.392	-1.500	-1.500	-1.500
Grundskyld	-427.498	-440.301	-463.598	-488.567	-515.367
Anden skat på fast ejendom	-6.711	-9.002	-9.002	-9.002	-9.002
I alt	-4.218.006	-4.419.206	-4.602.520	-4.767.008	-4.947.691

Bevilling 11 Ældreboliger

<i>Netto 1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Ældreboliger	-20.836	-23.477	-23.477	-23.477	-23.477
I alt	-20.836	-23.477	-23.477	-23.477	-23.477

Bevillingsaftale for bevilling 11 Ældreboliger

Bevillingsaftalen er indgået mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og afdelingschefen for bevilling 11 Ældreboliger. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 11 Ældreboliger skal ligeledes understøtte Økonomi- og Erhvervsudvalgets mission og vision.

Mission

Økonomi- og Erhvervsudvalgets mission er gennem overblik og sammenhæng at sætte rammer for drift og udvikling.

Vision

Økonomi- og Erhvervsudvalgets vision er at sikre et bæredygtigt fundament for Silkeborg Kommune, der understøtter service, udvikling og trivsel. I handlingerne udvises tillid, respekt og mod.

Mål for bevilling 11 Ældreboliger

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 11 Ældreboliger, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Gennem dialog ønsker vi at styrke samarbejdet med lokallerne i de kommunalt ejede ældre- og plejeboliger. (flerårigt)	På baggrund af de opnåede resultater med et styrket samarbejde mellem Sundhed og Omsorg og Udlejning i 2017, ønskes roller og procedure på samme vis udrullet til Socialafdelingen i 2018. Der skal udarbejdes ens retningslinjer for hvilke udgifter der dækkes via huslejeindtægterne.	At der er udarbejdet retningslinjer og principper for boligerne, som hører under Socialafdelingen. At lokallerne i Socialafdelingen er gjort bekendt med proceduren og retningslinjerne. At der er fælles træk ved proceduren og retningslinjerne i Sundhed og Omsorg samt Socialafdeling.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Ældreboliger	-23.477	-23.477	-23.477	-23.477
I alt	-23.477	-23.477	-23.477	-23.477

2. Aktuelle udfordringer

2.1 Overblik

Der arbejdes fortsat målrettet på at skabe overblik over økonomien i de kommunalt ejede ældre- og plejeboliger. De udarbejdede vedligeholdelsesplaner skal implementeres og være med til at sikre en ens standard for vedligeholdelse i alle kommunale ældre og plejeboliger.

2.2 Dialog

Samarbejdet mellem lokallerne i ældre- og plejeboligerne og team Udlejning ønskes styrket. Et styrket samarbejde vil give en bedre dialog og ensarte retningslinjerne for eksempelvis hvilke udgifter der dækkes af lejeindtægterne.

2.3 Opkøb af boliger

I december 2016 godkendte Økonomi- og Erhvervsudvalget at Silkeborg Kommune opkøber Silkeborg Boligselskabs boliger på Toftevang (10 boliger) samt Midtjysk Boligselskabs boliger på Funder Plejecenter (32 boliger). Opkøbet afventer pt. Ministeriets godkendelse. Boligerne forventes overtaget 31. december 2017.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Den opstartede dialog med lokallerne i Sundhed og Omsorg og Socialafdelingen, skal sikre ens retningslinjer og principper for alle kommunale ældre- og plejeboliger. Retningslinjerne og principperne vil bidrage til en ens standard for hvilke udgifter der blandt andet dækkes af vedligeholdelsesplanerne.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 12 Kommunale ejendomme

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Ejendomsdrift	194.846	220.020	212.520	212.520	212.520
Byfornyelse	1.130	1.140	1.140	1.140	1.140
Driftsikring boligbyggeri	1.838	1.728	1.728	1.728	1.728
Ældreboliger	1.674	1.390	1.390	1.390	1.390
I alt	199.488	224.278	216.778	216.778	216.778
Anlæg	28.052	8.000	17.000	17.000	18.000

Bevillingsaftale for bevilling 12 Kommunale ejendomme

Bevillingsaftalen er indgået mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og afdelingschefen for bevilling 12 Kommunale ejendomme. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 12 Kommunale ejendomme skal ligeledes understøtte Økonomi- og Erhvervsudvalgets mission og vision.

Mission

Økonomi- og erhvervsudvalgets mission er gennem overblik og sammenhæng at sætte rammer for drift og udvikling.

Vision

Økonomi- og Erhvervsudvalgets vision er at sikre et bæredygtigt fundament for Silkeborg Kommune, der understøtter service, udvikling og trivsel. I handlingerne udvises tillid, respekt og mod.

Mål for bevilling 12 Kommunale ejendomme

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 12 Kommunale ejendomme, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Ejendomme ønsker i samarbejde med Kultur- og Borgerservice inden udgangen af 2018, at øge brugertilfredsheden med 20 % i Silkeborg Kommunes idrætshaller og gymnastiksale i forhold til seneste måling.	Der udarbejdes en vision og retning for den fremtidige brugeroplevelse i idrætshaller og gymnastiksale Der implementeres en tydelig kommunikationsplatform i haller og sale. I samarbejde med brugerne udarbejdes oplæg til samarbejdsprincipper, som understøtter ejerskab samt sikrer implementering og evaluering af tiltag. Der dannes et overblik over brugerudnyttelse i idrætshaller og gymnastiksale.	Brugerne oplever et tilfredsstillende serviceniveau i idrætshaller og gymnastiksale.

	Optælling af brugere i haller og sale.	
Ejendomme ønsker at reducere antallet af fakturaer i forhold til 2015. (flerårigt)	På baggrund af det overblik der i 2017 er dannet over fakturaer i ejendomme ønskes der igangsat tiltag der kan reducere antallet af fakturaer der skal bogføres manuelt i Ejendomme. Tiltagene implementeres i dialog med medarbejderne for at skabe det bedst mulige resultat og samtidig gøre faktura processen smartere.	At der inden udgangen af 2018 er reduceret i antallet af fakturaer i Ejendomme med 25 %. Ud af de 25 % skal 15 % af reduktionen ligge på fakturaer i Teknisk Service.
Udarbejdelse og implementering af ny procedure for byggeri i Silkeborg Kommune.	Igangsætte og gennemføre proces for – og udarbejdelse af, en ny procedure for byggeri i Silkeborg Kommune.	At procedure for byggeri er udarbejdet. At proceduren er forelagt og godkendt i Økonomi- og Erhvervsudvalget.
Ejendomme sigter i 2018 mod at fastholde målsætningen på 2 % reduktion af CO ₂ -udledningen fra driften af Silkeborg Kommunes ejendomme. (flerårigt)	Løbende forbedringer af energistyringen. Implementering af energibesparende projekter.	En opnået reduktion på 2 % af CO ₂ -udledningen fra driften af Silkeborg Kommunes ejendomme. Derved reduktion af energiforbruget.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Ejendomsdrift	220.020	212.520	212.520	212.520
Byfornyelse	1.140	1.140	1.140	1.140
Driftssikring af boligbyggeri	1.728	1.728	1.728	1.728
Ældreboliger	1.390	1.390	1.390	1.390
I alt	224.279	216.778	216.778	216.778
Anlæg	8.000	17.000	17.000	18.000

2. Aktuelle udfordringer

2.1 Opgaver fra Kultur og Borgerservice: haller, parker, legepladser, søbade med videre

Ejendomme har i foråret 2017 overtaget opgaverne med haller, parker, legepladser, søbade med videre fra Kultur og Borgerservice. Opgaverne indebærer nye arbejdsgange, som skal tænkes ind i ejendomsdriften.

2.2 Et stort moderniserings- og vedligeholdelsesefterslæb

En del af ejendomsstrategien er at Ejendomme ønsker at give Silkeborg Kommunes bygninger mere værdi for fællesskabet. Silkeborg Kommune har en stor og ældre bygningsmasse med et moderniserings- og vedligeholdelsesefterslæb. Det betyder, at det er nødvendigt at opprioritere modernisering for at gøre kommunens ejendomme mere fleksible, så de er til større glæde for flere. De fysiske rammer i ejendommen ønskes tilpasset opgaven og ikke omvendt.

2.3 Sammenhæng mellem kommunale bygninger og arealer

Der er fokus på at ejendomsporteføljen understøtter Silkeborg Kommunes kerneopgaver bedst muligt, derfor har Ejendomme udarbejdet en ejendomsstrategi. Det er et ønske at skabe sammenhæng mellem ejendomsstrategien og kommuneplanen og få skabt sammenhæng mellem kommunale bygninger og arealer. På sigt ønskes igangsat et tværkommunalt koncept, så vi på tværs af alle afdelinger – politisk såvel som administrativt – kan handle med gennemslagskraft og troværdighed.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Ejendomme arbejder løbende på at levere den *rigtige* service. Med den rigtige service menes, at det ikke nødvendigvis er en højere service, men et serviceniveau, der er afstemt mellem de ressourcer, der er til rådighed til opgaven og den service brugeren har behov for.

Opgaverne prioriteres i forhold til, hvad der er mest rationelt – holdt op i mod tidsplaner og brugerens ønsker og behov. Endvidere sikres det, at opgaven løses på den bedste måde, så

den tilgodeser behovet samt de økonomiske rammer. Det formidles til brugeren hvornår opgaven løses.

3.1 Service Level Agreement (SLA)

Formålet med en Service Level Agreement er, at sikre forventningsafstemning for samarbejdet mellem driftsafdelingen og Ejendomme. Aftalen fastlægger serviceniveau, roller og ansvar samt procedurer for samarbejdet. Endvidere har den til formål at sikre et konstruktivt grundlag for samarbejdet så begge parter oplever det som gensidigt forpligtende.

Service Level Agreement beskriver de vilkår og betingelser, hvorunder Ejendomme yder service til driftsafdelingerne i Silkeborg Kommune.

3.2 Servicekompetence

I Ejendomme har vi fokus på at forbedre brugernes oplevelse af den service, som Ejendomme leverer. Vi arbejder derfor løbende med evaluering af brugertilfredshed, forventningsafstemning og udvikling af servicekompetencer, så vi i Ejendomme får et ens normsæt for, hvad god service er.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 14 Centralfunktioner

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Byfornyelse	118	119	119	119	119
Sekretariat og forvaltninger	230.496	236.239	234.940	234.940	234.428
Fælles IT og telefoni	13.412	12.864	12.864	12.864	12.864
Jobcentre	59.548	67.314	65.477	64.991	61.419
Naturbeskyttelse	972	972	972	972	972
Miljøbeskyttelse	3.147	3.147	3.147	3.147	3.147
Byggesagsbehandling	957	956	956	956	956
Voksen-, ældre- og handicapområdet	33.473	25.925	25.925	25.925	25.925
Det specialiserede børneområde	26.466	27.917	27.917	27.917	27.917
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark	13.267	13.267	13.267	13.267	13.267
Tjenestemandspensioner	26.632	28.611	28.611	28.611	28.611
Interne forsikringspuljer	-6.572	-6.574	-6.574	-6.574	-6.574
I alt	401.916	410.757	407.621	407.135	403.051
Anlæg	0	0	500	0	0

Bevillingsaftale for bevilling 14 Centralfunktioner

Bevillingsaftalen for bevilling 14 Centralfunktioner (administrationen) er indgået mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og Direktionen. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 14 Centralfunktioner skal ligeledes understøtte Økonomi- og Erhvervsudvalgets mission og vision.

Mission

Økonomi- og Erhvervsudvalgets mission er gennem overblik og sammenhæng at sætte rammer for drift og udvikling.

Vision

Økonomi- og Erhvervsudvalgets vision er at sikre et bæredygtigt fundament for Silkeborg Kommune, der understøtter service, udvikling og trivsel. I handlingerne udvises tillid, respekt og mod.

Mål for bevilling 14 Centralfunktioner

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 14 Centralfunktioner, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Styrke samskabelse og kommunikation med henblik på at udvikle kommunen i samspil med interne og eksterne aktører.	Igangsætning af konkrete initiativer, som styrker samspillet mellem kommunen og det omgivende samfund.	InnovationSilkeborg bidrager til at realisere innovative løsninger i Silkeborg Kommune.
	Der arbejdes med organisatorisk og faglig udvikling i samspil med interne og eksterne aktører.	Aktiviteter med henblik på at styrke handlekraft og helhedstænkning har ledelsesmæssigt fokus.
	Understøtte ledernes og medarbejdernes kompetenceudvikling med henblik på at øge handlekraft og implementeringskraft.	Der udvikles og udbydes en vifte af uddannelses- og inspirationstilbud, som understøtter kompetenceudviklingen inden for samskabelse og kommunikation med eksterne aktører.
	Understøtte det nye byråd i at sætte retning og rammer for udvikling og styring af	Byrådet arbejder aktivt med den nye styringsmodel for Silkeborg Kommune samt

	Silkeborg Kommune.	med politikker og retningslinjer, der fastlægger kommunens praksis.
Understøtte digitalisering der skaber værdi for borgerne, virksomheder, medarbejdere og fremmer effektivitet.	Silkeborg Kommune lever op til den fælleskommunale digitaliseringsstrategi og følger bølgeplanen omkring obligatorisk digital service. Borgerne har med "Min sag", der er implementeret i Beskæftigelsesafdelingen, Borgerservice og det almene sociale område, fået mulighed for at medvirke i egen sag. Implementering fortsætter på andre borgerrettede områder.	Den digitale virksomhedskommunikation styrkes. "Min sag" er implementeret på de områder, hvor borgerne har mulighed for at medvirke i egen sag – primært voksen- og ældreområdet.
Forbedre den oplevede service hos borgere og virksomheder.	Dialog og inddragelse er med til at sikre, at servicen tilpasses behov og ønsker fra borgere og virksomheder. Der gennemføres tilfredshedsundersøgelser på de administrative områder med flest eksterne henvendelser.	Et godt omdømme blandt borgere og erhvervsliv når servicen bedømmes. Tilfredshedsundersøgelser der viser en stigende tilfredshed med den oplevede service i forhold til tidligere målinger.
Fastholde og udvikle en ansvarlig økonomistyring samt automatisere arbejdsintensive arbejdsprocesser med henblik på at sikre råderum til udvikling og prioritering.	Økonomistyring af anlægsprojekter Øget fokus på automatisering af økonomistyring. Robotic's afprøves med henblik på at understøtte arbejdsintensive processer på andre områder end "Min sag".	Mulighed for at styre projekterne i økonomisystemet undersøges og afprøves. Der er sket automatisering af arbejdsgange på blandt andet beskæftigelsesområdet og byggesagsområdet.

Vedrørende Byrådets overordnede politiske mål 'sundhedsfremme og forebyggelse' skal det bemærkes, at Staben Organisation og Personale på bevilling 14 Centralfunktioner adresserer målet i kommunens personalepolitik for så vidt angår kommunens ansatte.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Byfornyelse	119	119	119	119
Sekretariat og forvaltninger	236.239	234.940	234.940	234.428
Fælles IT og telefoni	12.864	12.864	12.864	12.864
Jobcentre	67.314	65.477	64.991	61.419
Naturbeskyttelse	972	972	972	972
Miljøbeskyttelse	3.147	3.147	3.147	3.147
Byggesagsbehandling	956	956	956	956
Voksen-, ældre- og handicapområdet	25.925	25.925	25.925	25.925
Det specialiserede børneområde	27.917	27.917	27.917	27.917
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark	13.267	13.267	13.267	13.267
Tjenestemandspension	28.611	28.611	28.611	28.611
Interne forsikringspuljer	-6.574	-6.574	-6.574	-6.574
I alt	410.757	407.621	407.135	403.051
Anlæg	0	500	0	0

Silkeborg Kommunes indbyggertal ventes at stige med 11 pct. i perioden 2017-2030.

Herunder ventes en markant stigning i aldersgruppen 80+årige, som ifølge prognosen kan forventes at vokse med 90 pct. frem til 2030. Der forventes yderligere betragtelige stigninger i aldersgrupperne 0-2-årige og 60-79-årige samt vækst i grupperne 18-24-årige og 25-39-årige.

Omvendt ventes et mindre fald i antallet af børn i den skoleaktive alder 6-16 år. For 3-5-årige forventes et fald frem til 2021, hvor antallet vil være ca. det samme som i 2017. 3-5-årige er imidlertid en af de aldersgrupper, hvor der forventes højest vækst fra 2021 og frem. Antallet af 40-59-årige forventes at være stabilt over hele prognoseperioden.

Den ventede demografiske udvikling vil betyde løbende tilpasninger på de kommunale opgaveområder.

2. Aktuelle udfordringer

Silkeborg Kommune står, som landets øvrige kommuner, over for en række alment kendte udfordringer jf. nedenstående. Silkeborg Kommunes administration på bevilling 14 Centralfunktioner er en af de væsentlige aktører i kommunens håndtering af udfordringerne.

2.1. Økonomi, demografi og service

Silkeborg Kommune skal bevare et stærkt fokus på at styre økonomien og overholde budgetterne. Dette i en situation hvor befolkningssammensætningen medfører en stigende efterspørgsel efter serviceydelser, og hvor rammerne for den kommunale økonomi er begrænsede og under pres.

2.2. Udvikling af opgaveløsning i forhold til borgernes behov, nye muligheder og behovet for stadig effektivisering

Kommunerne mødes til stadighed med krav om at levere mere kvalitet og flere serviceydelser for de givne ressourcer.

Effektivisering, digitalisering, forenkling og innovation af Silkeborg Kommunes opgavevaretagelse skal sikre mest mulig kvalitet til borgerne i forhold til de økonomiske rammer.

2.3. Dokumentation, evaluering og evidens

Silkeborg Kommune har behov for at kunne dokumentere og evaluere de valgte løsninger og den leverede service i forhold til kvalitet, effekt og omkostninger. Silkeborg Kommune arbejder til stadighed på at gøre dokumentation og evaluering til en integreret del af det daglige arbejde i hele organisationen. Sigtet er, at dokumentation og evaluering skal give mening for den enkelte samt skabe læring og udvikle kvaliteten af kommunens ydelser.

Endvidere har Silkeborg Kommune en målsætning om at arbejde "evidensinformeret". Det vil sige, at kommunens valg af indsatser og metoder – ud over at være baseret på politiske holdninger og ønsker – skal være baseret på den aktuelt bedste faglige viden om effekter. En vigtig måde at fremskaffe evidens på er, at Silkeborg Kommune selv foretager systematiske evalueringer af egne indsatser.

2.4. Klima

Det globale klima forandrer sig hastigt i disse år, og en vigtig årsag hertil er udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser.

Silkeborg Kommune prioriterer klimaudfordringen højt, og Byrådet har i 2011-12 vedtaget en klimapolitik og klimaplan, der skal gøre Silkeborg Kommune CO₂-neutral i 2030. Klimapolitikken og klimaplanen revideres i 2018-2019.

Realiseringen af planen kræver en stor og vedholdende indsats – i samarbejde med borgere, erhvervsliv, myndigheder, forsyningsselskaber m.m.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Silkeborg Kommunes administration sikrer borgerne og virksomhederne tilgængelighed og kvalitet i den administrative betjening ved at være borgernes/virksomhedernes væsentligste personlige, telefoniske, skriftlige og digitale indgang til den kommunale sektor. I de kommende år vil sigtet være at øge den digitale kommunikation.

Borgere/virksomhederne vil ved henvendelse til kommunen opleve offensiv og dynamisk borgerservice, hvor engagerede og fagligt kompetente medarbejdere i dialog med borgeren skaber sammenhæng og kvalitet for den enkelte. Alle henvendelser vil blive behandlet og søgt løst i første ombæring, og der er fokus på enkel sagsbehandling, når en borger henvender sig til kommunen.

Silkeborg Kommunes samlede administration deltager aktivt i understøttelsen af den borgerrelaterede og virksomhedsrettede service samt i betjeningen af det politiske niveau. Alle samspil og al opgaveløsning er bundet sammen af kommunens centrale værdier; dialog, dynamik, kvalitet og sammenhæng.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Økonomi- og Erhvervsudvalget Bevilling: 14 Centralfunktioner		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Gebyrer for diverse registerdata mv.		
Afgivne oplysninger fra folkeregistret		
Folkeregisteroplysning og attester	52,00	52,00
Rabat ved forudbetaling af 20 forespørgsler	940,00	940,00
Gebyrer i fbm. opkrævning		
Rykkerskrivelse for restancer	250,00	250,00
Rykkerskrivelse for ydelser ikke tillagt udpantningsret, bl. regningskrav	100,00	100,00
Sygesikring		
Sundhedskort	195,00	195,00
Andet		
Vielsesgebyr (hvis begge parter er udenlandske statsborgere)	500,00	850,00
Afgivne oplysninger vedr. ejendomsdata		
BBR-attest	70,00	70,00
Ejendomsattest	70,00	70,00
Vurderingsattest	70,00	70,00
Gebyrer for byggesagsbehandling		
Timepris	482,00	482,00
Brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter Miljøbeskyttelsesloven og husdyr- godkendelsesloven		
Timepris	318,04	322,49
(Reguleres årligt på grundlag af de senest offentliggjorte PL-reguleringssatser i Indenrigs- og Sundhedsministeriets årlige publikation: "Det Kommunale Regnskab".)		
Administrationsgebyr		
Erhvervsaffald	335,00	371,00

Taxi Trafikbog (pris+fremstillingspris)* *Maksimale takster er fastsat i taxibekendtgørelsens §40. Kan pristalsreguleres.	Dagspris + 25,00	Dagspris + 25,00
Behandling af skilte Behandling af ansøgning om skilte, nabohjælp,	850,00	850,00
Vandløbsregulering og -restaurering Gebyr for behandling af sager om vandløbsregulering og -restaurering (jf. Bkg. nr. 1780 af 16/12/2015) Max 2% af det samlede anlægsomkostning dog min. 3.000,00 kr.	6.000,00	6.303,00
Sejllads på Gudenåen Koncession for udlejning af fartøj på Gudenåen	300,00	300,00
Gebyr for registrering af motorbåd	200,00	200,00
Gebyr for registrering af gæstebåd	30,00	30,00
GEODATA - brugerbetaling		
Leverancer		
<i>Persontid:</i>		
Dataleverance/time - min. 750,00 kr	494,00	506,00
Konsulentydelse/time (KTC-Kortgruppen)	529,00	542,00
<i>Analog kortprodukter</i>		
Print af kort og fotos	100,00	100,00

Bevilling 15 Fælles formål

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Andre kulturelle opgaver	3.207	3.202	3.202	3.202	3.202
Fælles formål	228	552	552	552	552
Øvrige sociale formål	382	382	382	382	382
Fælles formål	730	554	554	654	554
Kommunalbestyrelses-medlemmer	9.488	11.593	10.273	10.273	10.273
Kommissioner, råd og nævn	843	845	845	845	845
Valg mv.	3.929	1.880	3.772	1.880	3.772
Sekretariat og forvaltninger	3.987	4.006	4.006	4.006	4.006
Fælles IT og telefoni	5.158	6.317	1.317	1.317	1.317
Diverse udgifter og indtægter efter forskellige love	1.373	656	656	1.372	656
Turisme	6.548	6.539	6.539	6.539	6.539
Erhvervsservice og iværksætteri	14.678	14.152	14.152	14.152	14.152
Tjenestemandspension	2.176	2.177	2.205	2.347	2.347
I alt	52.729	52.855	48.455	47.521	48.597
Anlæg	0	0	5.000	6.000	7.000

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Økonomi- og Erhvervsudvalget Bevilling: 15 Fælles formål		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Behandling af ansøgning om taxitilladelse*	450,00	450,00
Udstedelse af taxitilladelse*	1.500,00	1.500,00
Udstedelse af førerkort*	110,00	110,00
Påtegning af toldattest*	160,00	160,00
Taxitilladelsesplader*	Dagspris + 35 kr.	Dagspris + 35 kr.
*Maksimale takster er fastsat i taxibekendtgørelsens § 40. Kan pristalsreguleres.		

Bevilling 16 Tværgående aktiviteter

<i>Netto</i> <i>1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Redningsberedskab	16.352	16.350	16.350	16.350	16.350
Andre kulturelle opgaver	760	767	0	0	0
Fællesudgifter og administration mv.	94.377	43.296	-18.365	-41.365	-66.365
I alt	111.489	102.064	23.936	936	-24.064
Anlæg	36.853	52.750	24.335	25.890	19.500

VEJ- OG TRAFIKUDVALGET

Mission:

Vej- og Trafikudvalgets mission, at sikre et sammenhængende, fremkommeligt, sikkert og miljøvenligt trafiksystem samt forvalte den samfundsmæssige investering i infrastruktur.

Vision:

Vej- og Trafikudvalgets vision, at alle oplever en god mobilitet, og trafikkenes påvirkninger på naturen og miljøet er lav.

Bevilling 24 Kollektiv trafik

<i>Netto 1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Fælles funktioner	628	616	616	616	616
Kollektiv trafik		500	500	500	500
Busdrift	41.510	39.680	39.680	39.680	39.680
I alt	42.138	40.796	40.796	40.796	40.796

Bevillingsaftale for bevilling 24 Kollektiv Trafik

Bevillingsaftalen er indgået mellem Vej- og Trafikudvalget og Teknik- og Miljøchefen for bevilling 24 Kollektiv Trafik. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 24 Kollektiv Trafik skal ligeledes understøtte Vej- og Trafikudvalget mission og vision.

Mission

At tilbyde borgerne et velfungerende lokalt bussystem, som udgør et attraktivt transportmiddel for mange, og som dermed medvirker til at mindske luftforureningen og trængselsproblemerne på vejene.

Vision

Det er Vej- og Trafikudvalgets vision, at alle oplever en god mobilitet og at trafikens påvirkninger på miljøet er lav.

En fleksibel kollektiv trafik, der er attraktiv at benytte og kan tilpasses behovet for at give den optimale ressourceudnyttelse.

Med til visionen hører:

- Et attraktivt og bæredygtigt kollektivt trafiksystem, der er forbundet til de regionale og nationale forbindelser og fleksibelt kan tilpasses behovet.
- Hensynsfulde borgere, der ved deres daglige valg af transportform og optræden i trafikken, tager medansvar for en smidig og sikker trafikafvikling og et renere miljø.

Mål for bevilling 24 Kollektiv Trafik

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 24 Kollektiv Trafik, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Køreplanen tilpasses befolkningens behov, idet der prioriteres i følgende rækkefølge: 1. Uddannelseskørsel 2. Bolig – arbejdsstedskørsel 3. Øvrig kørsel i perioden kl. 6-18 på hverdage 4. Aften og weekendkørsel.	Kørslen optimeres på strækninger og tider, hvor mange har et transport behov. På mindre benyttede linjer og i perioder med få kunder suppleres buskørslen med teletaxi. Muligheden for at bestille Flextur tilbydes alle borgere, dog ikke til interne ture i Silkeborg bymidte.	At borgerne benytter den kollektive trafik, idet buskørsel tilbydes med den frekvens og i det tidsinterval, hvor der er kundegrundlag til buskørsel.
Kørsel til ungdomsuddannelser	Det tilstræbes, at transporttiden i busserne ikke overstiger 1 time hver vej.	At unge ikke vælger en ungdomsuddannelse i Silkeborg fra på grund af

	Elever i ungdomsuddannelser forventes at kunne gå/cykle til bus i samme omfang som Folkeskoleelever i 10. klasse (op til 9 km).	transporttiden.
Øge kendskabet og brugen af den Kollektive trafik.	Kommunikere og markedsføre den kollektive trafik og flextur.	Den kollektive trafik indgår som et bevidst valg i befolkningen.
Tilvejebringelse af yderligere potentiale for mulig CO ₂ -besparelse i driften.	Bybusserne kører på certificeret biogas. Nye busser på større lokale ruter opfylder EURO 6 norm.	At CO ₂ -udslippet og udledningen af farlige partikler reduceres.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Fælles funktioner	616	616	616	616
Kollektiv Trafik	500	500	500	500
Busdrift	39.680	39.680	39.680	39.680
I alt	40.796	40.796	40.796	40.796

2. Aktuelle udfordringer

Med budgetreduktionen på 1,8 mio. kr. i 2018 reduceres serviceniveauet på den kollektive trafik. I 2018 opnås fuld effekt på indførelse af feriekøreplaner, da ferieplanen for bybusserne gælder i alle skolernes ferier.

Der, hvor benyttelsen af den kollektive trafik er meget begrænset, vil der blive reduceret i kørslen for at opfylde sparekravet i 2018. Midttrafik har tælleudstyr i busserne, tællebusserne cirkulerer, så man over en periode får talt på samtlige ture. Dette sammen med data fra realtidsudstyr giver et godt grundlag for at vurdere brugen af den kollektive trafik.

Regionen har besluttet at reducere udgiften til kollektiv trafik med ca. 10 % netto. Dette gennemføres i samarbejde med Midttrafik i forbindelse med udarbejdelse af Trafikplan 2018-2022, hvor der arbejdes med et strategisk rutenet. Dette vil formentligt betyde, at der nedlægges regional kørsel også i Silkeborg Kommune. Såfremt Silkeborg Kommune ønsker at fastholde serviceniveauet overfor borgerne, kan det betyde øgede udgifter for bevilling 24 Kollektiv trafik.

Målsætningen om, at unge ikke vælger en ungdomsuddannelse fra i Silkeborg på grund af transporttiden kan ikke opfyldes alene med de lokale busruter. Hovedparten af unge til ungdomsuddannelserne benytter de regionale busruter, som Region Midtjylland fastsætter serviceniveauet for. Silkeborg Kommune vil opfordre Regionen til at følge Silkeborg Kommunes mål om, at transporttiden ikke overstiger 1 time i busserne.

Bybusserne i Silkeborg er tilrettelagt med gode forbindelser med tog og øvrige busruter på Silkeborg Trafikterminal. Fra juni 2017 kører alle bybusser til Trafikterminalen for at få bedre forbindelser til/fra togene og de regionale busser. Etablering af busbanen på en del af Christian 8.s Vej forbedrer fremkommeligheden for alle busser. Disse ændringer er sket ud fra visionen om, at kørslen skal tilpasses befolkningens behov i prioriteret rækkefølge: uddannelseskørsel, bolig - arbejdsstedskørsel, øvrig kørsel på hverdage mellem kl. 6-18 og herefter aften- og weekendkørsel.

Der er en løbende tilpasning af kørslen på baggrund af ønsker, behov og data fra tællebusser og realtidsudstyr.

Kunderne sikres oplysninger om evt. forsinkelser på realtidsskærme. Disse er placeret på Silkeborg Trafikterminal og på superstoppestedet på Godthåbsvej. Endvidere er de store stoppesteder på Ansvej ved Borgergade, Oslovej ved gymnasiet og Kejlstrupvej ved Teknisk Skole forsynet med topskilte med realtidsoplysninger for busserne.

Kunderne skal have en god betjening med busserne, men forholdene ved stoppestederne er også vigtige for, at kunderne får en god oplevelse og gerne vil benytte den kollektive trafik. De reklamefinansierede læskærme blev udskiftet i 2016 og Silkeborg Kommune købte flere læskærme ca. 25 stk.

Forholdene på Silkeborg Trafikterminal er i flere omgange forbedret efter den store ombygning i 2012, hvor der blev bedre faciliteter – både bænke, læskærme, lys og opholdsarealer. Herudover blev antallet af parkeringspladser til både cykler og biler udvidet. Allerede i 2014 blev antallet af cykelparkeringspladser igen udvidet, og der blev opsat større og flere læskærme på Silkeborg Trafikterminal.

Ungdomskortet er blevet en stor succes. Dette billige (360 kr./måned) periodekort til unge under uddannelse, har givet en del flere kunder i den kollektive trafik. Disse kunder bliver der værnnet om ved løbende at forbedre faciliteterne og indsætte dubleringskørsler for at sikre tilstrækkelig kapacitet. Kørslen søges tilrettelagt, så transporttiden maksimalt er 1 time til f.eks. Silkeborg Gymnasium. Dette for at kunderne fastholdes i den kollektive trafik efter endt ungdomsuddannelse.

Alle SU-berettigede, der går på en videregående uddannelse, kan for 627 kr. pr. måned frit rejse mellem Silkeborg og de videregående uddannelser i Aarhus. Dette er ca. ½ pris af taksten for et periodekort på denne strækning.

Silkeborg Kommune indførte støtte til Flextur i 2012, så borgerne kan benytte kørslen til 7 kr. pr. km. Flextur er et supplement til den kollektive trafik, som tilbydes ud fra visionen om at tilbyde kørsel aften og weekend tilpasset befolkningens behov. Siden er der indgået venneaftaler med Viborg, Ikast-Brandø og Skanderborg kommuner, så borgerne kan bruge Flextur mellem disse kommuner. Flextur er nu blevet så kendt og anvendt, at Silkeborg Kommune har begrænset muligheden for at køre interne ture i Silkeborg by – denne begrænsning skal ses i sammenhæng med, at bybusserne betjener dette område.

Bevillingen dækker også udgifter til bus-it og øvrige udgifter. Disse udgifter dækker over udgifter til realtidsløsninger, videoovervågning, Wi-Fi, datatrafik og andre IT-løsninger, såsom Infotainment.

3. Beskrivelse af serviceniveau

I bybusnettet i Silkeborg by skal der være en busafgang hver halve time i morgen- og eftermiddagstimerne på hverdage på de mest belastede linjer. På de øvrige linjer og i den øvrige betjeningstid skal der være busafgang hver time. I skolernes ferieperioder reduceres driften tilpasset efterspørgslen.

Kunderne ønsker kort rejsetid, og derfor prioriteres bybusbetjening på de større veje i stedet for kørsel på mindre veje i villakvarterer.

Større oplandsbyer skal have direkte busforbindelse til Silkeborg. Oplandsbyerne Kjellerup, Them og Voel har højeste prioritet med hensyn til buskørsel til Silkeborg.

Øvrige større byer betjenes med buskørsel i de perioder, hvor der kundemæssigt er grundlag for kørsel med større busser. Øvrige tidspunkter tilbydes teletaxa og Flextur.

Mindre bysamfund og landområder betjenes med buskørsel til distriktsskolerne. Kørslen tilpasses i muligt omfang forbindelser til regionale og lokale busruter til/fra Silkeborg.

Der skal være læskærme ved de vigtigste stoppesteder, hvor mange stiger på bussen. Der er ca. 250 læskærme.

Der skal ligeledes være køreplantavler ved de vigtigste stoppesteder, hvor mange stiger på bussen. I øjeblikket er der ca. 500 køreplantavler.

Der er sat realtidsstandere op på Trafikterminalen, ved superstoppestedet på Godthåbsvej samt topskilte med realtidsinformation ved 4 store stoppesteder i Silkeborg (Ansvej ved Borgergade, Oslovej ved gymnasiet og Kejlstrupvej ved Teknisk Skole).

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 25 Veje

<i>Netto 1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Faste ejendomme	291	293	293	293	293
Driftsbygninger og pladser	350	351	351	351	351
Parkering	-10.865	-10.957	-10.957	-10.957	-10.957
Vejvedligeholdelse mv.	40.362	42.272	42.272	42.272	42.272
Belægninger mv.	29.016	31.048	31.048	31.048	31.048
Vintertjeneste	15.728	15.726	15.726	15.726	15.726
Tjenestemandspension	3.377	3.396	3.396	3.396	3.396
I alt	78.259	82.129	82.129	82.129	82.129
Anlæg	79.998	60.990	77.565	67.100	36.500

Bevillingsaftale for bevilling 25 Veje

Bevillingsaftalen er indgået mellem Vej- og Trafikudvalget og afdelingschefen for bevilling 25 Veje. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 25 Veje skal ligeledes understøtte Vej- og Trafikudvalgets mission og vision.

Mission

Det er Vej- og Trafikudvalgets mission, at sikre et sammenhængende, fremkommeligt, sikkert og miljøvenligt trafiksystem samt forvalte den samfundsmæssige investering i infrastruktur.

Vision

Det er Vej- og Trafikudvalgets vision, at alle oplever en god mobilitet og trafikens påvirkninger på naturen og miljøet er lav.

Med til visionen hører:

- Et sammenhængende vej- og stinet, hvor fremkommeligheden er god, og sikkerheden for alle trafikanter er høj.
- At trafikanterne smidigt kan skifte mellem forskellige transportformer, så den samlede rejse opleves fleksibel og giver mulighed for sund bevægelse på hele eller dele af turen.
- Smukke veje, stier og pladser med trafikanlæg og gadeinventar udført i høj kvalitet, så det er en god æstetisk oplevelse at færdes i kommunen.
- Hensynsfulde borgere, der ved deres daglige valg af transportform og optræden i trafikken, tager medansvar for en smidig og sikker trafikafvikling og et renere miljø.

Mål for bevilling 25 Veje

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 25 Veje, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handler	Succeskriterium
Standarden på veje og stier fastholdes, så den eksisterende vejkapital på ca. 670 mio. kr. forøges i takt med at vejnettet udvides.	Effektiv udnyttelse af ressourcerne til vedligeholdelse af de offentlige veje. Vejkapitalen opgøres i Vejman-systemet. Kontrol med retablering efter opgravninger.	Bevarelse af værdien af de kommunale veje. Systematisk kontrol af større opgravningsarbejder.
Tilvejebringelse af yderligere potentiale for mulig CO ₂ -besparelse i vejdriften.	Opgøre status for CO ₂ -udslip i vejdriften og undersøge hvordan dette kan reduceres yderligere. Belysningsstrategien realiseres ved opsætning af LED-belysning og nedtagning af luftledninger.	At potentialet for yderligere reduktion af CO ₂ -udslip er beregnet. LED-udskiftningen foregår løbende og er fuldt udskiftet i 2018. Luftledninger kabellægges i perioden 2014-2027.

Vejene forberedes til klimaændringer.	Undgå og forebygge oversvømmelser de forkerte steder. Samtænkning af vejenes afvanding med klimahandlingsplanen.	Papirtegninger af afvanding digitaliseres og samles. Der udarbejdes en oversigt over de største vejtekniske klimaudfordringer og – muligheder på vejene.
Antallet af dræbte og alvorligt tilskadekomne i trafikken reduceres mindst svarende til målsætningen på landsplan.	Sortpletbekæmpelse, trafiksikkerhedskampagner, systematisk uheldsbekæmpelse.	Reduktion i antal dræbte og tilskadekomne.
Gennemførelse af Trafikinvesteringsplanen frem til 2025 for vejområdet med fokus på at få gennemført de motorvejsrelaterede anlæg.	Inddeling af ønskerne i: • Ønsker i budgetperioden (4 år). • Ønsker i planperioden (til 2025). Ønsker ud over planperioden.	Plan, hvor Vej- og Trafikudvalget har prioriteret ønskerne til investeringer og afsat midler til realisering heraf.
Fremme af trygheden og trafiksikkerheden i kommunen for både borgere og besøgene gennem særlige indsatser	Realisering af projekter prioriteret i trafiksikkerhedsplanen og i cykelhandlingsplanen.	Flere sikkerhedsprojekter og -forsøg realiseres, dialog med skoler og lokalråd om indsatser. Revision af sikkerhedsplan.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Faste ejendomme	293	293	293	293
Driftsbygninger og pladser	351	351	351	351
Parkering	-10.957	-10.957	-10.957	-10.957
Vejvedligeholdelse	42.272	42.272	42.272	42.272
Belægning	31.048	31.048	31.048	31.048
Vintertjeneste	15.726	15.726	15.726	15.726
Tjenestemandspensioner	3.396	3.396	3.396	3.396
I alt	82.129	82.129	82.129	82.129
Anlæg	60.990	77.565	67.100	36.500

2. Aktuelle udfordringer

Fremkommelighed

Trafik fra motorvejens afkørslerne nødvendiggør ombygning af strækningen fra Borgergade, Christian 8.s Vej over Sørtorvet til Drewsensvej. En anden afgørende faktor er at få flyttet trafikken fra Århusvej til Nordskovvej for at kunne trafikbetjene trafikanter ind mod Silkeborg Midtby fra motorvejsafkørsel ved krydset i Resenbro. Der er også behov for aflastning via Drewsensvej mod vest til Søndre Ringvej/Herningvej.

Trafikafviklingen omkring "Center Nord" ved Nørrevænget er en aktuell problemstilling, samt et nyt signalreguleret kryds mellem Viborgvej og Nordre Ringvej. Der er desuden brug for udbygning omkring Erhvervskorridoren og Lillehøjvej.

Højmarkslinien omkring Silkeborg mangler udbygning af Dybdalen mellem Resenbro og Hårupvej, forlægning/udbygning af Hårupvej samt den vestlige etape mellem Eidervej og Funder.

For at få det fulde udbytte af motorvejen er det også nødvendigt at etablere nye vejforbindelser nord for Silkeborg hhv. Sejling Hedevej og Høje Kejlstrupvej.

Vedligeholdelse

Vej- og Trafikudvalget arbejder fortsat på at forbedre infrastrukturen. Asfalten har i store træk samme niveau i hele kommunen, men der er voksende udfordringer med at få eksisterende fortove, cykelstier og vejafvandingen op på et acceptabelt niveau.

Energi

Kommunen skal være CO2-neutral i 2030. På kort sigt gennemføres belysningsstrategien,

mens det langsigtede mål er at fremme CO₂-neutral transport, herunder få flere til at vælge cykel og kollektiv trafik, som også gavner fremkommeligheden.

Cykelstier

Anlæg af nye cykelstier og "2 minus 1-veje" er vigtige midler til at gøre det attraktivt og sikkert at cykle. Silkeborg Kommune samarbejder på tværs af faggrænser, hvor cykelprojekter suppleres med en "sundhedsvinkel" og sundhedsprojekter suppleres med en "trafikvinkel". Her er specielt fokus på at sikre cykelveje til skoler. Det er samtidig vigtigt at holde standarden på de etablerede anlæg og holde dem farbare om vinteren, så det fortsat er attraktivt at cykle.

Trafiksikkerhed

Indsatsen på trafiksikkerhedsområdet skal fastholdes, så den positive udvikling med færre uheld også fastholdes. Det kræver både nye investeringer og fokus på at vedligeholde de eksisterende tiltag.

Attraktive byarealer

De bymæssige og kulturmæssige oplevelsesmuligheder i Silkeborg by bør udbygges, så Silkeborg fremstår som en attraktiv og moderne by. Efter færdiggørelsen af Torvet og etablering af p-kælderer er der behov for renovering af gågadedelen af Vestergade, Søndertorv, Skoletorvet, sidste etape af havneområdet ved Åhavevej og ombygning Østergade til gågade.

Parkering

Parkeringspladserne i Silkeborg Midtby er tæt belagte på hverdage og lørdag formiddag. Med den ønskede fortætning i bebyggelsen er det ikke realistisk at beslaglægge mere areal til parkering, tværtimod må det forventes, at eksisterende p-arealer inddrages til byggeri. Der må derfor etableres parkering i flere niveauer som p-kældre eller p-huse. Der bliver tale om både offentlig og privat finansiering af sådanne anlæg. Eksempler herpå er projektet i forbindelse med Campus Bindslevs Plads.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet på vejene fastholdes med det nuværende bevillingsniveau.

De omfattende kloakarbejder og nedtagning af luftledninger giver mulighed for billig fortovsrenovering, når fliserne i forvejen er oppe. Denne synergieffekt gør det muligt at fastholde fortovenes niveau. I takt med at de arbejder afsluttes, forventes fortovenes niveau ikke at kunne fastholdes.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Vej- og Trafikudvalget Bevilling: 25 Veje		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
<u>Særlig råden over vejeareal</u>		
<u>Stadepladser til erhvervsvirksomhed (momsfrit)</u>		
Pølsevogn på Torvet i Silkeborg - omsætningsbestemt		
Pølsevogn på Torvet i Kjellerup - indeksreguleret		
<u>Kiosker (inkl. moms)</u>		
Midlertidig stadeplads, pr. dag	230,00	230,00
<u>Stadepladser til torvehandel</u>		
El-afgift, pr. gang	80,00	80,00
El-afgift, ½ årlig	1.375,00	1.375,00
<u>Onsdagstov (Nørretov, Silkeborg)</u>		
Afgift pr. lille stadeplads (1 p-plads)	80,00	80,00
½ årlig afgift	1.650,00	1.650,00
<u>Fredagstov (Torvet, Kjellerup og Them)</u>		
Afgift pr. lille stadeplads, pr. gang	80,00	80,00
Afgift pr. lille stadeplads, ½ årlig	1.650,00	1.650,00
<u>Lørdagstov (Torvet, Silkeborg)</u>		
Afgift pr. mindre bodplads pr. gang (foran gl. rådhus)	40,00	40,00
Afgift pr. mindre bodplads ½ årlig (foran gl. rådhus)	825,00	825,00
Afgift pr. lille stadeplads (ca. ½ standardplads), pr gang	80,00	80,00
Afgift pr. lille stadeplads (ca. ½ standardplads), ½ årlig	1.650,00	1.650,00
Afgift pr. standard stadeplads (5x5 m), pr gang	160,00	160,00
Afgift pr. standard stadeplads (5x5 m), ½ årlig	3.300,00	3.300,00
Afgift for 1½ stadplads pr. gang	300,00	300,00
Afgift for 1½ stadeplads, ½ årlig	6.200,00	6.200,00
Afgift for 2 sammenhængende standardpladser, pr. gang	480,00	480,00
Afgift for 2 sammenhængende standardpladser, ½ årlig	9.900,00	9.900,00
Suppl. fredagsplads tillægges afgift svarende til lørdag		
Suppl. sommerperiode tillægges 1/3 afgift af lørdag		
<u>Bagagerumssalg, Søtorvet, Silkeborg - søndag</u>		
Pr. gang		
Pris pr. p-plads pr. gang	80,00	80,00
antallet af p-pladser aftales for en periode på ½ år		
<u>Udeservering, Silkeborg Midtby</u>		
Zone 1: Torvet, Vestergade, Søndergade, Tværgade og Nygade		
Pris pr. m ² /mdr.		40,00
Zone 2: Øvrige gader i Silkeborg Midtby (afgrænsning p-forbudszonen)		
Pris pr. m ² /mdr.		20,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Vej- og Trafikudvalget Bevilling: 25 Veje		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Juletræssalg (areal op til 25 m ²) moms frit, pr. gang	685,00	685,00
<u>Parkerings takst pr. time, Silkeborg</u>		
Rådhusgade	10,00	10,00
Østergade	11,00	11,00
Mejerigården	11,00	11,00
Godthåbsvej	10,00	10,00
Bios Gård	10,00	10,00
Bindsevs Plads	10,00	10,00
Markedsgade	10,00	10,00
Rådhuset	10,00	10,00
Skoletorvet	10,00	10,00
Hostrupsgade	10,00	10,00
Søgade	10,00	10,00
Søtorvet	10,00	10,00
<u>Råden over betalingsparkeringspladser pr. time</u>		
Afregnes i hele dage i betalingstiden pr. p-bås	3,00	3,00
Ved ikke-kommercielle arrangementer	1,50	1,50
<u>Periodekort (kr./kalenderdag)</u>		
0 - 60	12,00	12,00
61 - 180	11,00	11,00
181 - 360	10,00	10,00
<u>Bidrag til parkeringsfond (momsfrit)*)</u>		
Bymidten	116.190,00	118.740,00
Borgergadeområdet, Silkeborg	81.520,00	83.310,00
Kjellerup by	46.562,00	47.586,00
Bidrag til p-hus/p-kælder (bebyggelses pct. mindst 110)	213.230,00	217.920,00
*) Da der kun etableres offentligt tilgængelige P-pladser opkræves kun halv takst		
<u>Renholdelse (+ moms)</u>		
Gebyr for gågader mv., hvor kommunen udfører arbejdet	220,00	220,00
<u>Vintertjeneste (+ moms)</u>		
Gebyr for gågader mv., hvor kommunen udfører arbejdet	80,00	80,00
<u>Kundevognsparkering (1 p-plads) (momsfrit)</u>		
	5.685,00	5.825,00
<u>Stander for gratisaviser</u>		
	5.065,00	5.190,00
<u>Etablering af særlig servicevejvisning</u>		
	3.820,00	3.900,00
<u>Drift af særlig servicevejvisning</u>		
	382,00	390,00

Bevilling 28 Entreprenøropgaver

<i>Netto</i> <i>1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Arbejder for fremmed regning	14	-256	-256	-256	-256
Tjenestemandspension	180	256	256	256	256
I alt	194	0	0	0	0

Bevillingsaftale for bevilling 28 Entreprenøropgaver

Bevillingsaftalen er indgået mellem Vej- og Trafikudvalget og afdelingschefen for bevilling 28 Entreprenørgården. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål.

Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 28 Entreprenøropgaver skal ligeledes understøtte Vej- og Trafikudvalget mission og vision.

Mission

At opgaverne på Entreprenørgården udføres med fokus på udvikling, ekspertise og konkurrenceevne, så både planlagte og akutte opgaver kan løses og der sikres et lavt prisniveau i markedet.

Vision

1. Entreprenørgården vil sikre at bestilte opgaver udføres til den aftalte tid, pris og kvalitet.
2. Entreprenørgården vil være det åbenlyse valg indenfor sine arbejdsområder.
3. På Entreprenørgården vil vi sige hvad vi tænker og mener, vi lytter og stoler på at dialog og handling følges.
4. Entreprenørgården vil være en arbejdsplads, hvor faglig, social og personlig udvikling sikrer tryghed og trivsel.
5. På Entreprenørgården vil vi tage ansvar for vores egen, hinandens og Entreprenørgårdens udvikling.
6. På Entreprenørgården vil vi sikre at Entreprenørgården har "ledelse i fællesskab".

Mål for bevilling 28 Entreprenøropgaver

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 28 Entreprenøropgaver, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udgifter og indtægter skal balancere, så resultatet over flere år viser et overskud på 0-5 % af omsætningen.	Fokus på faste omkostninger og løbende effektiviseringer.	Konkurrencedygtige priser.
Medarbejdernes kompetencer skal matche Entreprenørgårdens behov, så der investeres i de rigtige efteruddannelser.	Behovet for efteruddannelse afdækkes ad to sideløbende spor, hhv. det individuelle – og det teambaserede spor.	Efteruddannelsen forløber iht. uddannelsesplanen.
Udvikling af ydelser der matcher kundernes behov og sikrer konkurrenceevnen.	Inddrage ledelse og medarbejderne i forenklingen af produktionen, og understøtte en innovativ kultur, så alle gode ideer kommer frem.	Kundetilfredshed og ordrefremgang.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Personale	56.334	56.334	56.334	56.334
Produktionsomkostninger	26.312	26.312	26.312	26.312
Materiel	21.076	21.076	21.076	21.076
Bygninger	2.291	2.291	2.291	2.291
Tjenestemandspensioner	256	256	256	256
I alt	106.269	106.269	106.269	106.269
Indtægter	106.269	106.269	106.269	106.269
I alt netto	0	0	0	0

2. Aktuelle udfordringer

Efterfølgende er angivet de væsentligste udfordringer til bevarelse/styrkelse af konkurrenceevnen:

Udgifter og indtægter skal balancere således at resultatet over flere år, viser et overskud på 0-5 % af omsætningen.

Medarbejdernes kompetencer skal matche Entreprenørgårdens behov, så der investeres i de rigtige efteruddannelser.

De individuelle kursusønsker fra MUS samles gruppevis og sendes til de enkelte teams. Teamet afklarer på grundlag heraf gruppens behov for efteruddannelse som sådan for at kunne løse teamets opgaver effektivt. De individuelle ønsker kan dermed blive prioriteret (justeret) ud fra teamets behov som sådan. Der er således tale om en mere nuanceret kompetenceafklaring på medarbejderniveau med fokus på hvilken efteruddannelse der er behov for.

Teamets ønsker til uddannelse indgår herefter sammen med de individuelle ønsker i udarbejdelsen af den centrale uddannelsesplan, som udarbejdes af ledergruppen og fællestillidsmanden omkring sommerferien.

Udvikling af ydelser der sikrer konkurrenceevnen og matcher kundernes behov.

Medarbejderne stimuleres gennem en innovativ kultur med oplevelsen af "at vi gør som vi siger" til at komme med gode ideer til en forenkling af produktionen, så vi kan leve op til vore kunders og egne krav til en effektiv virksomhed.

Stimulationen sker løbende og formaliseres på de 4 årlige møder med teamlederne og til dels på MED-møderne.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet fastlægges af bestilleren.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

KULTUR-, FRITIDS- OG IDRÆTSUDVALGET

Mission:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget skal sikre grobund, sammenhængskraft og livskvalitet for alle kommunens borgeres fritid ved at skabe gode rammer for forenings-, idræts-, musik-, teater-, kunst- og kulturliv.

Vision:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget skal sikre et mangfoldigt fritids- og kulturliv, der giver mulighed for aktiviteter og engagement for alle borgere med fokus på alsidighed, folkelighed og kvalitet samtidig med, at der gives plads til nytænkning.

Bevilling 34 Kultur og fritid

<i>Netto 1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Grønne områder og naturpladser	5.428	2.283	2.283	2.283	2.283
Stadion og idrætsanlæg	9.540	3.934	3.934	3.934	3.934
Andre fritidsfaciliteter	18	7	7	7	7
Havne	-513	-504	-504	-504	-504
Lystbådehavne mv.	-696	-1.651	-1.651	-1.651	-1.651
Idrætsfaciliteter for børn og unge	21.845	8.650	8.650	8.650	8.650
Folkebiblioteker	36.729	36.282	36.282	36.282	36.282
Museer	10.524	10.524	10.524	10.524	10.524
Biografer	58	57	57	57	57
Teatre	1.128	1.103	1.103	1.103	1.103
Musikarrangementer	7.511	7.514	7.514	7.514	7.514
Andre kulturelle opgaver	18.974	16.414	16.414	16.414	16.414
Fælles formål	4.830	4.912	4.912	4.912	4.912
Folkeoplysende voksenundervisning	1.683	1.682	1.682	1.682	1.682
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	3.774	4.140	4.140	4.140	4.140
Lokaletilskud	22.177	21.186	21.186	21.186	21.186
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	1.532	1.525	1.525	1.525	1.525
Fælles formål	-428	-915	-915	-915	-915
Sekretariat og forvaltninger	791	794	794	794	794
Tjenestemandspension	3.679	4.006	4.006	4.006	4.006
I alt	148.583	121.943	121.943	121.943	121.943
Anlæg	15.919	30.550	24.050	16.000	8.500

Bevillingsaftale for bevilling 34 Kultur og Fritid

Bevillingsaftalen er indgået mellem Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget og afdelingschefen for bevilling 34 Kultur og Fritid. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 34 Kultur og Fritid skal ligeledes understøtte Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalgets mission og vision.

Mission

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget skal sikre grobund, sammenhængskraft og livskvalitet for alle kommunens borgeres fritid ved at skabe gode rammer for forenings-, idræts-, musik-, teater-, kunst og kulturliv.

Vision

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget skal sikre et mangfoldigt fritids- og kulturliv, der giver mulighed for aktiviteter og engagement for alle borgere med fokus på alsidighed, folkelighed og kvalitet samtidig med, at der gives plads til nytænkning.

Mål for bevilling 34 Kultur og Fritid

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 34 Kultur og Fritid, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Sårbare og udsatte borgere	Afprøve Kultur på recept i en kommunal kontekst med henblik på at styrke sårbare borgeres mentale sundhed og helbredsmestring igennem kulturoplevelser, så de kommer tættere på/tilbage til arbejdsmarkedet.	250 borgere gennemfører et 10-ugers forløb i perioden 2016-2019. Projektets resultater formidles internt i Silkeborg Kommune og eksternt med regionale og nationale samarbejdspartnere.
Implementering af handleplan for kulturpolitikken	Med udgangspunkt i Kultursporet udarbejdes der handleplan, hvor konkrete handlinger og indsatser for 2018 godkendes politisk.	Handleplanen godkendes af Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget.
Implementering af handleplan for idræts- og fritidspolitikken	Med udgangspunkt i Idræts- og fritidspolitikken udarbejdes der handleplan, hvor konkrete handlinger og indsatser for 2018 godkendes politisk.	Handleplanen godkendes af Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget.
Implementering af Friluftsstrategien	Med udgangspunkt i Friluftsstrategien udarbejdes	Handleplanen godkendes af Kultur-, Fritids- og

	en outdoor- og friluftspolitik.	Idrætsudvalget.
Legacy 2017	Deltagelse i "Aftale om kultursamarbejde i Region Midt".	Sammen med de øvrige kommuner i Region Midt er der sat fokus på Legacy 2017 fundet en platform for det videre samarbejde omkring kulturen i regionen.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Grønne områder og naturpladser	2.283	2.283	2.283	2.283
Stadion og idrætsanlæg	3.934	3.934	3.934	3.934
Andre fritidsfaciliteter	7	7	7	7
Havne	-504	-504	-504	-504
Lystbådehavne m.v.	-1.651	-1.651	-1.651	-1.651
Idrætsfaciliteter for børn og unge	8.650	8.650	8.650	8.650
Folkebiblioteker	36.282	36.282	36.282	36.282
Museer	10.524	10.524	10.524	10.524
Biografer	57	57	57	57
Teatre	1.103	1.103	1.103	1.103
Musikarrangementer	7.514	7.514	7.514	7.514
Andre kulturelle opgaver	16.414	16.414	16.414	16.414
Fælles formål	4.912	4.912	4.912	4.912
Følgeoplysende voksenundervisning	1.682	1.682	1.682	1.682
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	4.140	4.140	4.140	4.140
Lokaletilskud	21.186	21.186	21.186	21.186
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	1.525	1.525	1.525	1.525
Fælles formål	-915	-915	-915	-915
Sekretariat og forvaltninger	794	794	794	794
Tjenestemandspension	4.006	4.006	4.006	4.006
I alt	121.943	121.943	121.943	121.943
Anlæg	30.550	24.050	16.000	8.500

2. Aktuelle udfordringer

Der er et meget stort engagement og højt ambitionsniveau blandt Silkeborgs borgere, foreninger og institutioner. Et engagement, som giver sig udslag i viljen til at producere og tage et ansvar for et aktivt kultur- og idrætsliv. Dette fordrer mange henvendelser fra foreninger og iværksættere om støtte til rigtig mange gode initiativer. Samlet set er disse initiativer med til dels at opgradere byens image som en attraktiv bosætningskommune med et aktivt kultur og fritidsliv og dels understøtter de visionen om en kommune, hvor sundhed – både fysisk og psykisk – er på dagsordenen.

Samtidig har forvaltningen fokus på udvikling af en række ressortområder til glæde for byens borgere og gæster og et stort ønske om at få friluftsstrategien til at leve.

Med det nye Ungekulturhus får byen et nyt og spændende sted til ungekulturen – et sted som fordrer et højt aktivitetsniveau.

Men bevillingsrammen levner ikke plads til de prioriteringer, der vil kunne give luft til at støtte og iværksætte nye kvalitative og værdifulde initiativer.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Inden for kulturområdet kan bl.a. nævnes Silkeborg Bibliotek og Medborgerhuse, Den regionale kulturaftale, Dukketeaterfestivalen, spillestederne, Riverboat Jazz Festival, Jysk Musikteater, museerne, Kunstcentret Silkeborg Bad, Den Kreative Skole, øvefaciliteter for byens vækstlag, diverse kulturarrangementer.

Inden for idræts- og fritidsområdet kan nævnes legepladser, parker, idrætsanlæg, idrætshaller, svømmehaller, søbade, varmtvandsbadeanstalt, vandrerhjem, campingpladser, klubhuse, medborgerhuse, forsamlingshuse.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Parker og legepladser:		
Benyttelse af grønne områder til kommercielle formål, leje pr. dag. Der betales endvidere for Uden opstilling af telt/begrænsning af offentlighedens adgang:	1.600,00	1.600,00
Foreninger, skoler og institutioner	*gratis	*gratis
Borgere	gratis	gratis
Virksomheder	gratis	gratis
Ved opstilling af telt/begrænsning af offentlighedens adgang:		
Foreninger, skoler og institutioner	*gratis	*gratis
Borgere	800,00	800,00
Virksomheder	**1.600,00	**1.600,00
* Ved afholdelse af koncerter er der dog betaling af el		
** Pris er ekskl. el og vand		
Gebyr for leje af areal til salg af fyrværkeri		
Grundbeløb, uanset antal lejedage	1.500,00	1.500,00
Pr. container, pr. dag	75,00	75,00
Omklædningsbygninger:		
Overnatning 1. nat pr. person	25,00	25,00
Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	25,00	25,00
Campering ved kommunale haller og idrætsanlæg:		
Overnatning 1. nat pr. person	25,00	25,00
Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	25,00	25,00
Kunstgræsbane:		
Gebyr for klubber hjemmehørende i Silkeborg Kommune:		
1 modul 1½ time, 11-mandsbane	330,00	330,00
1 modul 1½ time, 7-mandsbane	215,00	215,00
Leje for klubber hjemmehørende udenfor Silkeborg Kommune:		
1 modul 1½ time, 11-mandsbane	1.085,00	1.085,00
1 modul 1½ time, 7-mandsbane	645,00	645,00
Kommunale idrætshaller.		
Der henvises til vedtagne retningslinier for udleje. Taksterne fremskrives gennemsnitlig med 2,2 % fra 2017 til 2018		
Varmtvandsbadeanstalten:		
Karbad	60,00	60,00
Dampbad, inkl. håndklæde og sæbe	75,00	75,00
Urtebad	250,00	250,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Saltbad	250,00	250,00
Mudderbad	300,00	300,00
Massage (inkl. dampbad)	300,00	300,00
Fodpleje: Minibehandling	160,00	160,00
Fodpleje: Helbehandling	270,00	270,00
Rabatkort 12 besøg: Dampbad	720,00	720,00
Arrangementer i 1 afdeling	2.000,00	2.000,00
Arrangementer i begge afdelinger	3.000,00	3.000,00
Lystbådehavne:		
Leje af bådpladser. Lejen er inkl. moms		
Gruppe A: indtil 1,70 m i pladsens bredde	2.400,00	2.400,00
Gruppe B: 1,71 m - 2,30 m i pladsens bredde	4.750,00	4.990,00
Gruppe C: over 2,30 m i pladsens bredde	8.000,00	8.400,00
Både over 26 fod tillægges ekstra leje årligt	-	2.000,00
Leje af gæstepadser pr. døgn	80,00	80,00
Depositum ved ansøgning om bådplads, ekskl. moms	1.000,00	1.000,00
Depositum tilbagebetales, når der overtages en bådplads, eller ved udmeldelse fra ventelisten		
Gebyr for isætning og optagning af både i		
Indelukket, pris pr. gang	75,00	100,00
Kort til 10 adgange	550,00	750,00
Virksomheder med salg af både - årskort	8.000,00	8.000,00
Svømmehaller		
Svømmecenter Nordvest:		
Leje pr. time:		
Store Bassin	1.000,00	1.000,00
Varmtvandsbassin	1.000,00	1.000,00
Lille Bassin	495,00	495,00
Pris for foreningers benyttelse af sauna, pr. time pr. sauna	40,00	40,00
Billetpriser:		
Enkeltbillet, barn	20,00	20,00
Enkeltbillet, voksne	40,00	40,00
10-turskort voksne / 20 turskort barn	320,00	320,00
20-turskort voksne / 40 turskort barn	600,00	600,00
Pensionistsvømning:		
Enkeltbillet	20,00	20,00
20-turskort	400,00	400,00
<u>Varmtvandsbassin i Ans:</u>		
Leje pr. time	310,00	310,00
Silkeborg Bibliotekerne		
<u>Bødetakster:</u>		
Voksne:		
Aflevering 1-7 dage for sent	20,00	20,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Aflevering 8-30 dage for sent	55,00	55,00
Aflevering mere end 30 dage for sent	130,00	130,00
Aflevering efter 50 dage - inkasso	230,00	230,00
Børn:		
Aflevering efter 50 dage - inkasso	80,00	80,00
<u>Fotokopiering:</u>		
Sort/hvid fotokopi, A4	1,00	1,00
Sort/hvid fotokopi, A3	2,00	2,00
Farvekopi, A4	2,00	2,00
Farvekopi, A3	4,00	4,00
<u>Print:</u>		
Sort/hvid	1,00	1,00
Farve	2,00	2,00
<u>Fax:</u>		
Danmark, side 1	5,00	5,00
Efterfølgende sider	1,00	1,00
Udlandet, side 1	15,00	15,00
Efterfølgende sider	1,00	1,00
Modtagelse af fax	5,00	5,00
Silkeborg Arkiv		
<u>Fotokopiering:</u>		
Sort/hvid fotokopi, A4	1,00	1,00
Sort/hvid fotokopi, A3	2,00	2,00
Farvekopi, A4	2,00	2,00
Farvekopi, A3	4,00	4,00
<u>Fotos:</u>		
Skannet foto inkl. brænding og CD	50,00	50,00
Efterfølgende fotos	25,00	25,00
Tillæg pr. foto til kommercielt brug	420,00	420,00
<u>Eksamensbeviser (genudstedelse):</u>	110,00	110,00
<u>Klasselister (udfærdigelse):</u>	110,00	110,00
<u>Gotisk skriftlæsning:</u>		
Pr. påbegyndt time. Der opkræves minimum for en time	320,00	320,00
Biografklub i Kjellerup		
Udregnes individuelt efter type film og om der er tale om lukket eller åben forestilling.		
Den Kreative skole		
Taksterne er for musik/sang/teater/billedkunst/dans/forfattersporet.	<i>Takst</i>	<i>Takst</i>
<u>Elever under 21 år</u>	<i>1.8.2017</i>	<i>1.8.2017</i>
Kor i 31 uger	900,00	920,00
1 hold i 31 uger	1.800,00	1.840,00
1 instrumentalt storhold m. 8-12 elever	2.082,00	2.132,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
2 eller flere hold i 31 uger	3.600,00	3.680,00
1 instrumentalt småhold m. 4-6 elever i 36 uger	4.144,00	4.240,00
+ 1 hold i 31 uger	5.040,00	5.160,00
+ 2 eller flere hold i 31 uger	5.944,00	6.080,00
1 instrument i 20 min. pr. uge i 36 uger evt. med fællesundervisning	4.368,00	4.472,00
+ 1 hold i 31 uger	5.264,00	5.392,00
+ 2 eller flere hold i 31 uger	6.168,00	6.312,00
1 instrument i 25 min. pr. uge i 37 uger evt. med fællesundervisning	4.776,00	4.888,00
+ 1 hold i 31 uger	5.680,00	5.808,00
+ 2 eller flere hold i 31 uger	6.576,00	6.728,00
2 instrumenter i hver 25 min. pr. uge i 37 uger	9.552,00	9.776,00
+1 eller flere hold i 31 uger	10.448,00	10.696,00
1 instrument 25 min. + 15 talentminutter i 37 uger	7.624,00	7.976,00
+ 1 eller flere hold i 31 uger	8.520,00	8.896,00
<u>Elever over 21 år</u>		
1 voksenhold i 31 uger	1.800,00	1.840,00
1 instrument i 25 min. pr. uge i 31 uger	4.776,00	4.888,00
1 instrument i 25 min. + 15 talentminutter i 31 uger	7.624,00	7.976,00
<u>Elever med bopæl uden for Silkeborg Kommune</u>		
For elever, der ikke er bosiddende i Silkeborg Kommune, forhøjes priserne for musikundervisning med 55 %. Priserne for undervisning i billedkunst, teater og dans forhøjes med 75 %		
<u>Talentundervisning</u>		
Musik, talentforsколе, 25 min. soloundervisning og talentdelen i 36 uger	5.280,00	5.488,00
Musik, talentlinien, 25 min. soloundervisning, 1 instrument, og talentdelen i 36 uger	5.680,00	5.888,00
Musik, talentlinien, 25 min. soloundervisning, 2 instrumenter, og talentdelen i 36 uger	10.360,00	10.776,00
Dans, holdundervisning og talentdelen i 30 uger	4.520,00	4.600,00
Billedkunst, holdundervisning og talentdelen i 30 uger	2.760,00	2.800,00
Mosaikken		
Leje af lokaler for foreninger, organisationer, institutioner samt brugerkredse uden for Silkeborg Kommune		
Rotunden, max 4 timer	1.500,00	1.500,00
Rotunden, en hel dag	2.000,00	2.000,00
Box 1, max 4 timer	500,00	500,00
Box 2-3, max 4 timer	500,00	500,00
Boxene, en hel dag:	800,00	800,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Medborgerhuse Silkeborg		
<i>Lunden:</i>		
<u>Leje af lokaler (inkl. køkkenfaciliteter og service):</u>		
Sal 1: 180 personer v/borde	1.900,00	1.900,00
Sal 2: 120 personer v/borde	1.550,00	1.550,00
Sal 3: 48 personer v/borde	950,00	950,00
Lokale A med begrænsede faciliteter (ca. 40 personer)	525,00	525,00
Lokale B (ca. 20 personer)	325,00	325,00
Lokale C (ca. 10 personer)	200,00	200,00
Lokale D (ca. 20 personer)	350,00	350,00
<u>Erhvervsmæssige arrangementer:</u>		
Sal 1: 180 personer v/borde	3.500,00	3.500,00
Sal 2: 120 personer v/borde	2.500,00	2.500,00
Sal 3: 48 personer v/borde	1.400,00	1.400,00
Lokale A (ca. 40 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	950,00	950,00
Lokale B (ca. 20 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	475,00	475,00
Lokale C (ca. 10 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	300,00	300,00
Lokale D (ca. 10 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	575,00	575,00
<i>Bindsevs Plads 5:</i>		
<u>Leje af lokaler:</u>		
Store sal A: 214 personer v/borde	2.200,00	2.200,00
Sal B: 64 personer v/borde	1.100,00	1.100,00
Sal C: 84 personer v/borde	1.150,00	1.150,00
Sal D: 44 personer v/borde	975,00	975,00
Mødelokale 1: 30 personer	600,00	600,00
Mødelokale 2: 30 personer	600,00	600,00
Mødelokale 3: 20 personer	600,00	600,00
Mødelokale 4: 8 personer	275,00	275,00
Mødelokale 5: 8 personer	275,00	275,00
Mødelokale 6: 8 personer	275,00	275,00
<u>Erhvervsmæssige arrangementer:</u>		
Store sal A: 214 personer v/borde	4.550,00	4.550,00
Sal B: 64 personer v/borde	2.300,00	2.300,00
Sal C: 84 personer v/borde	2.500,00	2.500,00
Sal D: 44 personer v/borde	2.000,00	2.000,00
Mødelokale 1: 30 personer	1.150,00	1.150,00
Mødelokale 2: 30 personer	1.150,00	1.150,00
Mødelokale 3: 20 personer	1.150,00	1.150,00
Mødelokale 4: 8 personer	475,00	475,00
Mødelokale 5: 8 personer	475,00	475,00
Mødelokale 6: 8 personer	475,00	475,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Personalemæssig assistance pr. arbejdstime inkl. moms	250,00	250,00
Ændring af åbningstid, pr. time pr. lokale, inkl. moms	250,00	250,00
Ny Kjærsgaard, Plantagevej 11		
Leje af lokaler:		
Store sal: 200 personer	800,00	800,00
Lille sal: 35 personer	300,00	300,00
Fast ugentligt lotterispil	800,00	800,00
<u>Erhvervsmæssige arrangementer</u>		
Store sal: 200 personer	1.200,00	1.200,00
Lille sal: 35 personer	450,00	450,00
Overnatning 1. nat pr. person	25,00	25,00
Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	20,00	20,00
Toftebjerg Medborgerhus, Them		
Lokale 7 og 9: 24 personer	380,00	380,00
Lokale 7 og 9: 24 personer, maks. 4 timer	250,00	250,00
Lokale 8: 12 personer	330,00	330,00
Lokale 8: 12 personer, maks. 4 timer	190,00	190,00
Store sal: 180 personer	1.900,00	1.900,00
Store sal: 180 personer, maks. 4 timer	1.000,00	1.000,00
Lille sal: 48 personer	880,00	880,00
Lille sal: 48 personer, maks. 4 timer	500,00	500,00
<u>Erhvervsmæssige arrangementer:</u>		
Lokale 7 og 9: 24 personer	550,00	550,00
Lokale 7 og 9: 24 personer, maks. 4 timer	380,00	380,00
Lokale 8: 12 personer	470,00	470,00
Lokale 8: 12 personer, maks. 4 timer	275,00	275,00
Store sal: 180 personer	2.850,00	2.850,00
Store sal: 180 personer, maks. 4 timer	1.500,00	1.500,00
Lille sal: 48 personer	1.250,00	1.250,00
Lille sal: 48 personer, maks. 4 timer	750,00	750,00
Ændring af åbningstid (pr. time pr. lokale), inkl. moms	325,00	325,00
Leje af videoprojektor, inkl. moms	275,00	275,00
Gebyr på kommunale klublokaler og klubhuse		
Foreningers benyttelse af:		
Lokaler under 50m ²	2.600,00	2.600,00
Lokaler mellem 50-99m ²	5.100,00	5.100,00
Lokaler mellem 100-199m ²	10.200,00	10.200,00
Lokaler mellem 200-299m ²	15.300,00	15.300,00
Lokaler over 300m ²	25.300,00	25.300,00
Lagerlokaler	3.100,00	3.100,00
Overnatningsgebyr		
Klasselokaler, idrætshaller og -sale		
Overnatning 1. nat pr. person	25,00	25,00
Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	20,00	20,00

BØRNE- OG UNGEUDVALGET

Mission:

Børne- og Ungeudvalgets mission er at etablere, vedligeholde og udvikle rammer for et godt børneliv.

Vision:

Børne- og Ungeudvalget har et ønske om, at alle børn får en god start i tilværelsen med oplevelse af livskvalitet, og at alle børn og unge sikres gode muligheder i uddannelsesforløbet, så de er godt rustede til det senere voksenliv.

Bevilling 41 Skoler

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Folkeskoler	579.051	571.795	571.795	571.795	571.795
Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	1.491	1.489	1.489	1.489	1.489
Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.	12.484	12.334	12.334	12.334	12.334
Skolefritidsordninger	57.039	56.013	56.013	56.013	56.013
Befordring af elever i grundskolen	22.620	22.578	22.578	22.578	22.578
Specialundervisning i regionale tilbud	61	60	60	60	60
Kommunale specialskoler	64.889	63.692	63.692	63.692	63.692
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	8.031	3.480	3.480	3.480	3.480
Bidrag til statslige og private skoler	55.631	57.721	56.721	56.721	56.721
Efterskoler og ungdomskostskoler	21.873	21.799	21.799	21.799	21.799
Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	20	20	20	20	20
Teatre	120	120	120	120	120
Ungdomsskolevirksomhed	33.226	34.425	34.425	34.425	34.425
Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende uddannelsesinstitutioner mv.	181	184	184	184	184
Fælles formål - Sprogstimulering for tosprogede børn i førskolealderen	1.534	1.529	1.529	1.529	1.529
Tjenestemandspension	4.330	5.991	5.991	5.991	5.991
I alt	862.581	853.230	852.230	852.230	852.230
Anlæg	23.033	34.500	39.500	52.500	64.500

Bevillingsaftale for bevilling 41 Skoler

Bevillingsaftalen er indgået mellem Børne- og Ungeudvalget og afdelingschefen for bevilling 41 Skoler. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 41 Skoler skal ligeledes understøtte Børne- og Ungeudvalgets mission og vision.

Mission

Børne- og Ungeudvalgets mission er at etablere, vedligeholde og udvikle rammer for et godt børneliv.

Vision

Børne- og Ungeudvalget har et ønske om, at alle børn får en god start i tilværelsen med oplevelse af livskvalitet, og at alle børn og unge sikres gode muligheder i uddannelsesforløbet, så de er godt rustede til det senere voksenliv.

Mål for bevilling 41 Skoler

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 41 Skoler, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Bevilling 41 Skoler's egne mål		
Mål	Handlinger	Succeskriterium
Forpligtende samarbejder Formålet med at skolerne forpligtes til at etablere samarbejder på hhv. ledelses-, medarbejder- og elevniveau er dels at understøtte det sammenhængende skolevæsen og dels at sikre en struktur, der skaber de bedst mulige betingelser for realiseringen af BUUs vision for udviklingen af kvaliteten af skolerne i Silkeborg kommune 2021	De skoler, der indgår i forpligtende skole-samarbejder har i budgetåret 2017 udarbejdet en samarbejdsaftale. Samarbejdsaftalen indeholder en beskrivelse af mål og de tiltag der iværksættes med henblik på målopfyldelse på tværs af samarbejdets skoler, samt angivelse af hvorledes effekten af de iværksatte tiltag løbende evalueres og dokumenteres. Områdelederne sikrer gennem læringssamtaler med de involverede skoleledere løbende opfølgning på	For samarbejde om udskoling gældende følgende overordnede succeskriterier: • 90% af en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse • Udskolingen skal understøtte de unges fortsatte lyst til at lære • Udskolingen skal kvalificere elevernes valg af ungdomsuddannelser • Undervisningen i udskolingen skal være anvendelsesorienteret og erhvervsrettet For samarbejde om 0. - 6. årgang gælder følgende

	effekten af de iværksatte tiltag.	overordnede mål: • Andelen af svage læsere skal reduceres • Forskellen i piger og drenges præstationer skal reduceres
Videnscentre Med henblik på at det samlede skolevæsen lykkes med at opfylde de tre nationale mål fra skolereformen, skal videnscentrene understøtte skolerne på tværs i skolevæsenet i at opbygge den nødvendige viden og kapacitet gennem udvikling af kompetence, netværk og videndeling	Skoleafdelingens Pædagogiske Udviklingssektion - suppleres af Videnscentre, der placeres lokalt på fire folkeskoler. Videnscentrenes opgave er i samspil med Naturfagscenteret og FabLab, at understøtte udvikling af viden i det samlede skolevæsen ved at opsamle, producere og efterfølgende dele aktuel viden indenfor de fire faglige områder: • Aldersintegreret undervisning • Sproglig, social og kulturel integration • Børn med særlige vanskeligheder • 10. klasse, Eud10 og GFU Videnscentrene varetager indenfor hvert sit område praksisnær kompetenceudvikling af medarbejderne ved samtlige kommunale skoler. Videnscentrene forankres ledelsesmæssigt i Skoleafdelingen.	At vi i løbet af de næste 5 år på kommunalt niveau kan registrere en stigning i elevernes faglige progression gradvist år for år. • Særligt skal andelen i kategorien gode i hhv dansk og matematik øges. At vi i løbet af de næste 5 år på kommunalt niveau kan registrere en stigning i andelen af elever der målt efter 15 måneder fastholdes i deres ungdomsuddannelse således vi opnår 95% målsætningen. At vi i løbet af de næste 5 år på kommunalt niveau kan registrere en stigning i andelen af børn og unge med dansk som andetsprog der får forudsætninger for at tage en ungdomsuddannelse, når de forlader folkeskolen.

Fælles bevillingsmål for bevilling 41 Skoler og 45 Børn og unge med særlige behov		
Mål	Handlinger	Succeskriterium
Mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater	På baggrund af de tilgængelige data iværksættes en analyse af hvilke tiltag der tværsektorielt allerede er iværksat for at understøtte opnåelse af målet og succeskriterier. Næste skridt er at iværksætte en række tiltag,	Andelen af elever som opnår mindst 02 i dansk og matematik ved Folkeskolens afgangsprøver øges i løbet af de næste fem år. At forekomsten af ulovligt fravær mindskes i løbet af de næste fem år. Andelen af unge der

	der forventes at understøtte opnåelsen af succeskriterierne. Foreløbige handlinger: Læringscamps Der udvikles et koncept, der afprøves på en udvalgt gruppe elever på mellemtrinnet Så de kan opnå gode faglige resultater og en øget lyst til læring. Indsatser i hjemmet Gennem udvikling af det traditionelle institutions-/skole-hjemsamarbejde øge fokus på at skabe samspil i de indsatser der har betydning for barnets faglige udvikling.	fastholdes (efter 15 mdr.) på ungdomsuddannelserne øges i løbet af de næste fem år.
--	--	--

Fælles bevillingsmål for bevilling 41 Skoler, bevilling 45 Familie og børnehandicap og 52 Sundhedsområdet		
Mål	Handlinger	Succeskriterium
At opspore børn og unge der udvikler tegn på psykiske lidelser/sårbarhed så tidligt som muligt At sætte ind med relevante tiltag for barnet/den unge og dennes familie	Afdækning af behov for kompetenceudvikling og evt. iværksættelse heraf Udvikling af målrettede og koordinerede tiltag i et samarbejde med barnet/den unge og dennes familie og netværk	At fagprofessionelle har viden om tidlige tegn på psykiske lidelser/sårbarhed hos børn og unge At fagprofessionelle oplever at de har relevante handlemuligheder En øget trivsel ses i skolernes trivselsmålinger

Fælles bevillingsmål for bevilling 41 Skoler, bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner, bevilling 45 Familie og børnehandicap og 52 Sundhedsområdet		
Mål	Handlinger	Succeskriterium
Børn og familier oplever en sammenhængende, lokal og hurtig indsats som igangsættes inden begyndende problemer vokser sig store	Familie og Børnehandicap skal i 2018 i samarbejde med Dagtilbud, Skole, Sundhedsplejen og PPR udvikle og afprøve nye måder til lokal visitation til Servicelovens §11	Der opnås konkrete erfaringer med forsøg i nogle lokalområder. Forsøg som evt. kan omsættes til en generel indsats
At implementere en samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats, så alle børn fra 0-7 år trives og er bedre rustet, når de starter i skole.	Gennemførelse af kursusforløb for alle faggrupper, der har en rolle i samarbejdsmodellen. Formålet er et fælles	1 år efter implementering (2019): Medarbejdere og forældre oplever samarbejdsmodellen som meningsfuld, samt at

	værdisæt, en fælles faglig forståelse af indikatorer på børns trivsel samt introduktion til anvendelse af det understøttende it-værktøj. Udvikling af en visitationsmodel, som giver de lokale tværfaglige team kompetencer, der gør det lettere at iværksætte en hurtig, sammenhængende og lokal indsats. Udvikling og implementering af en fælles ramme for af sammenhæng i overgangen fra børnehave til skole. Rammen skal beskrive minimumshandlinger, der giver alle børn og forældre og forældre en oplevelse af en tryk overgang fra dagtilbud til skole. Gennemførelse af forsøg med tiltag, der styrker de professionelles kompetencer til at samarbejde med barnets forældre og forældregruppen. Med henblik på at forældrenes ressourcer bringes mest muligt i spil. For eksempel i forbindelse med: - Særlige udfordringer i børnegruppen - Kommunikation - Indretning - Arrangementer Implementering af struktur til fortløbende udvikling og kvalificering af samarbejdsmodellen samt til udtræk og anvendelse af data	modellen understøtter barnets udvikling og samarbejdet mellem forældre og professionelle. Medarbejderne oplever, at metoderne og strukturen medfører, at ressourcerne i det tværgående samarbejde udnyttes fleksibelt og effektivt. Forældre, som er i kontakt med flere faggrupper, oplever at der er en god sammenhæng i indsatsen. 2 år efter implementering (2020): Alderen på børn, der første gang modtager foranstaltninger efter Social- og Serviceloven er faldet med minimum 1 år. Andelen af børn, der ved sprog vurderingen i 0. klasse i efteråret har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats skal reduceres år for år 3 år efter implementering (2021): 5 procent flere børn i dagtilbud er samlet set i trivsel (med udgangspunkt i den baseline, der skabes via det 1. års trivselsmålinger)
At undersøge om samarbejdsmodellens systematik og mindset kan styrke indsatsen i forhold til børn i udsatte positioner i 0. til 4. klasse	At afprøve samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats på udvalgte skoler	Der er udviklet en samarbejdsmodel tilpasset skoleområdet 0. – 4. klasse De involverede medarbejdere oplever et styrket tværfagligt samarbejde om børns trivsel Børn og forældre oplever øget dialog og kvalitet i

		samarbejdet om børnenes trivsel
--	--	---------------------------------

Fælles bevillingsmål for bevilling 41 Skoler, bevilling 45 Familie og børnehandicap og bevilling 61 Arbejdsmarked - service		
Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats	Udvikling af åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. Videreudvikling af tværfagligt forum som tilbyder tværfaglig indsats for unge, der hænger mellem grundskole og ungdomsuddannelse/ beskæftigelse.	Åbent rådgivningstilbud er udviklet og søsat i 2018. Tværfagligt forum er fuldt forankret, tilpasset ud fra indledende erfaringer og arbejder ud fra et velfunderet og effektivt koncept.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats	Der udvikles en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • forenkling af de unges indgang til kommunen • koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	Samarbejdsmodellen er udviklet og søsat i 2018.

Fælles bevillingsmål for bevilling 41 Skoler og bevilling 67 Sociale overførsler		
Mål	Handlinger	Succeskriterium
Flere unge vælger en erhvervsuddannelse	Skoleafdelingen og Beskæftigelsesafdelingen vil gennem styrket samarbejde arbejde på at opnå målet ved at: • Udskolingen kvalificerer elevernes valg af ungdomsuddannelser igennem specialisering af udskolingens fagrække. • Undervisningen i udskolingen bliver mere anvendelsesorienteret og erhvervsrettet, bl.a. ved at grundskolerne kan tilbyde eleverne et mere varieret og	Mindst 25 pct. af kommunens afgangselever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025

	praktisk orienteret udskolingsforløb med forløb på lokale virksomheder. • Styrke uddannelsesvejledningen om erhvervsuddannelserne. • Øge synliggørelsen af karriereveje inden for de erhvervsfaglige områder. • Forankre den politisk vedtagne "strategi for uddannelse til flere udsatte unge", som bl.a. har fokus på at skabe gode overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse gennem tidlig og tværfaglig indsats for de mest udsatte unge. • Styrke indsatsen omkring erhvervsvejledning for børn og unge i skolen • Styrke fokus på et anvende og følge op på sociale klausuler	
--	---	--

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Folkeskoler	571.795	571.795	571.795	571.795
Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	1.489	1.489	1.489	1.489
Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.	12.334	12.334	12.334	12.334
Skolefritidsordninger	56.013	56.013	56.013	56.013
Befordring af elever i grundskolen	22.578	22.578	22.578	22.578
Specialundervisning i regionale tilbud	60	60	60	60
Kommunale specialskoler	63.692	63.692	63.692	63.692
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	3.480	3.480	3.480	3.480
Bidrag til statslige og private skoler	57.721	56.721	56.721	56.721
Efterskoler og ungdomskostskoler	21.799	21.799	21.799	21.799
Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	20	20	20	20
Teatre	120	120	120	120
Ungdomsskolevirksomhed	34.425	34.425	34.425	34.425
Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende institutioner	184	184	184	184
Sprogstimulering for tosprogede børn i førskolealderen	1.529	1.529	1.529	1.529
Tjenestemandspensioner	5.991	5.991	5.991	5.991
I alt	853.230	852.230	852.230	852.230
Anlæg	34.500	39.500	52.500	64.500

2. Aktuelle udfordringer

Skoleområdet oplever et stadig voksende pres på ydelser og økonomi, særligt på det specialiserede område og i forhold til inklusionsfremmende initiativer.

3. Beskrivelse af serviceniveau

På Bevilling 41 Skoler er der placeret udførelsen af en lang række opgaver i henhold til Folkeskoleloven, Ungdomsskoleloven m.fl., herunder driften, tilsynet og udviklingen af:

- Skoler
- Fritidstilbud
- Inklusionscentre
- Silkeborg Ungdomsskole
- samt en række øvrige opgaver relateret til ovenstående.

Skoler

Der findes 24 folkeskoler med eget fritidstilbud. Skolerne varetager undervisningen af p.t. ca. 11.000 elever inkl. egne specialklasser.

Fritidstilbud

Fritidstilbuddet er for 0. klasse til og med 6. klasse. Fritidstilbuddene har en generel åbningstid fra kl. 6.30 til 17.00, der dog kan tilpasses efter det lokale behov.

Inklusionscentre

I Silkeborg Kommune er der i alt 6 inklusionscentre til varetagelse af det specialpædagogiske område:

1. Inklusionscenter for elever med svære generelle indlæringsvanskeligheder:
 - a. Dybkær Specialskole
 - b. Thorning Skoles specialklasser og Sølystskolens specialklasser
2. Inklusionscenter for elever med svære specifikke vanskeligheder placeret på Langsøskolen.
3. Inklusionscenter for elever med gennemgribende udviklingsforstyrrelser: Skolen i Nørskovlund.
4. Inklusionscenter for elever med svære læsevanskeligheder på Balleskolen.
5. Inklusionscenter for elever med svære socio-emotionelle vanskeligheder: Afdeling Ulvedal placeret under Hvinningdalskolen.
6. Inklusionscenter for elever med særlige vanskeligheder i udskolingen: Silkeborg Ungdomsskole.

Silkeborg Ungdomsskole

Silkeborg Ungdomsskole varetager undervisnings-, fritids- og klubtilbud for elever fra 7. klasse til de 18-årige i Silkeborg Kommune.

Fritidsundervisningen er placeret både på Ungdomsskolen og lokalt på byens øvrige skoler.

Klubtilbuddet er primært forankret på eller i nærheden overbygningsskolerne i kommunen.

10MedPuls er kommunens 10. klasse-tilbud. I skoleåret 2015-2016 var der 218 elever.

Fra skoleåret 2016/17 starter 3 EUD-10 forløb på Silkeborg Ungdomsskole i samarbejde med Silkeborg Business College, Sosu-skolen og Teknisk Skole Silkeborg.

Grundskolen for Unge udlændinge (GFU) - har i skoleåret 2015-2016 57 elever.

Højmarksskolen er inklusionscenter for "Unge med særlige behov" og rummer 51 elever i forskellige undervisningstilbud.

Derudover er SSP-konsulenten samt Ungdomsplatformen forankret i Ungdomsskolen.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Børne- og Ungeudvalget Bevilling: 41 Skoler		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
<u>Fritidstilbud</u> Morgenmodul (I skoleferier dækker modulet også kun fra fritidstilbuddet åbner til skolens normale startstidspunkt)		
Morgenmodul	605,00	600,00
0. - 3. klasse Eftermiddagsmodul Heldagsmodul	1.375,00 1.675,00	1.365,00 1.665,00
4. klasse Lille modul Stort modul	510,00 815,00	510,00 810,00
5. klasse Lille modul Stort modul	390,00 630,00	390,00 625,00
6. klasse Lille modul Stort modul	310,00 495,00	310,00 495,00
Specialfritidstilbud for 7. klasse og opefter Lille modul Stort modul	310,00 495,00	310,00 495,00
Det lille modul er på 250 årlige timer og det store modul er på 480 årlige timer. Det er den enkelte skole, som beslutter hvilke moduler der tilbydes og hvordan timerne placeres. Se yderligere på den enkelte skoles hjemmeside.		
<u>Øvrige takster</u> Knallertkørekortbevis, inkl. obligatorisk førstehjælp Sommerferiekoloni, Silkeborg Lejren Ahl Hage	800,00 350,00	800,00 350,00
<u>Udleje af lokaler</u> Taksten for udleje af lokaler vil tage udgangspunkt i den faktiske pris for rengøring af et faglokale eller undervisningslokale samt et administrationsgebyr.		

Bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Fælles formål - Dagtilbud	46.541	51.057	46.657	46.657	46.657
Dagpleje	92.020	93.675	93.675	93.675	93.675
Daginstitutioner	188.112	190.239	190.239	190.239	190.239
Åbne pædagogiske tilbud, legesteder mv.	27	27	27	27	27
Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem, private klubber og puljeordninger	12.714	14.198	14.198	14.198	14.198
Særlige dagtilbud og særlige klubber	-694	-716	-716	-716	-716
Tjenestemandspension	581	567	567	567	567
I alt	339.300	349.047	344.647	344.647	344.647
Anlæg	10.237	5.500	9.500	32.500	29.500

Bevillingsaftale for bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner

Bevillingsaftalen er indgået mellem Børne- og Ungeudvalget og afdelingschefen for bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner skal ligeledes understøtte Børne- og Ungeudvalgets mission og vision.

Mission

Børne- og Ungeudvalgets mission er at etablere, vedligeholde og udvikle rammer for et godt børneliv.

Vision

Børne- og Ungeudvalget har et ønske om, at alle børn får en god start i tilværelsen med oplevelse af livskvalitet, og at alle børn og unge sikres gode muligheder i uddannelsesforløbet, så de er godt rustede til det senere voksenliv.

Mål for bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Fælles bevillingsmål for bevilling 41 Skoler, bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner, bevilling 45 Udsatte børn og unge og bevilling 52 Sundhedsområdet		
Børn og familier oplever en sammenhængende, lokal og hurtig indsats som igangsættes inden begyndende problemer vokser sig store	Familie og Børnehandicap skal i 2018 i samarbejde med Dagtilbud, Skole, Sundhedsplejen og PPR udvikle og afprøve nye måder til lokal visitation til Servicelovens §11	Der opnås konkrete erfaringer med forsøg i nogle lokalområder. Forsøg som evt. kan omsættes til en generel indsats
At implementere en samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats, så alle børn fra 0-7 år trives og er bedre rustet, når de starter i skole.	Gennemførelse af kursusforløb for alle faggrupper, der har en rolle i samarbejdsmodellen. Formålet er et fælles værdisæt, en fælles faglig forståelse af indikatorer på børns trivsel samt introduktion til anvendelse af det understøttende it-værktøj.	1 år efter implementering (2019): Medarbejdere og forældre oplever samarbejdsmodellen som meningsfuld, samt at modellen understøtter barnets udvikling og samarbejdet mellem forældre og professionelle. Medarbejderne oplever, at

	Udvikling af en visitationsmodel, som giver de lokale tværfaglige team kompetencer, der gør det lettere at iværksætte en hurtig, sammenhængende og lokal indsats. Udvikling og implementering af en fælles ramme for af sammenhæng i overgangen fra børnehave til skole. Rammen skal beskrive minimumshandlinger, der giver alle børn og forældre og forældre en oplevelse af en tryk overgang fra dagtilbud til skole. Gennemførelse af forsøg med tiltag, der styrker de professionelle kompetencer til at samarbejde med barnets forældre og forældregruppen. Med henblik på at forældrenes ressourcer bringes mest muligt i spil. For eksempel i forbindelse med: Særlige udfordringer i børnegruppen Kommunikation Indretning Arrangementer Implementering af struktur til fortløbende udvikling og kvalificering af samarbejdsmodellen samt til udtræk og anvendelse af data	metoderne og strukturen medfører, at ressourcerne i det tværgående samarbejde udnyttes fleksibelt og effektivt. Forældre, som er i kontakt med flere faggrupper, oplever at der er en god sammenhæng i indsatsen. 2 år efter implementering (2020): Alderen på børn, der første gang modtager foranstaltninger efter Social- og Serviceloven er faldet med minimum 1 år. Andelen af børn, der ved sprogvurderingen i 0. klasse i efteråret har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats skal reduceres år for år 3 år efter implementering (2021): 5 procent flere børn i dagtilbud er samlet set i trivsel (med udgangspunkt i den baseline, der skabes via det 1. års trivselsmålinger)
At undersøge om samarbejdsmodellens systematik og mindset kan styrke indsatsen i forhold til børn i udsatte positioner i 0. til 4. klasse	At afprøve samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats på udvalgte skoler	Der er udviklet en samarbejdsmodel tilpasset skoleområdet 0. – 4. klasse De involverede medarbejdere oplever et styrket tværfagligt samarbejde om børns trivsel Børn og forældre oplever øget dialog og kvalitet i samarbejdet om børnenes trivsel

Bevillingsmål for bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner		
Stærke dagtilbud Alle børn skal med i fællesskabet	Regeringsudspillet "Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet" fra april 2017 forventes behandlet og omsat til en række justeringer i dagtilbudsloven Det endelige udspil forventes primo 2018	Børnefamilier oplever øget fleksibilitet i dagtilbud Børn i dagtilbud oplever bedre læring og trivsel og et sammenhængende børneliv Dagtilbud er karakteriseret af høj kvalitet gennem faglighed og tydelig ledelse

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Fælles formål - Dagtilbud	51.057	46.657	46.657	46.657
Dagpleje	93.675	93.675	93.675	93.675
Daginstitutioner	190.239	190.239	190.239	190.239
Åbne pædagogiske tilbud, legesteder mv.	27	27	27	27
Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem, private klubber og puljeordninger	14.198	14.198	14.198	14.198
Særlige dagtilbud og særlige klubber	-716	-716	-716	-716
Tjenestemandspension	567	567	567	567
I alt	349.047	344.647	344.647	344.647
Anlæg	5.500	9.500	32.500	29.500

2. Aktuelle udfordringer

Bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner vil i 2018 være præget af følgende udfordringer.

Ændringerne i børnetal varierer mellem lokalområderne. Nogle lokalområder særligt Sejs og Virklund oplever et stigende børnetal, mens andre blandt andet i den nordlige del af kommunen oplever et faldende børnetal. Hvis børn skal kunne passes lokalt medfører den skæve fordeling mangel på pladser i nogle områder og overskud af pladser i andre områder. I enkelte områder falder børnetallet til så lavt et niveau, at de lokale børnehaver bliver så små at de får et ekstra tilskud.

Strukturelt er området endvidere udfordret af en vækst i andelen af børn i private tilbud. Da opskrivning til private og kommunale tilbud ikke er koordineret, medfører forøgelsen i private tilbud en styringsudfordring særligt i dagplejen.

Dagtilbudsområdet afventer et regeringsudspil om styrkede læreplaner, som var varslet til primo 2017. Det kan forventes, at udspillet vil medføre ændrede krav til læreplansarbejdet og dermed nye tiltag i alle dagtilbud.

I 2018 vil Dagpleje og daginstitutioner være præget af implementering af Samarbejdsmodellen for tidlig indsats og opsporing. Samarbejdsmodellen har til formål at opspore tidlige tegn på mistrivsel og hurtigt iværksætte en indsats til at rette op på mistrivlsen sammen med forældrene og evt. andre samarbejdspartnere. Samarbejdsmodellens metodier og værdier vil medføre en ændring i praksis for langt de fleste medarbejdere i dagtilbud.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Der er pasningsgaranti for børn i alderen fra 30 uger til skolestart. Garantien gælder en plads i kommunen ikke i et bestemt område eller institution. Den dag kommunen senest skal tilbyde en plads kaldes "garantidatoen". Garantidatoen er i udgangspunktet 3 måneder efter opskrivning. En omlægning af visitationen medfører at de fleste forældre får tilbud om plads 3 måneder før start. Det tilstræbes at tilbyde plads i dagtilbud efter forældrenes ønske og/eller i eget skoledistrikt. Dagtilbuddene har åbent 47 uger om året. Der arrangeres fælles feriepasning 3 uger i sommerferien, de tre hverdage inden påske, hverdagene mellem jul og nytår samt fredagen efter Kristi Himmelfartsdag.

Daginstitutionerne har åbent 51 timer om ugen. Åbnings- og lukketiden fastlægges lokalt.

Forældrene kan vælge mellem 4 pasningsmoduler i alle daginstitutioner på 30, 40, 45 eller 51 timer.

I dagplejen er der 3 forskellige moduler på 32, 45 og 48 timer. Det korte modul på 32 timer pr. uge tilbydes kun hos enkelte dagplejere. Ved dagplejers sygdom tilbydes pasning i gæstedagpleje. Ved dagplejers ferie tilbydes ligeledes gæstepasning, hvis forældrene har behov herfor.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målupfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Børne- og Ungeudvalget Bevilling: 43 Dagpleje og daginstitutioner		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Dagplejen		
op til 48 timer	2.720,00	2.695,00
Vuggestuer uden kost		
Op til 30 timer	2.605,00	2.660,00
Op til 40 timer	3.100,00	3.165,00
Op til 45 timer	3.255,00	3.325,00
Over 45 timer	3.380,00	3.450,00
Vuggestuer med kost		
Op til 30 timer	3.225,00	3.281,00
Op til 40 timer	3.720,00	3.786,00
Op til 45 timer	3.875,00	3.946,00
Over 45 timer	4.000,00	4.071,00
Børnehaver uden kost		
Op til 30 timer	1.295,00	1.320,00
Op til 40 timer	1.600,00	1.635,00
Op til 45 timer	1.710,00	1.745,00
Over 45 timer	1.760,00	1.795,00
Børnehaver med kost		
Op til 30 timer	1.915,00	1.941,00
Op til 40 timer	2.220,00	2.256,00
Op til 45 timer	2.330,00	2.366,00
Over 45 timer	2.380,00	2.416,00
Tilskud til private daginstitutioner		
Driftstilskud		
0-2 årige	8.870,00	8.951,00
3-6 årige	5.040,00	5.129,00
Tilskud til privat pasningsordning		
0-2 årige	5.324,00	5.302,00
3-6 årige	3.235,00	3.294,00
Tilskud til pasning af egne børn i eget hjem	1.868,00	1.913,00

Bevilling 44 Socialtilsyn Midt

<i>Netto 1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Administrationsbygninger	1.601	1.581	1.581	1.581	1.581
Sekretariat og forvaltninger	-1.877	-1.581	-1.581	-1.581	-1.581
Tjenestemandspension	256	0	0	0	0
I alt	-19	0	0	0	0

Bevillingsaftale for bevilling 44 Socialtilsyn Midt

Bevillingsaftalen er indgået mellem Børne- og Ungeudvalget og afdelingschefen for bevilling 44 Socialtilsyn Midt. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 44 Socialtilsyn Midt skal ligeledes understøtte Børne- og Ungeudvalgets mission og vision.

Mission

Børne- og Ungeudvalgets mission er at etablere, vedligeholde og udvikle rammer for et godt børneliv.

Vision

Børne- og Ungeudvalget har et ønske om, at alle børn får en god start i tilværelsen med oplevelse af livskvalitet, og at alle børn og unge sikres gode muligheder i uddannelsesforløbet, så de er godt rustede til det senere voksenliv.

Mål for bevilling 44 Socialtilsyn Midt

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 44 Socialtilsyn Midt, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
At Socialtilsyn Midt tilbyder omkringliggende kommuner en årsrapport med data for egen kommune.	Socialtilsyn Midt udarbejder udkast til årsrapport på kommuneniveau. Udkast til årsrapport på kommuneniveau drøftes med mindst én kommune.	At udkast til årsrapport på kommuneniveau er udarbejdet inden 1. juli 2018. At mindst to kommuner køber udkast til årsrapport på kommuneniveau inden udgangen af 2018.
At Socialtilsyn Midt medvirker til at forbedre den voldsforebyggende indsats på døgntilbud.	Socialtilsyn Midt deltager som aktiv medspiller i projekt "koordinering af tilsynsindsatsen mellem Arbejdstilsynet og Socialtilsynet mhp. forebyggelse af vold".	At Socialtilsyn Midt leverer de input til projektet som er nævnt i projektbeskrivelse og metodegrundlag.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Personale	39.225	39.225	39.225	39.225
Kørsel	1.431	1.431	1.431	1.431
Grundkurser plejefamilier	900	900	900	900
Administrationsudgifter	1.751	1.751	1.751	1.751
Faste udgifter	1.581	1.581	1.581	1.581
IT-udgifter	1.580	1.580	1.580	1.580
Overhead	2.628	2.628	2.628	2.628
Udgifter	49.096	49.096	49.096	49.096
Indtægter, takster	-21.777	-21.777	-21.777	-21.777
Indtægter, objektiv finans.	-27.319	-27.319	-27.319	-27.319
I alt	-49.096	-49.096	-49.096	-49.096
Anlæg	0	0	0	0

2. Aktuelle udfordringer

Socialtilsyn Midt skal i 2018 implementere tilsynet med BPA-ordninger. Denne tilsynsopgave er indholdsmæssigt anderledes end socialtilsynets ordinære tilsyn efter lov om socialtilsyn og vil således både indholdsmæssigt og processuelt kræve en ny tilsynsmodel.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet i Socialtilsyn Midt udarbejdes på baggrund af Lov om socialtilsyn og den øvrige lovgivning som rammesætter socialtilsynets arbejde. Som minimum skal alle plejefamilier og sociale tilbud have mindst ét besøg årligt af Socialtilsyn Midt. Intensiteten af tilsynsbesøg bestemmes herudover ud fra de faktiske forhold på stedet samt en konkret risikovurdering.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 45 Børn og unge med særlige behov

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-3.624	-4.007	-4.007	-4.007	-4.007
Opholdssteder mv. for børn og unge	5.414	4.666	4.666	4.666	4.666
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	65.398	69.847	69.847	69.847	69.847
Plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge	60.372	61.718	61.718	61.718	61.718
Døgninstitutioner for børn og unge	34.124	29.321	27.654	27.654	27.654
Sikrede døgninstitutioner mv. for børn og unge	3.348	2.956	2.956	2.956	2.956
Særlige dagtilbud og særlige klubber	12.180	12.472	12.472	12.472	12.472
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	1.201	1.283	1.283	1.283	1.283
I alt	178.412	178.256	176.589	176.589	176.589
Anlæg	0	800	800	800	0

Bevillingsaftale for bevilling 45 børn og unge med særlige behov

Bevillingsaftalen er indgået mellem Børne og Ungeudvalget og afdelingschefen for bevilling 45. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 45 Børn og Unge med særlige behov skal ligeledes understøtte Børne og Ungeudvalgets mission og vision.

Mission

Børne- og Ungeudvalgets mission er at etablere, vedligeholde og udvikle rammer for et godt børneliv.

Vision

Børne- og Ungeudvalget har et ønske om, at alle børn får en god start i tilværelsen med oplevelse af livskvalitet, og at alle børn og unge sikres gode muligheder i uddannelsesforløbet, så de er godt rustede til det senere voksenliv.

Mål for bevilling 45 børn og unge med særlige behov

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 45 børn og unge med særlige behov, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Fælles mål for bevilling 41 Skoler, bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner, bevilling 45 Børn og unge med særlige behov og bevilling 52 Sundhedsområdet		
Børn og familier oplever en sammenhængende, lokal og hurtig indsats som igangsættes inden begyndende problemer vokser sig store	Familie og Børnehandicap skal i 2018 i samarbejde med Dagtilbud, Skole, Sundhedsplejen og PPR udvikle og afprøve nye måder til lokal visitation til Servicelovens §11	Der opnås konkrete erfaringer med forsøg i nogle lokalområder. Forsøg som evt. kan omsættes til en generel indsats
At implementere en samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats, så alle børn fra 0-7 år trives og er bedre rustet, når de starter i skole.	Gennemførelse af kursusforløb for alle faggrupper, der har en rolle i samarbejdsmodellen. Formålet er et fælles værdisæt, en fælles faglig forståelse af indikatorer på børns trivsel samt introduktion til anvendelse af det understøttende it-	1 år efter implementering (2019): Medarbejdere og forældre oplever samarbejdsmodellen som meningsfuld, samt at modellen understøtter barnets udvikling og samarbejdet mellem forældre og professionelle.

	værktøj. Udvikling af en visitationsmodel, som giver de lokale tværfaglige team kompetencer, der gør det lettere at iværksætte en hurtig, sammenhængende og lokal indsats. Udvikling og implementering af en fælles ramme for af sammenhæng i overgangen fra børnehave til skole. Rammen skal beskrive minimumshandlinger, der giver alle børn og forældre og forældre en oplevelse af en tryk overgang fra dagtilbud til skole. Gennemførelse af forsøg med tiltag, der styrker de professionelle kompetencer til at samarbejde med barnets forældre og forældregruppen. Med henblik på at forældrenes ressourcer bringes mest muligt i spil. For eksempel i forbindelse med: • Særlige udfordringer i børnegruppen • Kommunikation • Indretning • Arrangementer Implementering af struktur til fortløbende udvikling og kvalificering af samarbejdsmodellen samt til udtræk og anvendelse af data	Medarbejderne oplever, at metoderne og strukturen medfører, at ressourcerne i det tværgående samarbejde udnyttes fleksibelt og effektivt. Forældre, som er i kontakt med flere faggrupper, oplever at der er en god sammenhæng i indsatsen. 2 år efter implementering (2020): Alderen på børn, der første gang modtager foranstaltninger efter Social- og Serviceloven er faldet med minimum 1 år. Andelen af børn, der ved sprog vurderingen i 0. klasse i efteråret har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats skal reduceres år for år 3 år efter implementering (2021): 5 procent flere børn i dagtilbud er samlet set i trivsel (med udgangspunkt i den baseline, der skabes via det 1. års trivselsmålinger)
At undersøge om samarbejdsmodellens systematik og mindset kan styrke indsatsen i forhold til børn i udsatte positioner i 0. til 4. klasse	At afprøve samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats på udvalgte skoler	Der er udviklet en samarbejdsmodel tilpasset skoleområdet 0. – 4. klasse De involverede medarbejdere oplever et styrket tværfagligt samarbejde om børns trivsel Børn og forældre oplever øget dialog og kvalitet i samarbejdet om børnenes trivsel

Fælles mål for bevilling 41 Skole, bevilling 45 Børn og unge med særlige behov og bevilling 52 Sundhedsområdet		
At opspore børn og unge der udvikler tegn på psykiske lidelser/sårbarhed så tidligt som muligt At sætte ind med relevante tiltag for barnet/den unge og dennes familie	Afdækning af behov for kompetenceudvikling og evt. iværksættelse heraf Udvikling af målrettede og koordinerede tiltag i et samarbejde med barnet/den unge og dennes familie og netværk	At fagprofessionelle har viden om tidlige tegn på psykiske lidelser/sårbarhed hos børn og unge At fagprofessionelle oplever at de har relevante handlemuligheder En øget trivsel ses i skolernes trivselsmålinger
Fælles bevillingsmål for bevilling 41 Skoler og 45 Børn og unge med særlige behov		
Mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater	På baggrund af de tilgængelige data iværksættes en analyse af hvilke tiltag der tværsektorielt allerede er iværksat for at understøtte opnåelse af målet og succeskriterier. Næste skridt er at iværksætte en række tiltag, der forventes at understøtte opnåelsen af succeskriterierne. Foreløbige handlinger: Læringscamps Der udvikles et koncept, der afprøves på en udvalgt gruppe elever på mellemtrinnet Så de kan opnå gode faglige resultater og en øget lyst til læring. Indsatser i hjemmet Gennem udvikling af det traditionelle institutions-/skole-hjemsamarbejde øge fokus på at skabe samspil i de indsatser der har betydning for barnets faglige udvikling.	Andelen af elever som opnår mindst 02 i dansk og matematik ved Folkeskolens afgangsprøver øges i løbet af de næste fem år. At forekomsten af ulovligt fravær mindskes i løbet af de næste fem år. Andelen af unge der fastholdes (efter 15 mdr.) på ungdomsuddannelserne øges i løbet af de næste fem år.
Fælles mål for bevilling 41 Skole, bevilling 45 Børn og unge med særlige behov og 61 Arbejdsmarked - service		
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats	Udvikling af åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger.	Åbent rådgivningstilbud er udviklet og søsat i 2018.

	Videreudvikling af tværfagligt forum som tilbyder tværfaglig indsats for unge, der hænger mellem grundskole og ungdomsuddannelse/ beskæftigelse.	Tværfagligt forum er fuldt forankret, tilpasset ud fra indledende erfaringer og arbejder ud fra et velfunderet og effektivt koncept.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats	Der udvikles en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: forenkling af de unges indgang til kommunen koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	Samarbejdsmodellen er udviklet og søsat i 2018.
Mål for bevilling 45 Børn og unge med særlige behov		
Styrke den forebyggende indsats i forhold til sårbare og udsatte børn, unge og familier med henblik på at kunne sætte tidligere ind og dermed understøtte bedre trivsel.	Undersøge hvordan den nuværende tilbudsvifte matcher borgernes behov Med afsæt heri iværksætte relevante nye indsatser	Børn, unge og forældre oplever en positiv forandring i forhold til de udfordringer de har Den forebyggende tilbudsvifte matcher i højere grad borgernes behov tidsperioden fra henvendelse til iværksættelse af indsats er kortere

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto</i> <i>1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-4.007	-4.007	-4.007	-4.007
Opholdssteder mv. for børn og unge	4.666	4.666	4.666	4.666
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	69.847	69.847	69.847	69.847
Plejefamilier	61.718	61.718	61.718	61.718
Døgninstitutioner for børn og unge	29.321	27.654	27.654	27.654
Sikrede døgninstitutioner mv. for børn og unge	2.956	2.956	2.956	2.956
Særlige dagtilbud og særlige klubber	12.472	12.472	12.472	12.472
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	1.283	1.283	1.283	1.283
I alt	178.256	176.589	176.589	176.589
Anlæg	800	800	800	0

2. Aktuelle udfordringer

Familie og Børnehandicap er udfordret af en samarbejdsmodel som vil medføre en tidligere opsporing af børn mellem 0-6 år som vil have behov for en forebyggende indsats. Endvidere vil sektionen være udfordret af at kunne håndtere flere børn og unge i lokalområderne og hos forældrene for at kunne undgå en anbringelse.

I forhold til børn og unge med varig nedsat funktionsevne sker der i disse år ændringer i målgruppen, der medfører behov for ny typer foranstaltninger og mere fleksible støtte- og aflastningsformer. Samtidig efterspørges der større mulighed for støtte i lokalområdet.

Sektionen er udfordret af at kunne skabe gode og smidige sagsgange i forbindelse med fusionen mellem to sektioner, således at formålet hermed, nemlig at skabe bedre sammenhæng i de forskellige tilbud opnås.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Bevillingen omfatter tilbud til børn, unge og familier med særlige behov, hvilket både kan skyldes sociale udfordringer eller en varig nedsat funktionsevne. Indsatserne omfatter en bred vifte af tilbud såsom familierådgivning og -vejledning, familiebehandling, støtte- og kontaktpersonsordninger, ledsagerordninger, aflastning og afløsning, døgnaflastningsophold, døgnanbringelse og særlige dagtilbud.

Tilbuddene leveres enten af Silkeborg Kommune eller af anden leverandør. Silkeborg Kommunes tilbud har fokus på en helhedsorienteret indsats, hvilket fordrer et tæt tværfagligt samarbejde mellem tilbud indenfor denne bevilling, myndighed og normaltilbud.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres marts, juni og oktober. Der gøres endvidere status i forbindelse med regnskabsafslutningen. Derudover kan der forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 47 Handicap - sociale overførsler

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Sociale formål	15.117	15.140	15.140	15.140	15.140
I alt	15.117	15.140	15.140	15.140	15.140

Bevillingsaftale for bevilling 47 Sociale overførsler

Bevillingsaftalen er indgået mellem Børne- og Ungeudvalget og afdelingschefen for bevilling 47 sociale overførsler. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål.

Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimaindsats

Målene for bevilling 47 sociale overførsler skal ligeledes understøtte Børne- og Ungeudvalgets mission og vision.

Mission

Børne- og Ungeudvalgets mission er at etablere, vedligeholde og udvikle rammer for et godt børneliv.

Vision

Børne- og Ungeudvalget har et ønske om, at alle børn får en god start i tilværelsen med oplevelse af livskvalitet, og at alle børn og unge sikres gode muligheder i uddannelsesforløbet, så de er godt rustede til det senere voksenliv.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Sociale formål	15.140	15.140	15.140	15.140
I alt	15.140	15.140	15.140	15.140

2. Aktuelle udfordringer

Bevillingen dækker primært udgifter til tabt arbejdsfortjeneste samt merudgifter der opstår ved at have et barn med handicap i familien, eksempelvis ved forøget slid på tøj, forøget slid på bolig m.v.

Området er vanskeligt styrbart på lokalt niveau, da niveauet for dækning af merudgifter fastlægges i Lov om Social Service, samt et stort antal afgørelser fra Ankestyrelsen.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Bevillingen omfatter i stor udstrækning individuelt tildelte ydelser efter gældende lovgrundlag. Administrationen stiller som myndighed/bestiller krav til indsatsen både ved visitation og opfølgning for at sikre, at borgerens behov imødekommes bedst muligt til prisen.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres marts, juni og oktober. Der gøres endvidere status i forbindelse med regnskabsafslutningen. Derudover kan der forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDBALGET

Mission:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets mission er at forebygge og støtte ved at skabe og opretholde social tryghed for sårbare borgere.

Vision:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets vision er at sikre en attraktiv kommune med plads til alle baseret på et fælles ansvar, respekt og dialog.

Bevilling 52 Sundhedsområdet

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	543	544	544	544	544
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	27.986	29.080	29.080	29.080	29.080
Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut	17.254	17.254	17.254	17.254	17.254
Kommunal tandpleje	35.000	34.898	34.898	34.898	34.898
Sundhedsfremme og forebyggelse	10.454	11.647	11.857	11.857	11.857
Kommunal sundhedstjeneste	13.562	14.018	13.808	13.808	13.808
Andre sundhedsudgifter	3.006	3.058	3.058	3.058	3.058
Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til ældre omfattet af frit valg af leverandør	0	5.318	5.318	5.318	5.318
Pleje og omsorg af primært ældre undtaget frit valg af leverandør	0	719	719	719	719
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	0	4.999	4.999	4.999	4.999
Hjælpebidrag, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre	0	47.426	47.426	47.426	47.426
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	6.696	0	0	0	0
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	4.510	0	0	0	0
Hjælpebidrag, forbrugsgoder, boligindretning og befordring under 67 år	44.123	0	0	0	0
Administrativt personale					
Hjælpebidragssektionen	19.865	19.905	19.905	19.905	19.905
Tjenestemandspension	3.467	3.467	3.467	3.467	3.467
I alt	186.467	192.333	192.333	192.333	192.333
Anlæg	8.824	1.000	0	0	7.000

Bevillingsaftale for bevilling 52 Sundhedsområdet

Bevillingsaftalen er indgået mellem Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og afdelingschefen for bevilling 52 Sundhedsområdet. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 52 Sundhedsområdet skal ligeledes understøtte Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pejlemærker.

- At sikre en positiv udvikling i borgernes sundhedstilstand og oplevelse af livskvalitet gennem sundhedsfremmende, forebyggende og rehabiliterende indsatser
- Særlig at have fokus på at styrke sundhedstilstanden for udsatte borgere og dermed mindske uligheden i sundhed
- At sikre fokus på sundhedsfremme og forebyggelse overalt i Silkeborg Kommune
- At skabe sammenhængende og helhedsorienterede indsatser på tværs af sektorer med borgeren i centrum

Mål for bevilling 52 Sundhedsområdet

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 52 Sundhedsområdet, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Sundhed og trivsel på borgernes præmisser Støtte og styrke borgerne i at kunne leve et meningsfuldt og selvstændigt liv, når der er behov for professionel støtte	Fortsat implementere ordningen med læger fast tilknyttet plejecentre Uddanne og opkvalificere personalet på plejecentrene i: • Observation af beboernes tandsundhed • Hjælp til daglig mundpleje hos beboerne Udvikle ideer til og indrette et let tilgængeligt lokale, hvor borgerne: • kan få viden om og afprøve hjælpemidler	Reducere antallet af forebyggelige indlæggelser på kommunens plejecentre Bedre tandsundhed og mundpleje målt på, at tandkødsbetændelse og slimhindelidelser reduceres hos beboere på plejecentre Større selvstændighed og livskvalitet hos borgerne

	- kan få tips og ideer til smarte løsninger på praktiske udfordringer i hverdagen - i samskabelse med borgere og patientforeninger Anvende velfærdsteknologi på flere og nye områder Fortsat fokus på at inddrage borgernes og de pårørendes viden og erfaringer i samarbejdet omkring borgeren Fortsat fokus på at implementere rehabilitering som faglig ramme, herunder implementering af <i>en borger – én plan</i>	Øge antallet af anvendt velfærdsteknologi Flere områder, hvor velfærdsteknologi anvendes meningsfuldt 95 % af borgerne oplever, at deres viden og erfaring inddrages i samarbejdet Borgernes når deres mål i 95 % af forløbene
Nære sundhedsløsninger Øge antallet af sundheds- og behandlingsopgaver, der håndteres i eller tæt på borgerens eget hjem	Fortsat fokus på at udvikle det nære sundhedsvæsen Uddanne personale i brug af telemedicinske løsninger med henblik på at påbegynde oplæring af borgere i anvendelse af telemedicin	Reducere antallet af forebyggelige indlæggelser blandt ældre Reducere antallet af akutte indlæggelser pr. borger med KOL Reducere antallet af akutte indlæggelser pr. borger med diabetes
Lighed i sundhed Fremme en udvikling, der giver borgerne flere gode leveår	Fokus på rygestop gennem tilpasning og forbedring af rygestopforløb samt samarbejde omkring rekruttering til rygestop på tværs af sektorer Forebygge rygestart blandt børn og unge	Antallet af henvisninger til rygestop fra hospital og almen praksis øges med 100 % Mindst 150 borgere deltager i rygestopforløb og mindst 50 % er røgfrie efter et halvt år Der er indgået samarbejdsaftaler mellem Sundhedshuset og udvalgte

Bedre sundhed blandt flygtninge	Implementere projektet "Sundhedsplejersker styrker integrationen" I samarbejde med målgruppen udvikle nye tiltag, der sikrer forebyggelse, mestring og brobygning til sundhedsvæsenet samt øger tilslutning og kendskab til eksisterende sundhedstilbud	skoler omkring strukturelle tobaksforebyggelsestiltag Sundhedsplejerskerne oplever kompetenceløft i forhold til arbejdet med flygtninge målt ud fra interview før og efter Flygtningefamilier føler sig bedre integreret målt ud fra kvalitative interviews Bedre mestring af egen sundhed i målgruppen Større kendskab til og bedre brug af sundhedsvæsenet og lokale sundhedsindsatser i målgruppen
Større lighed i sundhed samt styrkelse af fællesskaber og trivsel i udvalgte lokalsamfund	Samarbejde med lokale aktører om nærmiljøprojekt i et udvalgt område med fokus på styret samarbejde om helhedsorienterede indsatser samt inddragende og inkluderende processer	Borgere i udsatte positioner deltager i højere grad i fællesskaber i området Styrket samarbejde på tværs af fagområder i lokalområdet Øget mestring af egen sundhed og trivsel blandt borgerne i lokalområdet
Børn og familier oplever en sammenhængende, lokal og hurtig indsats som igangsættes inden begyndende problemer vokser sig store	Familie og Børnehandicap skal i 2018 i samarbejde med Dagtilbud, Skole, Sundhedsplejen og PPR udvikle og afprøve nye måder til lokal visitation til Servicelovens §11	Der opnås konkrete erfaringer med forsøg i nogle lokalområder. Forsøg som evt. kan omsættes til en generel indsats
At implementere en samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats, så alle børn fra 0-7 år trives og er bedre rustet, når de starter i skole.	Gennemførelse af kursusforløb for alle faggrupper, der har en rolle i samarbejdsmodellen. Formålet er et fælles værdisæt, en fælles faglig forståelse af indikatorer på børns trivsel samt	1 år efter implementering (2019): Medarbejdere og forældre oplever samarbejdsmodellen som meningsfuld, samt at modellen understøtter barnets udvikling og samarbejdet mellem forældre

At undersøge om samarbejdsmodellens systematik og mindset kan styrke indsatsen i forhold til børn i udsatte positioner i 0. til 4. klasse	introduktion til anvendelse af det understøttende it-værktøj. Udvikling af en visitationsmodel, som giver de lokale tværfaglige team kompetencer, der gør det lettere at iværksætte en hurtig, sammenhængende og lokal indsats. Udvikling og implementering af en fælles ramme for af sammenhæng i overgangen fra børnehave til skole. Rammen skal beskrive minimumshandlinger, der giver alle børn og forældre og forældre en oplevelse af en tryk overgang fra dagtilbud til skole. Gennemførelse af forsøg med tiltag, der styrker de professionelles kompetencer til at samarbejde med barnets forældre og forældregruppen. Med henblik på at forældrenes ressourcer bringes mest muligt i spil. For eksempel i forbindelse med: - Særlige udfordringer i børnegruppen - Kommunikation - Indretning - Arrangementer Implementering af struktur til fortløbende udvikling og kvalificering af samarbejdsmodellen samt til udtræk og anvendelse af data At afprøve samarbejdsmodel for tidlig opsporing og indsats på udvalgte skoler	og professionelle. Medarbejderne oplever, at metoderne og strukturen medfører, at ressourcerne i det tværgående samarbejde udnyttes fleksibelt og effektivt. Forældre, som er i kontakt med flere faggrupper, oplever at der er en god sammenhæng i indsatsen. 2 år efter implementering (2020): Alderen på børn, der første gang modtager foranstaltninger efter Social- og Serviceloven er faldet med minimum 1 år. Andelen af børn, der ved sprog vurderingen i 0. klasse i efteråret har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats skal reduceres år for år 3 år efter implementering (2021): 5 procent flere børn i dagtilbud er samlet set i trivsel (med udgangspunkt i den baseline, der skabes via det 1. års trivselsmålinger) Der er udviklet en samarbejdsmodel tilpasset skoleområdet 0. – 4. klasse De involverede medarbejdere oplever et styrket tværfagligt samarbejde om børns trivsel Børn og forældre oplever øget dialog og kvalitet i samarbejdet om børnenes
--	--	---

At opspore børn og unge der udvikler tegn på psykiske lidelser/sårbarhed så tidligt som muligt At sætte ind med relevante tiltag for barnet/den unge og dennes familie	Afdækning af behov for kompetenceudvikling og evt. iværksættelse heraf Udvikling af målrettede og koordinerede tiltag i et samarbejde med barnet/den unge og dennes familie og netværk	trivsel At fagprofessionelle har viden om tidlige tegn på psykiske lidelser/sårbarhed hos børn og unge At fagprofessionelle oplever at de har relevante handlemuligheder En øget trivsel ses i skolernes trivselsmålinger
--	--	---

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	544	544	544	544
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	29.080	29.080	29.080	29.080
Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut	17.254	17.254	17.254	17.254
Kommunal tandpleje	34.898	34.898	34.898	34.898
Sundhedsfremme og forebyggelse	11.647	11.857	11.857	11.857
Kommunal sundhedstjeneste	14.018	13.808	13.808	13.808
Andre sundhedsudgifter	3.058	3.058	3.058	3.058
Personlig og praktisk hjælp og madservice til ældre omfattet af frit valg af leverandør samt rehabiliteringsforløb	5.318	5.318	5.318	5.318
Pleje og omsorg af primært ældre undtaget frit valg af leverandør	719	719	719	719
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	4.999	4.999	4.999	4.999
Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre	47.426	47.426	47.426	47.426
Voksen-, ældre-, og handicapområdet	19.905	19.905	19.905	19.905
Tjenestemandspension	3.467	3.467	3.467	3.467
I alt	192.333	192.333	192.333	192.333
Anlæg	1.000			7.000

2. Aktuelle udfordringer

De aktuelle udfordringer på bevilling 52 Sundhedsområdet skal ses i sammenhæng med udfordringerne på bevilling 56 Aktivitetsbestemt medfinansiering og bevilling 73 Ældreområdet.

Sundhedsområdet er udfordret vedrørende vederlagsfri fysioterapi, mens der i en årrække også har været udfordringer på hjælpemiddelområdet. Budgetudfordringen på hjælpemiddelområdet er dog afhjulpnet, idet der i budgetaftalen er tilført 3,3 mio. kr. til området. Udviklingen på sundhedsområdet er beskrevet nedenfor.

Hjælpemidler

Udfordringer som forventes at presse økonomien på hjælpemiddelområdet i de kommende år er særligt:

- Den demografiske udvikling og stigende antal borgere i Silkeborg Kommune.
- Flere og mere komplekse opgaver i det nære sundhedsvæsen.
- Den teknologiske udvikling, som fortsat vil betyde dyrere produkter på bl.a. områderne handicapbiler, høretekniske hjælpemidler, benproteser, og velfærdsteknologi generelt.

Demografiudviklingen – flere ældre borgere

Aldersgruppen af +65-årige er stigende, ligesom aldersgruppen af +80-årige. Et stigende antal ældre og en større andel af ældre i befolkningen betyder en stigende efterspørgsel efter ældreområdets ydelser. Efterspørgslen efter ydelser stiger dog ikke proportionalt med stigningen af ældre borgere. Det skyldes sund aldring, rehabiliteringseffekter, velfærdsteknologi, effektiviseringer m.m. Ydelserne tildeles på baggrund af behov og ikke på baggrund af alder. Der er taget højde for sund aldring i den demografitildeling, der er i forbindelse med budgetlægning

Flere og mere komplekse opgaver i det nære sundhedsvæsen

Det kommunale sundhedsområde bliver til stadighed udfordret af, at der bliver flere og mere plejekrævende ældre, at der sker en stigning i nye og mere komplicerede plejeopgaver som følge af ændringer i det regionale sundhedsvæsen, og at det sker indenfor nogle stramme økonomiske rammer.

Borgere, og herunder de ældre, bliver i højere grad plejet og behandlet i eget hjem i stedet for på hospital. Der sker en løbende ændring i hvilke opgaver, som henholdsvis kommunen og regionen varetager. En række kommunale opgaver i det nære sundhedsvæsen er under pres. Presset kommer særligt til udtryk i hjemmesygeplejen, hjemmeplejen, på plejecentre og herunder på de midlertidige pladser samt på hjælpemiddelområdet, hvor der opleves et stigende antal opgaver med øget kompleksitet. Tendensen er, at hospitalerne bliver stadig mere specialiserede, at forløbene accelereres, og at der arbejdes med at omlægge indsatsen fra indlæggelser til ambulant behandling. Når borgerne kommer hurtigere i eget hjem efter sygehusbesøg er de ikke færdigbehandlet, og de kan derfor betegnes som "*patient i eget hjem*" – pleje og behandlingen forsætter således i hjemmet. Det vurderes at være samfundsmæssigt mest fordelagtigt og bedst for borgerne, at indsatsen foregår på det lavest effektive omkostningsniveau (LEON-princippet). Borgeren skal behandles og plejes i nærmiljøet, hvis muligt, og helst undgå at skulle på sygehuset. De accelererede forløb på hospitalerne med tidligere udskrivelse samt omlægning fra stationær til ambulant behandling øger efterspørgslen på ydelser og hjælpemidler i kommunerne.

Opgaver i det nære sundhedsvæsen - hjælpemidler

Hjælpemiddelområdet har igennem de seneste år været under et stadigt stigende pres i Silkeborg Kommune, hvor der er en stigning i antallet af sager vedrørende bevilling af hjælpemidler. Hurtigere udskrivninger fra sygehusene betyder, at borgerne i stigende grad har brug for hjælpemidler, når de kommer hjem. Dette giver et øget pres på hjælpemiddelprodukterne samt på levering af hjælpemidler til og fra Hjælpemiddeldepotet.

Den teknologiske udvikling på hjælpemiddelområdet - bilområdet

Den teknologiske udvikling betyder dyrere produkter på især støtte til køb af biler. Udgifterne til støtte til køb af biler er steget kraftigt fra 2014-2016, hvor udgifter til støtte til køb af biler er mere end fordoblet. Udgifterne til støtte til køb af biler presser budgettet til hjælpemiddelprodukter. Stigningen i udgifter til støtte til køb af biler i perioden skyldes:

- Stigning i antallet af sager hvor der bevilges støtte til køb af biler
- Stigning i gennemsnitsudgift per sag
- Stigning i udgifter til særlig indretning af biler
- Tilbagebetalingen af lån ligger stabilt.

Bilerne, der kan anvendes som handicappiler, bliver dyrere i anskaffelse, mens tilbagebetaling af billån ikke bliver højere, idet der er et fastlagt loft på, hvor meget borgerne efter lovgivningen kan blive bedt om at tilbagebetale.

Støtte til bil bevilliges efter Servicelovens § 114 til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, hvor funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør borgerens mulighed for at passe et arbejde eller gennemføre en uddannelse, eller vanskeliggør borgerens evne til at færdes til aktiviteter uden for hjemmet.

Overordnet set skyldes stigningen i udgifterne til bilområdet altså en øgning af antallet af sager samt en stigende gennemsnitspris pr. sag, mens indtægten fra tilbagebetaling af lån samtidig har været uforandret. Dette gav en budgetudfordring for hele hjælpeproduktområdet.

Der er foretaget korrigerende handlinger med henblik på at imødekomme budgetudfordringen på hjælpemiddelområdet. Det har dog ikke kunnet imødekomme den store budgetudfordring, der har været på bilområdet.

Silkeborg Kommune ligger lavt hvad angår udgifter til hjælpemiddelprodukter per indbygger i forhold til landsgennemsnittet og sammenligningskommuner i Region Midtjylland.

I forbindelse med indgåelsen af budgetaftalen for 2018 har sundhedsområdet fået tilført midler til at håndtere de aktuelle udfordringer på hjælpemiddelområdet: Der er således tilført 3,3 mio. kr. til hjælpemidler.

Vederlagsfri Fysioterapi

De høje udgifter til vederlagsfri fysioterapi udgør også en udfordring på Sundhedsområdet. Silkeborg Kommunes udgifter til af vederlagsfri fysioterapi har generelt været stigende siden Kommunerne overtog myndigheds- og finansieringsansvaret i 2008 for den vederlagsfri fysioterapi fra regionerne og budgettet til vederlagsfri fysioterapi er derfor udfordret.

Finansieringen adskiller sig fra finansieringen af andre kommunale ydelser, da kommunen ikke har adgang til at definere et serviceniveau, idet visiteringen sker på baggrund af en sundhedsfaglig vurdering fra den praktiserende læge. Det begrænser kommunens muligheder for at styre udgifterne til vederlagsfri fysioterapi. Der er fokus på de områder hvor kommunen har mulighed for at påvirke udgifterne til vederlagsfri fysioterapi om end de er begrænsede.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Træning og vederlagsfri fysioterapi

Serviceniveauet for træning er beskrevet i kvalitetsstandarder, som er tilgængelige på Silkeborg Kommunes hjemmeside.

Der tilbydes vederlagsfri fysioterapi til børn i kommunalt regi i samarbejde med Videnshus Dybkær. Tilbuddet gives på baggrund af lægehenvielse, og forældrene har frit valg af privat eller kommunal leverandør. Der er ligeledes etableret kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi til beboere på plejecentre.

Idræt om Dagen

Idræt om Dagen vil fortsat tilbyde en række idrætsaktiviteter for borgere, der har dagen til rådighed.

Sundhedsplejen

Siden oktober 2013 har Sundhedsplejen tilbudt tidligt barselsbesøg, såfremt familien er udskrevet indenfor 72 timer efter fødslen samt efter hjemmefødsler.

Aflæggelse af tidligt barselsbesøg sker på 4-5 dagen efter fødslen. Sundhedsplejen oplever, at familierne er glade for tilbuddet og tager imod det. Indsatsen ser ud til at virke forebyggende på genindlæggelser. Samarbejdet med fødestederne fungerer efter hensigten.

Fra 1. august 2014 er tilbuddet om opstart af mødregrupper til førstegangsfødende borfaldet, idet de får tilbud om at deltage i familieiværksætterne. Der fortsættes med at blive tilbudt oprettelse af mødregrupper for flergangsfødende.

Kommunal Tandpleje

Børne-unge tandpleje 0-18 år

Tandplejen råder i 2018 over 6 behandlingsklinikker og 7 forebyggelsesklinikker fordelt i områderne Gjern, Them og Silkeborg. I Kjellerupområdet varetages tandplejen af 4 private tandklinikker efter aftale med Silkeborg Kommune.

Omsorgstandpleje

Omsorgstandpleje gennemføres på plejecentrene og i borgernes eget hjem samt på de 6 behandlingsklinikker.

Specialtandpleje

Specialtandpleje gennemføres på Dybkærklinikken ved Dybkærskolen og i samarbejde med Region Midt i den Regionale Specialtandpleje i Viborg.

Der henvises i øvrigt til Silkeborg Kommunes hjemmeside, Tandplejen.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 53 Socialpsykiatri og rusmiddel

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Driftsikring af boligbyggeri	462	462	462	462	462
Andre sundhedsudgifter	2.411	2.411	2.411	2.411	2.411
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-111	-111	-111	-111	-111
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	29.535	0	0	0	0
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.	0	43.398	42.798	42.798	42.798
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	5.580	5.628	5.628	5.628	5.628
Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens §141)	5.207	5.161	5.161	5.161	5.161
Behandling af stofmisbrugere (efter servicelovens § 101 og sundhedsloven §142)	12.616	12.360	12.360	12.360	12.360
Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	14.736	15.281	15.281	15.281	15.281
Botilbudslignende ophold	0	4.778	4.778	4.778	4.778
Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	58.128	38.677	38.677	38.677	38.677
Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45, 97-99)	1.095	585	585	585	585
Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	2.290	2.114	2.114	2.114	2.114
Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	9.236	10.065	10.065	10.065	10.065
Øvrige sociale formål	2.413	2.434	2.434	2.434	2.434
I alt	143.598	143.243	142.643	142.643	142.643
Anlæg	16.743	5.360	1.060	1.060	1.050

Bevillingsaftale for bevilling 53 Socialpsykiatri og rusmiddel

Bevillingsaftalen er indgået mellem Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og afdelingscheferne for bevilling 53 Socialpsykiatri og rusmiddel. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål.

Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2017:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 53 Socialpsykiatri og rusmiddel skal ligeledes understøtte Sundheds- og forebyggelsesudvalgets pejlemærker:

- At sikre en positiv udvikling i borgernes sundhedstilstand og oplevelse af livskvalitet gennem sundhedsfremmende, forebyggende og rehabiliterende indsatser
- Særlig at have fokus på at styrke sundhedstilstanden for udsatte borgere og dermed mindske uligheden i sundhed
- At sikre fokus på sundhedsfremme og forebyggelse overalt i Silkeborg Kommune
- At skabe sammenhængende og helhedsorienterede indsatser på tværs af sektorer med borgeren i centrum

Mål for bevilling 53

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 53 Socialpsykiatri og rusmiddel, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Sammenhængskraft Borgeren oplever mere sammenhæng og mulighed for at agere kompetent i samspillet med forskellige indsatser/aktører.	Handlingen er, at understøtte samarbejdet internt som på tværs af afdelinger og sektorer omkring at skabe mere sammenhæng i de konkrete borgersager. Principperne i handlingen er, at borgerens oplevelse af større sammenhængskraft mulighed for at agere kompetent i samspillet med kommunen øges samtidig med at det faglige råderum forøges – fagligt, organisatorisk, økonomisk.	Alle enheder i <i>"Voksne med psykisk sårbarhed og/eller rusmiddelafhængighed"</i> har arbejdet med øget <i>"Sammenhæng og råderum"</i> i konkrete borgersager og tværgående projekter.
Beskæftigelsesindsats Der er synergi mellem trivsel, mestring og beskæftigelse	I samarbejde med Beskæftigelsesafdelingen igangsættes tiltag, der giver målgruppen (Psykisk syge og	De projekter, der er aftalt med Beskæftigelsesafdelingen er igangsat og evalueret.

At borgeren opnår mest mulig selvforsørgelse, trivsel og mestring af sine udfordringer.	udsatte) lettere adgang til uddannelse og beskæftigelse. (Kan være inspireret af IPS).	
Tidlig Indsats (<i>Mål fra unge koordinationsudvalget</i>) Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats.	Udvikling af åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. Videreudvikling af tværfagligt forum som tilbyder tværfaglig indsats for unge, der hænger mellem grundskole og ungdomsuddannelse/ beskæftigelse.	Åbent rådgivningstilbud er udviklet og søsat i 2018. Tværfagligt forum er fuldt forankret, tilpasset ud fra indledende erfaringer og arbejder ud fra et velfunderet og effektivt koncept.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats.	Der udvikles en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • forenkling af de unges indgang til kommunen • koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger.	Samarbejdsmodellen er udviklet og søsat i 2018.
Ulighed i sundhed At sundhedsindsatser er tilgængelige for alle borgere i målgruppen.	Adgang til sundhedsindsatser er på udvalgte områder systematiseret og organiseret, således at adgang for borgerne opleves mere enkel.	Udvalgte områder er systematiseret, organiseret og implementeret.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevilling 53 Socialpsykiatri og rusmiddel. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Driftssikring af boligbyggeri	462	462	462	462
Andre Sundhedsudgifter	2.411	2.411	2.411	2.411
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-111	-111	-111	-111
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. (Servicelovens §§ 85,95- 96,102 og 118)	43.398	42.798	42.798	42.798
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (Servicelovens §§109-110)	5.628	5.628	5.628	5.628
Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (efter Sundhedsloven § 141)	5.161	5.161	5.161	5.161
Behandling af stofmisbrugere (efter Servicelovens § 101 og Sundhedslovens § 142)	12.360	12.360	12.360	12.360
Botilbud til længerevarende ophold (Servicelovens § 108)	15.281	15.281	15.281	15.281
Botilbud til midlertidigt ophold (Servicelovens § 107)	38.677	38.677	38.677	38.677
Botilbudslignende tilbud (Omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn)	4.778	4.778	4.778	4.778
Kontaktperson- og ledsageordning (Servicelovens §45, 97-99)	585	585	585	585
Beskyttet beskæftigelse (Servicelovens § 103)	2.114	2.114	2.114	2.114
Aktivitets- og samværstilbud (Servicelovens § 104)	10.065	10.065	10.065	10.065
Øvrige sociale formål	2.434	2.434	2.434	2.434
I alt	143.243	142.243	142.243	142.243
Anlæg	5.360	1.060	1.060	1.050

2. Aktuelle udfordringer

Tilgang i sager

Budgetterne "udhules" af en generel demografimodel, der kun tager højde for Silkeborg Kommunes samlede antal borgere i aldersgruppen 18-99 år. I budget 2018 tildeles der således demografimidler svarende til en stigning i antal borgere på 0,68 % på socialpsykiatri. Samtidig er der dokumenteret en tilgang til området på 2,53 % fra 2016 til 2017 – en udvikling der ikke ser ud til at stoppe. Der tildeles ikke demografimidler på rusmiddel- og udsatteområdet.

Tilgang til forsorgshjem

Der er budget til 17,5 årspersoner på forsorgshjem i 2018. Budgettet er en pris- og lønfremskrivning af tidligere års budgetter. Der ses dog en stigning i borgere, der søger forsorgshjem, således var der 24 årspersoner i 2016. Gennemsnitsprisen per årsplads ligger på ca. 547.500 kr svarende til ca. 1.500 kr. pr. døgn. Såfremt der i 2018 vil komme 24 årspersoner i forsorgshjem, vil området være underbudgetteret med 3,6 mio. kr. Der ydes 50 % statsrefusion på området, hvorved den forventede udfordring netto beløber sig til 1,8 mio. kr.

Der er selvhenvendelse til forsorgshjem. Visitationskompetencen til forsorgshjem ligger hos den stedlige ledelse. Den kommunale myndighed (borgerens hjemkommune) tager herefter kontakt til borgeren for, at arbejde med en udslusningsplan.

Fald i salg af pladser til andre kommuner

Der har de senere år været tale om et fald i Silkeborg Kommunes indtægter fra salg af pladser til andre kommuner. Dette gælder særligt det socialpsykiatriske botilbud i Hinge, som forventes at få en nedgang i pladssalget til andre kommuner i løbet af 2017 svarende til en budgetudfordring på 2,1 mio. kr.

Botilbuddet Hinge lukkes, når Ballelund – der aktuelt er under ombygning til bl.a. socialpsykiatrisk formål – står klar til ibrugtagning omkring årsskiftet 2018/19.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Bevillingerne yder service til borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser og borgere med særlige sociale behov indenfor Silkeborg Kommune samt til borgere udenfor Silkeborg Kommune, hvor Silkeborg Kommune er handle- og betalingskommune.

Silkeborg Kommune skal ifølge Lov om Social Service tilbyde en særlig indsats til voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, samt borgere med særlige sociale behov. Kommunens tilbud omfatter en bred vifte af tilbud, såsom rådgivning og vejledning, forsorgstilbud, efterforsorg, misbrugsbehandling, aktivitets- og beskæftigelsestilbud, væresteder, botilbud/bofællesskaber, hjælp og støtte i og udenfor hjemmet, akut døgntilbud, ledsagelse og økonomisk hjælp.

Kommunen stiller som myndighed krav til indsatsen både ved visitation og ved løbende opfølgning, for at sikre, at borgerens behov imødekommes bedst muligt med den givne anvendelse af ressourcer.

Indsatserne skal styrke borgerens psykiske, fysiske og sociale udvikling. Der arbejdes med mindst indgribende, forebyggende og recovery-orienterede indsatser med fokus på borgerens ressourcer og behov og med en høj grad af borgerinddragelse. Endvidere er der stor fokus på inddragelse af netværk samt på pårørendesamarbejde.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 56

Aktivitetsbestemt medfinansiering

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	330.165	320.164	320.164	320.164	320.164
I alt	330.165	320.164	320.164	320.164	320.164

ARBEJDSMARKEDS- UDVALGET

Mission:

Arbejdsmarkedsudvalget er med til at skabe gode vilkår og rammer så ledige, unge og udsatte grupper kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Indsatsen er fremadrettet og aktiv til gavn for borgerne og erhvervslivet. Borgerne i Silkeborg Kommune vil gerne bidrage og tage vare om deres eget liv, så Arbejdsmarkedsudvalget har fokus på den enkeltes ressourcer og muligheder i stedet for kontrol.

Vision:

Arbejdsmarkedsudvalgets vision er, at der skal være plads til alle på arbejdsmarkedet.

Bevilling 61 Arbejdsmarked - serviceudgifter

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Beboelse	121	122	122	122	122
Ungdommens Uddannelsesvejledning	11.511	11.076	11.076	11.076	10.951
Produktionsskoler	6.617	6.611	6.611	6.611	6.611
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0	0	0	0	0
Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige uddannelsesordning, den midlertidige arbejdsmarkedsydelsesordning eller med ret til kontantydelse ansat i kommuner	0	0	0	0	0
Servicejob	-486	-486	-486	-486	-486
Øvrige sociale formål	1.475	1.475	1.475	1.475	1.275
I alt	19.238	18.798	18.798	18.798	18.473

Bevillingsaftale for bevilling 61 Arbejdsmarked - service

Bevillingsaftalen er indgået mellem Arbejdsmarkedsudvalget og afdelingschefen for bevilling 61 Arbejdsmarked - service. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål.

Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 61 Arbejdsmarked - service skal ligeledes understøtte Arbejdsmarkedsudvalgets mission og vision.

Mission

Arbejdsmarkedsudvalget er med til at skabe gode vilkår og rammer så ledige, unge og udsatte grupper kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Indsatsen er fremadrettet og aktiv til gavn for borgerne og erhvervslivet. Borgerne i Silkeborg Kommune vil gerne bidrage og tage vare om deres eget liv, så Arbejdsmarkedsudvalget har fokus på den enkeltes ressourcer og muligheder i stedet for kontrol.

Vision

Arbejdsmarkedsudvalgets vision er, at der skal være plads til alle på arbejdsmarkedet.

Mål for bevilling 61 Arbejdsmarked - service

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 61 Arbejdsmarked - service, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterier
Flere unge skal i uddannelse og job	Fortsat forankring af strategi for uddannelse til flere udsatte unge med fokus på: • Styrket modtagelse og visitation, hvor flere unge kommer hurtigere i vej mod uddannelse. • Øget fokus på de gode overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse, bl.a. gennem udbygning af den tidlige og tværfaglige indsats. • Styrket brobygning og studieforberedelse i tæt samarbejde med erhvervsuddannelserne med vægt på udvikling af både faglige, personlige og sociale kompetencer hos de unge. • Fastholdelsesindsats for udsatte unge, mens de er i erhvervsuddannelse.	Antallet af uddannelseshjælpsmodtagere nedbringes fra 663 årspersoner i 2016 til 602 årspersoner i 2018.

Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	• Udvikling af åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. • Videreudvikling af tværfagligt forum som tilbyder tværfaglig indsats for unge, der hænger mellem grundskole og ungdomsuddannelse/beskæftigelse.	Åbent rådgivningstilbud er udviklet og søsat i 2018. Tværfagligt forum er fuldt forankret, tilpasset ud fra indledende erfaringer og arbejder ud fra et velfunderet og effektivt koncept.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	Der udvikles en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • forenkling af de unges indgang til kommunen • koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	Samarbejdsmodellen er udviklet og søsat i 2018.
Flere unge vælger en erhvervsuddannelse (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget)	Skoleafdelingen og Beskæftigelsesafdelingen vil gennem styrket samarbejde arbejde på at opnå målet ved at: • Udskolingen kvalificerer elevernes valg af ungdomsuddannelser igennem specialisering af udskolings fagrække. • Undervisningen i udskolingen bliver mere anvendelsesorienteret og erhvervsrettet, bl.a. ved at grundskolerne kan tilbyde eleverne et mere varieret og praktisk orienteret udskolingsforløb med forløb på lokale virksomheder. • Styrke uddannelsesvejledningen om erhvervsuddannelserne. • Øge synlighedsindsatsen af karriereveje inden for de erhvervsfaglige områder. • Forankre den politisk vedtagne strategi for uddannelse til flere udsatte unge, som bl.a. har fokus på at skabe gode overgange mellem grundskole og tværfaglig indsats for de mest udsatte unge. • Styrke indsatsen omkring erhvervsvejledning for børn og unge i skolen. • Styrke fokus på at anvende og følge op på sociale klausuler	Mindst 25 pct. af kommunens afgangselever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025.

Flere udsatte borgere og borgere med nedsat arbejdsevne skal i job eller uddannelse	• Udvikling af strategi for arbejdet med at hjælpe udsatte borgere i arbejde. • Fortsat videreudvikling og forankring af særlige indsatser og investeringer. • Udvikling af model for efterværn i relevante sager. <u>Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere</u> • Hyppige, coachende og empowermentbaserede samtaler. • Fokus på målrettet virksomhedsindsats, herunder fokus på gode match og ansættelse i ordinære timer/småjobs samt opfølgning på om forløbene udvikler borgeren mod job. • Helhedsorienteret og sammenhængende indsats i samarbejde med professionelle parter omkring borgeren og borgerens eget netværk. • Strakspraktik til nyvisiterede aktivitetsparate ledige <u>Ledighedsydelsesmodtagere</u> • Fokus på jobrettede samtaler. • Udvikling af hjælp og sparring til aktiv og målrettet jobsøgning. • Udbygget samarbejde med socialøkonomiske samarbejdsparter/virksomheder • Håndholdt indsats for borgerne længst fra fleksjob med fokus på virksomhedsrettede forløb. <u>Ressourceforløb</u> • Øget anvendelse af ressourceforløb. • Videreudvikling af målrettede og tværfaglige forløb med klart fokus på virksomhedsrettet indsats og udvikling mod job.	Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere nedbringes fra 804 årspersoner i 2016 til 660 i 2018. Antallet af borgere på ledighedsydelse nedbringes fra forventet 313 årspersoner i 2017 til 280 årspersoner i 2018.
Flere sygemeldte hjælpes i arbejde	• Fortsat forankring af investeringerne på sygedagpenge- og jobafklaringsområderne • Udvikling af strategi for arbejdet med at hjælpe	Antallet af sygedagpengemodtagere nedbringes fra 1.177 årspersoner i 2016 til 1.125 årspersoner i 2018.

	sygemeldte i arbejde. <u>Sygedagpengeområdet:</u> • Styrket og fremrykket kontakt til arbejdsgivere, så det sker hurtigere end det lovpligtige tidspunkt. • Intensiv og effektiv opfølgningsindsats. • Tidlig indsats. • Hurtigere afklaring af borgerens fremtidige forsørgelse inden varigheden når 26 uger. <u>Jobafklaringsområdet:</u> • Opfølgningsintervaller over det lovpligtige niveau. • Øge tværfaglig koordinering. • Øge mængden af virksomhedsrettede aktiviteter gennem en håndholdt virksomhedsrettet indsats. • Sikre en mere effektiv overgang fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb. • Hurtigere afklaring af arbejdsevnen og fremtidig forsørgelse.	Antallet af borgere i jobafklaring nedbringes fra forventet 374 årspersoner i 2017 til 354 årspersoner i 2018.
Flere flygtninge skal hurtigere i job eller uddannelse	Fortsat forankring af integrationsstrategien med fokus på: • Styrket fokus på gode match og at virksomhedsrettede forløb kan føre til job. • Iværksættelse af opfølgning og støtte til de flygtninge, som er kommet i enten løntilskud eller ordinær beskæftigelse for at sikre fastholdelse og udvikling. • Styrket tværfaglig indsats og koordinering omkring danskuddannelse og virksomhedsrettede tilbud. • Udvikling af metoder, der styrker borgernes sociale færdigheder og inddrager nytilkomne flygtninge i civilsamfundet. • Øget anvendelse af rollemodeller og mentorer, der kan støtte borgerne i udviklingen mod ordinært job. • For at understøtte at borgeren kommer i uddannelse og job sættes fokus på sundhedsindsatser ved helbredsudfordringer, der	Silkeborg Kommune skal være bedre end landsgennemsnittet til at hjælpe flygtninge fra ikke-vestlige lande i job indenfor tre år. I 2018 kommer flere flygtninge og familiesammenførte i job sammenlignet med 2017.

	skygger for tilknytning til arbejdsmarkedet.	
Styrket virksomhedssamarbejde og rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne	Forankring af strategi for virksomhedssamarbejde bl.a. med fokus på: • Tydeligt serviceniveau, klar forventningsafstemning og tæt koordinering på de indre linjer, så virksomhederne, oplever Beskæftigelsesafdelingen som en sammenhængende og kompetent samarbejdspart • Etablering af flere samarbejdsaftaler med lokale virksomheder, herunder om rekruttering, opkvalificering, virksomhedscentre mm. • Fokus på det gode match mellem borger og virksomhed, så forløbene udvikler borgeren mod job og skaber værdi for virksomheden. • Øget fokus på at skabe flere jobs med få ordinære timer, der giver borgerne en større tilknytning til det ordinære arbejdsmarked og hjælper virksomhederne til at kunne koncentrere sig om deres kerneopgave. • Videreudvikling af rekrutteringssamarbejde med a-kasser og andre kommuner i arbejdskraftsoplandet. • Fælles kompetenceudvikling af Beskæftigelsesafdelingen smedarbejdere i virksomhedsrettet samarbejde og indsats • Fokus på indsatsen for ledige i risiko for at opbruge retten til a-dagpenge, bl.a. med personlig jobcoach, der coacher og understøtter virksomhedsrettet indsats.	Flere virksomhedsrettede indsatser fører til uddannelse og job end i 2017. Måltrettet opsøgende indsats på de brancheområder, der har behov for arbejdskraft.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Beboelse	122	122	122	122
Ungdommens Uddannelsesvejledning	11.076	11.076	11.076	10.951
Produktionsskoler	6.611	6.611	6.611	6.611
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0	0	0	0
Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige uddannelsesordning, den midlertidige arbejdsmarkedsydelsesordning eller med ret til kontantydelse ansat i kommuner	0	0	0	0
Servicejob	-486	-486	-486	-486
Øvrige sociale formål	1.475	1.475	1.475	1.275
I alt	18.798	18.798	18.798	18.473

2. Aktuelle udfordringer

Beskæftigelsesafdelingen arbejder videre med strategien for uddannelse til unge. Strategien beskriver anbefalinger til, hvordan Beskæftigelsesafdelingen kan byde ind på fortsat udvikling af indsatsen for de udsatte unge. Det skal ske i tæt samarbejde med de mange samarbejdsparter, som viser stor interesse og vilje til også at investere ressourcer og energi i at opnå ambitionen.

Strategien er indarbejdet i både de fastsatte bevillingsmål og i budgetforudsætningerne. Udover den normale ramme der er afsat til Ungdommens uddannelsesvejledning, så har Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendt et investeringsprojekt, som skal skabe yderligere fokus på at få de unge i arbejde.

Midlertidig boligplacering af flygtninge er flyttet til Arbejdsmarkedsudvalget i forbindelse med en administration organisationsændring. Beskæftigelsesafdelingen har frem til marts 2018 en lejekontrakt på Impala, som anvendes til midlertidig indkvartering. Der er løbende fokus på, at tilpasse antallet af boliger i forhold til det antal flygtninge, som ankommer til Silkeborg Kommune, det kan dog være vanskeligt, da tilstrømningen har været meget svingende.

Servicejob er under udfasning, dette betyder at tilskuddet bliver reduceret i takt med at medarbejderne stopper i ordningen. Udgiften til medarbejderne er registreret på den bevilling,

hvor de er ansat. I 2018 vil 3 medarbejdere være ophørt, og funktionen mangler aktuelt 300 t.kr.

3. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 66 Arbejdsmarked - overførselsudgifter

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	6.874	6.912	6.912	6.912	6.912
Introduktionsprogram og introduktionsforløb mv.	-16.226	42	42	42	42
Dagpenge til forsikrede ledige	149.695	141.275	140.747	140.219	140.219
Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger i målgruppe § 2, nr. 6, jfr. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (tidligere skånejob)	107.767	115.456	120.456	125.456	130.456
Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	6.459	7.145	7.145	7.145	7.145
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	76.423	72.718	70.934	69.577	69.577
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	9.032	10.531	10.531	10.531	10.531
Seniorjob for personer over 55 år	16.164	14.952	14.952	14.952	14.952
Beskæftigelsesordninger	1.111	1.291	1.291	1.291	1.291
I alt	357.299	370.322	373.010	376.125	381.125

Bevillingsaftale for bevilling 66 Arbejdsmarked - overførsler

Bevillingsaftalen er indgået mellem Arbejdsmarkedsudvalget og afdelingschefen for bevilling 66 Arbejdsmarked - overførsler. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål.

Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 66 Arbejdsmarked - overførsler skal ligeledes understøtte Arbejdsmarkedsudvalgets mission og vision.

Mission

Arbejdsmarkedsudvalget er med til at skabe gode vilkår og rammer så ledige, unge og udsatte grupper kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Indsatsen er fremadrettet og aktiv til gavn for borgerne og erhvervslivet. Borgerne i Silkeborg Kommune vil gerne bidrage og tage vare om deres eget liv, så Arbejdsmarkedsudvalget har fokus på den enkeltes ressourcer og muligheder i stedet for kontrol.

Vision

Arbejdsmarkedsudvalgets vision er, at der skal være plads til alle på arbejdsmarkedet.

Mål for bevilling 66 Arbejdsmarked - overførsler

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 66 Arbejdsmarked - overførsler, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterier
Flere unge skal i uddannelse og job	Fortsat forankring af strategi for uddannelse til flere udsatte unge med fokus på: • Styrket modtagelse og visitation, hvor flere unge kommer hurtigere i vej mod uddannelse. • Øget fokus på de gode overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse, bl.a. gennem udbygning af den tidlige og tværfaglige indsats. • Styrket brobygning og studieforberedelse i tæt samarbejde med erhvervsuddannelserne med vægt på udvikling af både faglige, personlige og sociale kompetencer hos de unge. • Fastholdelsesindsats for udsatte unge, mens de er i	Antallet af uddannelseshjælpsmodtagere nedbringes fra 663 årspersoner i 2016 til 602 årspersoner i 2018.

	erhvervsuddannelse.	
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	• Udvikling af åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. • Videreudvikling af tværfagligt forum som tilbyder tværfaglig indsats for unge, der hænger mellem grundskole og ungdomsuddannelse/beskæftigelse.	Åbent rådgivningstilbud er udviklet og søsat i 2018. Tværfagligt forum er fuldt forankret, tilpasset ud fra indledende erfaringer og arbejder ud fra et velfunderet og effektivt koncept.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	Der udvikles en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • forenkling af de unges indgang til kommunen • koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	Samarbejdsmodellen er udviklet og søsat i 2018.
Flere unge vælger en erhvervsuddannelse (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget)	Skoleafdelingen og Beskæftigelsesafdelingen vil gennem styrket samarbejde arbejde på at opnå målet ved at: • Udskolingen kvalificerer elevernes valg af ungdomsuddannelser igennem specialisering af udskolings fagrække. • Undervisningen i udskolingen bliver mere anvendelsesorienteret og erhvervsrettet, bl.a. ved at grundskolerne kan tilbyde eleverne et mere varieret og praktisk orienteret udskolingsforløb med forløb på lokale virksomheder. • Styrke uddannelsesvejledningen om erhvervsuddannelserne. • Øge synlighedsindsatsen af karriereveje inden for de erhvervsfaglige områder. • Forankre den politisk vedtagne strategi for uddannelse til flere udsatte unge, som bl.a. har fokus på at skabe gode overgange mellem grundskole og tværfaglig indsats for de mest udsatte unge. • Styrke indsatsen omkring erhvervsvejledning for børn og unge i skolen. • Styrke fokus på at anvende og	Mindst 25 pct. af kommunens afgangselever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025.

	følge op på sociale klausuler	
Flere udsatte borgere og borgere med nedsat arbejdsevne skal i job eller uddannelse	• Udvikling af strategi for arbejdet med at hjælpe udsatte borgere i arbejde. • Fortsat videreudvikling og forankring af særlige indsatser og investeringer. • Udvikling af model for efterværn i relevante sager. <u>Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere</u> • Hyppige, coachende og empowermentbaserede samtaler. • Fokus på målrettet virksomhedsindsats, herunder fokus på gode match og ansættelse i ordinære timer/småjobs samt opfølgning på om forløbene udvikler borgeren mod job. • Helhedsorienteret og sammenhængende indsats i samarbejde med professionelle parter omkring borgeren og borgerens eget netværk. • Strakspraktik til nyvisiterede aktivitetsparate ledige <u>Ledighedsydelsesmodtagere</u> • Fokus på jobrettede samtaler. • Udvikling af hjælp og sparring til aktiv og målrettet jobsøgning. • Udbygget samarbejde med socialøkonomiske samarbejdsparter/virksomheder • Håndholdt indsats for borgerne længst fra fleksjob med fokus på virksomhedsrettede forløb. <u>Ressourceforløb</u> • Øget anvendelse af ressourceforløb. • Videreudvikling af målrettede og tværfaglige forløb med klart fokus på virksomhedsrettet indsats og udvikling mod job.	Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere nedbringes fra 804 årspersoner i 2016 til 660 i 2018. Antallet af borgere på ledighedsydelse nedbringes fra forventet 313 årspersoner i 2017 til 280 årspersoner i 2018.
Flere sygemeldte hjælpes i arbejde	• Fortsat forankring af investeringerne på sygedagpenge- og jobafklaringsområderne • Udvikling af strategi for	Antallet af sygedagpengemodtagere nedbringes fra 1.177 årspersoner i 2016 til 1.125 årspersoner i 2018.

	arbejdet med at hjælpe sygemeldte i arbejde. <u>Sygedagpengeområdet:</u> • Styrket og fremrykket kontakt til arbejdsgivere, så det sker hurtigere end det lovpligtige tidspunkt. • Intensiv og effektiv opfølgningsindsats. • Tidlig indsats. • Hurtigere afklaring af borgerens fremtidige forsørgelse inden varigheden når 26 uger. <u>Jobafklaringsområdet:</u> • Opfølgningsintervaller over det lovpligtige niveau. • Øge tværfaglig koordinering. • Øge mængden af virksomhedsrettede aktiviteter gennem en håndholdt virksomhedsrettet indsats. • Sikre en mere effektiv overgang fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb. • Hurtigere afklaring af arbejdsevnen og fremtidig forsørgelse.	Antallet af borgere i jobafklaring nedbringes fra forventet 374 årspersoner i 2017 til 354 årspersoner i 2018.
Flere flygtninge skal hurtigere i job eller uddannelse	Fortsat forankring af integrationsstrategien med fokus på: • Styrket fokus på gode match og at virksomhedsrettede forløb kan føre til job. • Iværksættelse af opfølgning og støtte til de flygtninge, som er kommet i enten løntilskud eller ordinær beskæftigelse for at sikre fastholdelse og udvikling. • Styrket tværfaglig indsats og koordinering omkring danskuddannelse og virksomhedsrettede tilbud. • Udvikling af metoder, der styrker borgernes sociale færdigheder og inddrager nytilkomne flygtninge i civilsamfundet. • Øget anvendelse af rollemodeller og mentorer, der kan støtte borgerne i udviklingen mod ordinært job. • For at understøtte at borgeren kommer i uddannelse og job sættes fokus på sundhedsindsatser ved	Silkeborg Kommune skal være bedre end landsgennemsnittet til at hjælpe flygtninge fra ikke-vestlige lande i job indenfor tre år. I 2018 kommer flere flygtninge og familiesammenførte i job sammenlignet med 2017.

	helbredsudfordringer, der skygger for tilknytning til arbejdsmarkedet.	
Styrket virksomhedssamarbejde og rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne	Forankring af strategi for virksomhedssamarbejde bl.a. med fokus på: • Tydeligt serviceniveau, klar forventningsafstemning og tæt koordinering på de indre linjer, så virksomhederne, oplever Beskæftigelsesafdelingen som en sammenhængende og kompetent samarbejdspart • Etablering af flere samarbejdsaftaler med lokale virksomheder, herunder om rekruttering, opkvalificering, virksomhedscentre mm. • Fokus på det gode match mellem borger og virksomhed, så forløbene udvikler borgeren mod job og skaber værdi for virksomheden. • Øget fokus på at skabe flere jobs med få ordinære timer, der giver borgerne en større tilknytning til det ordinære arbejdsmarked og hjælper virksomhederne til at kunne koncentrere sig om deres kerneopgave. • Videreudvikling af rekrutteringssamarbejde med a-kasser og andre kommuner i arbejdskraftsoplandet. • Fælles kompetenceudvikling af Beskæftigelsesafdelingen smedarbejdere i virksomhedsrettet samarbejde og indsats • Fokus på indsatsen for ledige i risiko for at opbruge retten til a-dagpenge, bl.a. med personlig jobcoach, der coacher og understøtter virksomhedsrettet indsats.	Flere virksomhedsrettede indsatser fører til uddannelse og job end i 2017. Måltrettet opsøgende indsats på de brancheområder, der har behov for arbejdskraft.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Erhvervsgrunduddannelser	6.912	6.912	6.912	6.912
Introduktionsprogram og introduktionsforløb mv.	42	42	42	42
Dagpenge til forsikrede ledige dagpengemodtagere	141.275	140.747	140.219	140.219
Løntilskud mv. til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger i målgruppe § 2 nr. 6 jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (tidligere skånejob)	115.456	120.456	125.456	130.456
Ressourceforløbsydelse og jobafklaringsforløb	7.145	7.145	7.145	7.145
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	72.718	70.934	69.577	69.577
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	10.531	10.531	10.531	10.531
Seniorjob for personer over 55 år	14.952	14.952	14.952	14.952
Beskæftigelsesordninger	1.291	1.291	1.291	1.291
I alt	370.322	373.010	376.125	381.125

2. Aktuelle udfordringer

I forbindelse med reduktionskataloget, som blev vedtaget i forbindelse med budget 2017, har Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendt en række investeringsprojekter på beskæftigelsesområdet. Investeringsprojekterne skal, via en øget målrettet indsats på enten beskæftigelsesindsatsen eller en administrativ opnormering, hjælpe flere borgere i job eller uddannelse. Investeringsprojekterne har primært fokus på målgrupperne tættest på arbejdsmarkedet.

Samlet skal investeringsprojekterne reducere antallet af borgere på de berørte målgrupper med 173 årspersoner fra 2017 til 2018. Budgetforslaget på bevilling 66 og 67 lægger samlet op til en reduktion på 246 årspersoner på målgrupperne. Vi ser dog samtidig en øget tilgang til de permanente forsørgelsesområder. STAR har lavet et statusnotat på reformen af førtidspension og fleksjob. På landsplan er der en samlet nettotilgang på førtidspension, fleksjob, ledighedsydelse og ressourceforløb. Effekterne af investeringsprojekterne er

indregnet i både forsørgelsesydelse og i driftsudgifterne til beskæftigelsesindsatsen i både 2018 og overslagsårene.

I forbindelse med finansloven for 2016 blev der ændret i refusionslofterne på integrationsområdet. Rådighedsloftet blev mere end halveret for flygtninge og familiesammenførte, mens loftet for refusion af udgifter til danskuddannelse for udenlandsk arbejdskraft helt er afskaffet. Refusionsændringen betyder, at indtægterne i 2018 er reduceret med 16 mio. kr. Kommunerne vil blive kompenseret via bloktilskuddet.

Kvoterne for flygtninge er justeret flere gange, udlændingestyrelsen forventer pt. 3.000 flygtninge på landsplan. KL gør opmærksom på, at prognoserne for antallet af flygtninge og familiesammenførte, er meget usikre. Integrationsperioden er blevet justeret, så den kan vare mellem 1 og 5 år, justeringen gælder dog ikke grundtilskuddet, som fortsat kan hjemtages i de første 3 år. Justeringen betyder, at vi ikke ser en nedgang i antallet af borgere, som skal modtage danskuddannelse og en beskæftigelsesrettet indsats.

3. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 67 Sociale overførsler

<i>Netto 1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet og integrationsydelse	47.857	35.781	35.781	35.781	35.781
Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	56.551	91.491	109.820	128.149	146.477
Personlige tillæg mv.	9.845	9.849	9.849	9.849	9.849
Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	249.655	233.883	221.355	208.827	196.299
Sygedagpenge	124.781	115.154	114.130	112.083	112.083
Sociale formål	4.809	4.802	4.802	4.802	4.802
Kontant- og uddannelseshjælp	185.700	152.943	151.421	151.421	151.421
Boligyldelse til pensionister - kommunal medfinansiering	38.665	40.412	40.412	40.412	40.412
Boligsikring - kommunal medfinansiering	35.310	37.017	37.823	38.629	39.435
Særlig uddannelsesordning, midlertidig arbejdsmarkedsydelsesordning og kontantydelsesordning	405	0	0	0	0
Revalidering	32.242	28.326	28.326	28.326	28.326
Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	55.828	65.709	65.709	65.709	65.709
Ledighedsydelse	33.602	41.078	40.592	40.592	40.592
I alt	875.250	856.445	860.020	864.580	871.186

Bevillingsaftale for bevilling 67 Sociale overførsler

Bevillingsaftalen er indgået mellem Arbejdsmarkedsudvalget og afdelingschefen for bevilling 67 Sociale overførsler. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål.

Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 67 Sociale overførsler skal ligeledes understøtte Arbejdsmarkedsudvalgets mission og vision.

Mission

Arbejdsmarkedsudvalget er med til at skabe gode vilkår og rammer så ledige, unge og udsatte grupper kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Indsatsen er fremadrettet og aktiv til gavn for borgerne og erhvervslivet. Borgerne i Silkeborg Kommune vil gerne bidrage og tage vare om deres eget liv, så Arbejdsmarkedsudvalget har fokus på den enkeltes ressourcer og muligheder i stedet for kontrol.

Vision

Arbejdsmarkedsudvalgets vision er, at der skal være plads til alle på arbejdsmarkedet.

Mål for bevilling 67 Sociale overførsler

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 67 Sociale overførsler, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterier
Flere unge skal i uddannelse og job	Fortsat forankring af strategi for uddannelse til flere udsatte unge med fokus på: • Styrket modtagelse og visitation, hvor flere unge kommer hurtigere i vej mod uddannelse. • Øget fokus på de gode overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse, bl.a. gennem udbygning af den tidlige og tværfaglige indsats. • Styrket brobygning og studieforberedelse i tæt samarbejde med erhvervsuddannelserne med vægt på udvikling af både faglige, personlige og sociale kompetencer hos de unge. • Fastholdelsesindsats for udsatte unge, mens de er i	Antallet af uddannelseshjælpsmodtagere nedbringes fra 663 årspersoner i 2016 til 602 årspersoner i 2018.

	erhvervsuddannelse.	
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	• Udvikling af åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. • Videreudvikling af tværfagligt forum som tilbyder tværfaglig indsats for unge, der hænger mellem grundskole og ungdomsuddannelse/beskæftigelse.	Åbent rådgivningstilbud er udviklet og søsat i 2018. Tværfagligt forum er fuldt forankret, tilpasset ud fra indledende erfaringer og arbejder ud fra et velfunderet og effektivt koncept.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	Der udvikles en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • forenkling af de unges indgang til kommunen • koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	Samarbejdsmodellen er udviklet og søsat i 2018.
Flere unge vælger en erhvervsuddannelse (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget)	Skoleafdelingen og Beskæftigelsesafdelingen vil gennem styrket samarbejde arbejde på at opnå målet ved at: • Udskolingen kvalificerer elevernes valg af ungdomsuddannelser igennem specialisering af udskolings fagrække. • Undervisningen i udskolingen bliver mere anvendelsesorienteret og erhvervsrettet, bl.a. ved at grundskolerne kan tilbyde eleverne et mere varieret og praktisk orienteret udskolingsforløb med forløb på lokale virksomheder. • Styrke uddannelsesvejledningen om erhvervsuddannelserne. • Øge synlighedsindsatsen af karriereveje inden for de erhvervsfaglige områder. • Forankre den politisk vedtagne strategi for uddannelse til flere udsatte unge, som bl.a. har fokus på at skabe gode overgange mellem grundskole og tværfaglig indsats for de mest udsatte unge. • Styrke indsatsen omkring erhvervsvejledning for børn og unge i skolen. • Styrke fokus på at anvende og	Mindst 25 pct. af kommunens afgangselever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025.

	følge op på sociale klausuler	
Flere udsatte borgere og borgere med nedsat arbejdsevne skal i job eller uddannelse	• Udvikling af strategi for arbejdet med at hjælpe udsatte borgere i arbejde. • Fortsat videreudvikling og forankring af særlige indsatser og investeringer. • Udvikling af model for efterværn i relevante sager. <u>Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere</u> • Hyppige, coachende og empowermentbaserede samtaler. • Fokus på målrettet virksomhedsindsats, herunder fokus på gode match og ansættelse i ordinære timer/småjobs samt opfølgning på om forløbene udvikler borgeren mod job. • Helhedsorienteret og sammenhængende indsats i samarbejde med professionelle parter omkring borgeren og borgerens eget netværk. • Strakspraktik til nyvisiterede aktivitetsparate ledige <u>Ledighedsydelsesmodtagere</u> • Fokus på jobrettede samtaler. • Udvikling af hjælp og sparring til aktiv og målrettet jobsøgning. • Udbygget samarbejde med socialøkonomiske samarbejdsparter/virksomheder • Håndholdt indsats for borgerne længst fra fleksjob med fokus på virksomhedsrettede forløb. <u>Ressourceforløb</u> • Øget anvendelse af ressourceforløb. • Videreudvikling af målrettede og tværfaglige forløb med klart fokus på virksomhedsrettet indsats og udvikling mod job.	Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere nedbringes fra 804 årspersoner i 2016 til 660 i 2018. Antallet af borgere på ledighedsydelse nedbringes fra forventet 313 årspersoner i 2017 til 280 årspersoner i 2018.
Flere sygemeldte hjælpes i arbejde	• Fortsat forankring af investeringerne på sygedagpenge- og jobafklaringsområderne • Udvikling af strategi for	Antallet af sygedagpengemodtagere nedbringes fra 1.177 årspersoner i 2016 til 1.125 årspersoner i 2018.

	arbejdet med at hjælpe sygemeldte i arbejde. <u>Sygedagpengeområdet:</u> • Styrket og fremrykket kontakt til arbejdsgivere, så det sker hurtigere end det lovpligtige tidspunkt. • Intensiv og effektiv opfølgningsindsats. • Tidlig indsats. • Hurtigere afklaring af borgerens fremtidige forsørgelse inden varigheden når 26 uger. <u>Jobafklaringsområdet:</u> • Opfølgningsintervaller over det lovpligtige niveau. • Øge tværfaglig koordinering. • Øge mængden af virksomhedsrettede aktiviteter gennem en håndholdt virksomhedsrettet indsats. • Sikre en mere effektiv overgang fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb. • Hurtigere afklaring af arbejdsevnen og fremtidig forsørgelse.	Antallet af borgere i jobafklaring nedbringes fra forventet 374 årspersoner i 2017 til 354 årspersoner i 2018.
Flere flygtninge skal hurtigere i job eller uddannelse	Fortsat forankring af integrationsstrategien med fokus på: • Styrket fokus på gode match og at virksomhedsrettede forløb kan føre til job. • Iværksættelse af opfølgning og støtte til de flygtninge, som er kommet i enten løntilskud eller ordinær beskæftigelse for at sikre fastholdelse og udvikling. • Styrket tværfaglig indsats og koordinering omkring danskuddannelse og virksomhedsrettede tilbud. • Udvikling af metoder, der styrker borgernes sociale færdigheder og inddrager nytilkomne flygtninge i civilsamfundet. • Øget anvendelse af rollemodeller og mentorer, der kan støtte borgerne i udviklingen mod ordinært job. • For at understøtte at borgeren kommer i uddannelse og job sættes fokus på sundhedsindsatser ved	Silkeborg Kommune skal være bedre end landsgennemsnittet til at hjælpe flygtninge fra ikke-vestlige lande i job indenfor tre år. I 2018 kommer flere flygtninge og familiesammenførte i job sammenlignet med 2017.

	helbredsudfordringer, der skygger for tilknytning til arbejdsmarkedet.	
Styrket virksomhedssamarbejde og rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne	Forankring af strategi for virksomhedssamarbejde bl.a. med fokus på: • Tydeligt serviceniveau, klar forventningsafstemning og tæt koordinering på de indre linjer, så virksomhederne, oplever Beskæftigelsesafdelingen som en sammenhængende og kompetent samarbejdspart • Etablering af flere samarbejdsaftaler med lokale virksomheder, herunder om rekruttering, opkvalificering, virksomhedscentre mm. • Fokus på det gode match mellem borger og virksomhed, så forløbene udvikler borgeren mod job og skaber værdi for virksomheden. • Øget fokus på at skabe flere jobs med få ordinære timer, der giver borgerne en større tilknytning til det ordinære arbejdsmarked og hjælper virksomhederne til at kunne koncentrere sig om deres kerneopgave. • Videreudvikling af rekrutteringssamarbejde med a-kasser og andre kommuner i arbejdskraftsoplandet. • Fælles kompetenceudvikling af Beskæftigelsesafdelingen smedarbejdere i virksomhedsrettet samarbejde og indsats • Fokus på indsatsen for ledige i risiko for at opbruge retten til a-dagpenge, bl.a. med personlig jobcoach, der coacher og understøtter virksomhedsrettet indsats.	Flere virksomhedsrettede indsatser fører til uddannelse og job end i 2017. Måltrettet opsøgende indsats på de brancheområder, der har behov for arbejdskraft.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet og integrationsydelse	35.781	35.781	35.781	35.781
Repatriering	0	0	0	0
Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	91.491	109.820	128.149	146.477
Personlige tillæg mv.	9.849	9.849	9.849	9.849
Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	233.883	221.355	208.827	196.299
Sygedagpenge	115.154	114.130	112.083	112.083
Sociale formål	4.802	4.802	4.802	4.802
Kontant- og uddannelseshjælp	152.943	151.421	151.421	151.421
Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	0	0	0	0
Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	40.412	40.412	40.412	40.412
Boligsikring - kommunal medfinansiering	37.017	37.823	38.629	39.435
Revalidering	28.326	28.326	28.326	28.326
Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	65.709	65.709	65.709	65.709
Ledighedsydelse	41.078	40.592	40.592	40.592
I alt	856.445	860.020	864.580	871.186

2. Aktuelle udfordringer

I forbindelse med reduktionskataloget, som blev vedtaget i forbindelse med budget 2017, har Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendt en række investeringsprojekter på beskæftigelsesområdet. Investeringsprojekterne skal, via en øget målrettet indsats på enten beskæftigelsesindsatsen eller en administrativ opnormering, hjælpe flere borgere i job eller uddannelse. Investeringsprojekterne har primært fokus på målgrupperne tættest på arbejdsmarkedet.

Samlet skal investeringsprojekterne reducere antallet af borgere på de berørte målgrupper med 173 årspersoner fra 2017 til 2018. Budgetforslaget på bevilling 66 og 67 lægger samlet op til en reduktion på 246 årspersoner på målgrupperne. Vi ser dog samtidig en øget tilgang til de permanente forsørgelsesområder. STAR har lavet et statusnotat på reformen af førtidspension og fleksjob. På landsplan er der en samlet nettotilgang på førtidspension,

fleksjob, ledighedsydelse og ressourceforløb. Effekterne af investeringsprojekterne er indregnet i både forsørgelsesydelse og i driftsudgifterne til beskæftigelsesindsatsen i både 2018 og overslagsårene.

Udgifterne til førtidspension er stigende, vi har budgetteret med en nettotilgang på 31 årspersoner, afgang sker primært på borgere, som er tilkendt førtidspension før refusionsreformen, mens nye tilkendelser er omfattet af refusionsreformen. Nettoprisen pr. førtidspensionist er derfor stigende. Vi har fokus på tilkendelser af førtidspension og har iværksat en særlig undersøgelse af området, for at sikre at vores tilkendelsespraksis er i overensstemmelse med den gældende lovgivning.

3. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 69 Arbejdsmarked - institutioner

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0

Bevillingsaftale for bevilling 69 Arbejdsmarked - institutioner

Bevillingsaftalen er indgået mellem Arbejdsmarkedsudvalget og afdelingschefen for bevilling 69 Arbejdsmarked - institutioner. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål.

Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 69 Arbejdsmarked - institutioner skal ligeledes understøtte Arbejdsmarkedsudvalgets mission og vision.

Mission

Arbejdsmarkedsudvalget er med til at skabe gode vilkår og rammer så ledige, unge og udsatte grupper kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Indsatsen er fremadrettet og aktiv til gavn for borgerne og erhvervslivet. Borgerne i Silkeborg Kommune vil gerne bidrage og tage vare om deres eget liv, så Arbejdsmarkedsudvalget har fokus på den enkeltes ressourcer og muligheder i stedet for kontrol.

Vision

Arbejdsmarkedsudvalgets vision er, at der skal være plads til alle på arbejdsmarkedet.

Mål for bevilling 69 Arbejdsmarked - institutioner

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 69 Arbejdsmarked - institutioner, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterier
Flere unge skal i uddannelse og job	Fortsat forankring af strategi for uddannelse til flere udsatte unge med fokus på: • Styrket modtagelse og visitation, hvor flere unge kommer hurtigere i vej mod uddannelse. • Øget fokus på de gode overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse, bl.a. gennem udbygning af den tidlige og tværfaglige indsats. • Styrket brobygning og studieforberedelse i tæt samarbejde med erhvervsuddannelserne med vægt på udvikling af både faglige, personlige og sociale kompetencer hos de unge. • Fastholdelsesindsats for udsatte unge, mens de er i	Antallet af uddannelseshjælpsmodtagere nedbringes fra 663 årspersoner i 2016 til 602 årspersoner i 2018.

	erhvervsuddannelse.	
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	• Udvikling af åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. • Videreudvikling af tværfagligt forum som tilbyder tværfaglig indsats for unge, der hænger mellem grundskole og ungdomsuddannelse/beskæftigelse.	Åbent rådgivningstilbud er udviklet og søsat i 2018. Tværfagligt forum er fuldt forankret, tilpasset ud fra indledende erfaringer og arbejder ud fra et velfunderet og effektivt koncept.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget)	Der udvikles en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • forenkling af de unges indgang til kommunen • koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	Samarbejdsmodellen er udviklet og søsat i 2018.
Flere unge vælger en erhvervsuddannelse (Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget)	Skoleafdelingen og Beskæftigelsesafdelingen vil gennem styrket samarbejde arbejde på at opnå målet ved at: • Udskolingen kvalificerer elevernes valg af ungdomsuddannelser igennem specialisering af udskolings fagrække. • Undervisningen i udskolingen bliver mere anvendelsesorienteret og erhvervsrettet, bl.a. ved at grundskolerne kan tilbyde eleverne et mere varieret og praktisk orienteret udskolingsforløb med forløb på lokale virksomheder. • Styrke uddannelsesvejledningen om erhvervsuddannelserne. • Øge synlighedsindsatsen af karriereveje inden for de erhvervsfaglige områder. • Forankre den politisk vedtagne strategi for uddannelse til flere udsatte unge, som bl.a. har fokus på at skabe gode overgange mellem grundskole og tværfaglig indsats for de mest udsatte unge. • Styrke indsatsen omkring erhvervsvejledning for børn og unge i skolen. • Styrke fokus på at anvende og	Mindst 25 pct. af kommunens afgangselever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025.

	følge op på sociale klausuler	
Flere udsatte borgere og borgere med nedsat arbejdsevne skal i job eller uddannelse	• Udvikling af strategi for arbejdet med at hjælpe udsatte borgere i arbejde. • Fortsat videreudvikling og forankring af særlige indsatser og investeringer. • Udvikling af model for efterværn i relevante sager. <u>Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere</u> • Hyppige, coachende og empowermentbaserede samtaler. • Fokus på målrettet virksomhedsindsats, herunder fokus på gode match og ansættelse i ordinære timer/småjobs samt opfølgning på om forløbene udvikler borgeren mod job. • Helhedsorienteret og sammenhængende indsats i samarbejde med professionelle parter omkring borgeren og borgerens eget netværk. • Strakspraktik til nyvisiterede aktivitetsparate ledige <u>Ledighedsydelsesmodtagere</u> • Fokus på jobrettede samtaler. • Udvikling af hjælp og sparring til aktiv og målrettet jobsøgning. • Udbygget samarbejde med socialøkonomiske samarbejdsparter/virksomheder • Håndholdt indsats for borgerne længst fra fleksjob med fokus på virksomhedsrettede forløb. <u>Ressourceforløb</u> • Øget anvendelse af ressourceforløb. • Videreudvikling af målrettede og tværfaglige forløb med klart fokus på virksomhedsrettet indsats og udvikling mod job.	Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere nedbringes fra 804 årspersoner i 2016 til 660 i 2018. Antallet af borgere på ledighedsydelse nedbringes fra forventet 313 årspersoner i 2017 til 280 årspersoner i 2018.
Flere sygemeldte hjælpes i arbejde	• Fortsat forankring af investeringerne på sygedagpenge- og jobafklaringsområderne • Udvikling af strategi for	Antallet af sygedagpengemodtagere nedbringes fra 1.177 årspersoner i 2016 til 1.125 årspersoner i 2018.

	arbejdet med at hjælpe sygemeldte i arbejde. <u>Sygedagpengeområdet:</u> • Styrket og fremrykket kontakt til arbejdsgivere, så det sker hurtigere end det lovpligtige tidspunkt. • Intensiv og effektiv opfølgningsindsats. • Tidlig indsats. • Hurtigere afklaring af borgerens fremtidige forsørgelse inden varigheden når 26 uger. <u>Jobafklaringsområdet:</u> • Opfølgningsintervaller over det lovpligtige niveau. • Øge tværfaglig koordinering. • Øge mængden af virksomhedsrettede aktiviteter gennem en håndholdt virksomhedsrettet indsats. • Sikre en mere effektiv overgang fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb. • Hurtigere afklaring af arbejdsevnen og fremtidig forsørgelse.	Antallet af borgere i jobafklaring nedbringes fra forventet 374 årspersoner i 2017 til 354 årspersoner i 2018.
Flere flygtninge skal hurtigere i job eller uddannelse	Fortsat forankring af integrationsstrategien med fokus på: • Styrket fokus på gode match og at virksomhedsrettede forløb kan føre til job. • Iværksættelse af opfølgning og støtte til de flygtninge, som er kommet i enten løntilskud eller ordinær beskæftigelse for at sikre fastholdelse og udvikling. • Styrket tværfaglig indsats og koordinering omkring danskuddannelse og virksomhedsrettede tilbud. • Udvikling af metoder, der styrker borgernes sociale færdigheder og inddrager nytilkomne flygtninge i civilsamfundet. • Øget anvendelse af rollemodeller og mentorer, der kan støtte borgerne i udviklingen mod ordinært job. • For at understøtte at borgeren kommer i uddannelse og job sættes fokus på sundhedsindsatser ved	Silkeborg Kommune skal være bedre end landsgennemsnittet til at hjælpe flygtninge fra ikke-vestlige lande i job indenfor tre år. I 2018 kommer flere flygtninge og familiesammenførte i job sammenlignet med 2017.

	helbredsudfordringer, der skygger for tilknytning til arbejdsmarkedet.	
Styrket virksomhedssamarbejde og rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne	Forankring af strategi for virksomhedssamarbejde bl.a. med fokus på: • Tydeligt serviceniveau, klar forventningsafstemning og tæt koordinering på de indre linjer, så virksomhederne, oplever Beskæftigelsesafdelingen som en sammenhængende og kompetent samarbejdspart • Etablering af flere samarbejdsaftaler med lokale virksomheder, herunder om rekruttering, opkvalificering, virksomhedscentre mm. • Fokus på det gode match mellem borger og virksomhed, så forløbene udvikler borgeren mod job og skaber værdi for virksomheden. • Øget fokus på at skabe flere jobs med få ordinære timer, der giver borgerne en større tilknytning til det ordinære arbejdsmarked og hjælper virksomhederne til at kunne koncentrere sig om deres kerneopgave. • Videreudvikling af rekrutteringssamarbejde med a-kasser og andre kommuner i arbejdskraftsoplandet. • Fælles kompetenceudvikling af Beskæftigelsesafdelingen smedarbejdere i virksomhedsrettet samarbejde og indsats • Fokus på indsatsen for ledige i risiko for at opbruge retten til a-dagpenge, bl.a. med personlig jobcoach, der coacher og understøtter virksomhedsrettet indsats.	Flere virksomhedsrettede indsatser fører til uddannelse og job end i 2017. Måltrettet opsøgende indsats på de brancheområder, der har behov for arbejdskraft.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder indenfor fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Jobkompagniet	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0

2. Aktuelle udfordringer

- At få flygtninge, som gennemfører branchepakkeforløb og andre forløb, i job. Det sker i tæt samarbejde med integrationsteamet.
- At bidrage til, at skabe synergi mellem jobindsatserne i Jobafklaring og Sygedagpenge efter flytningen af jobafklaringstilbuddene fra Drewsensvej til Stagehøjvej. Vi skal på begge målgruppeområder mindske antallet af borgere.
- At nå de budgetterede effektmål i såvel businesscasene som investeringsprojekterne.
- At fortsætte udviklingen af den arbejdsmarkedsrettede indsats i form af etablering af virksomhedspraktikforløb med bedst mulige efterfølgende ansættelsesmuligheder.
- At udvikle metoder, som sigter på at borgere kommer direkte i ordinære jobs, herunder småjobs uden forudgående praktik
- At udvikle nye specialiserede tilbud til aktivitetsparate unge

3. Beskrivelse af serviceniveau

Serviceparametre og forretningsstrategi

Partnerskab med Jobcenter Silkeborg, Integrationsteamet Søvej og andre kunde grupper

- Størstedelen af produkterne udvikles i partnerskab med Jobcenter Silkeborg og Integrationsektionen
- Den resterende del i samarbejde med Jobcentre i andre Kommuner
- Samt private og offentlige virksomheder

Konkurrenceparametre ift. Jobcentre

- Pris, effekt, kvalitet
- At tilbuddene er virksomhedsrettede
- Hurtig omstilling
- Start med det samme

Konkurrenceparametre ift. Private og offentlige virksomheder

- Værditilvækst af enten økonomisk, PR-mæssig og/eller social karakter til kunden

Øvrige forhold, der skal være opfyldt for at indfri forventningerne

- At vi er fleksible og leverer lige præcis det partneren/kunden har brug for
- At vi kan begrunde vore metodevalg
- At vi kan dokumentere vore resultater

Kernekompetencer

- Virksomhedsrettet indsats
- Højt fagligt niveau
- Fokuseret faglig indsats
- Flexibilitet
- Samarbejde

Forretningspolitikker

- Vi sælger den bedste kvalitet til prisen
- Vi udvikler sammen med kunden/partneren
- Vi dokumenterer vore resultater
- Vi er nonprofit virksomhed

Service

- Praktik i virksomheder
- Parallelindsats under praktikforløb mhp udvikling af arbejdsevne
- Kompetenceudvikling målrettet jobåbninger
- Læring i effektiv jobsøgning
- Praktik i interne værksteder med fokus på læring
- Coachingforløb
- Mentorbistand
- Hjerneskadetilbud
- Angst- og stresshåndtering
- Smertetackling
- Individuelt tilrettelagt fysisk træning
- Projektudvikling og fundraising
- Erhvervspsykologiske undersøgelser
- Ergonomi og arbejdspladsindretning
- Foredrag og undervisning omkring sundhed og stress

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger således at årets budget overholdes.

ÆLDRE- OG HANDICAPUDVALGET

Mission:

Ældre- og Handicapudvalgets mission er at fremme borgerens mestringsevne gennem forebyggende og rehabiliterende indsatser forankret i Sandhedens Øjeblik med prioritering af værdig hjælp til de mest sårbare.

Vision:

Ældre- og Handicapudvalgets vision er et bæredygtigt ældre- og sundhedsområde skabt i samspil med borgeren, hvor dialog, medansvar, respekt, frihed og livskvalitet er i fokus.

Bevilling 73 Ældreområdet

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Ældreboliger	2.173	3.000	3.000	3.000	3.000
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	8.889	9.477	9.477	9.477	9.477
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-3.892	-2.320	-2.320	-2.320	-2.320
Personlig og praktisk hjælp og madservice		208.241	207.241	207.241	207.241
Pleje og Omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør		309.931	310.044	310.044	310.044
Hjemmesygepleje		51.500	49.316	49.316	49.316
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre		25.062	24.062	24.062	24.062
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem	5.128	4.506	4.506	4.506	4.506
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	588.356	0	0	0	0
Plejehjem og beskyttede boliger	-485	0	0	0	0
Personlig støtte og pasning af personer med handicap		975	975	975	975
Botilbud til længerevarende ophold	7.541	7.170	7.170	7.170	7.170
Voksen-, ældre- og handicapområdet - visitationen	10.367	9.732	9.732	9.732	9.732
Tjenestemandspension	4.249	4.111	4.111	4.111	4.111
I alt	622.324	631.385	627.314	627.314	627.314
Anlæg	1.689	3.200	8.200	33.450	64.500

Bevillingsaftale for bevilling 73 Ældreområdet

Bevillingsaftalen er indgået mellem Ældre- og Handicapudvalget og afdelingschefen for bevilling 73 Ældreområdet. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 73 Ældreområdet skal ligeledes understøtte Ældre- og Handicapudvalgets pejlemærker:

- At sikre værdighed og respekt for kommunens ældre og handicappede
- At inspirere til at skabe de bedste vilkår/muligheder for den enkeltes livsudfoldelse og god livskvalitet for borgerne med handicap og ældre samt andre borgere med særligere behov
- At udarbejde fremtidsvisioner og sætte politiske mål indenfor udstukne rammer

Mål for bevilling 73 Ældreområdet

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 73 Ældreområdet, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Det gode hverdagsliv på plejecentrene Støtte og styrke borgerne i at kunne leve et meningsfuldt liv, hvor hverdagens gøremål har betydning og er til at klare	Fortsat fokus på at implementere Det gode hverdagsliv på plejecentrene Fortsat fokus på at inddrage borgerens og de pårørendes viden og erfaringer i opgaveløsningen hos den enkelte borger Fortsat fokus på at implementere En borger - én plan	Flere borgere har adgang til udeliv i fælles trygge udeområder Flere frivillige og venneforeninger er tilknyttet plejecentrene Klippekortordningen udnyttes som minimum 95 % 95 % af borgerne oplever, at deres viden og erfaring inddrages i hverdagens gøremål

Det gode samarbejde i hjemmeplejen Støtte og styrke muligheden for, at borgerne kan leve et meningsfuldt og selvstændigt liv, når der er behov for professionel støtte	Fortsat fokus på at implementere resultaterne af Det gode samarbejde i hjemmeplejen Anvende velfærdsteknologi på flere og nye områder Fortsat fokus på at inddrage borgerens og de pårørendes viden og erfaringer i opgaveløsningen hos den enkelte borger Fortsat fokus på at implementere rehabilitering som faglig ramme, herunder implementere En borger - én plan	Øge antallet af anvendt velfærdsteknologi Flere områder, hvor velfærdsteknologi anvendes meningsfuldt 95 % af borgerne oplever, at deres viden og erfaring inddrages i samarbejdet Borgerens ønsker og mål nås i 95 % af forløbene
Demensvenlig kommune Udvikle Silkeborg Kommune til en demensvenlig kommune	Afholde idéskabende workshop med henblik på at gøre Silkeborg Kommune demensvenlig – i samskabelse med lokalsamfundene og handelslivet. Gennemføre kompetenceudvikling om de ti advarselssignaler i forhold til demens og forvekslingsdiagnoser rettet mod samtlige medarbejdere i Sundhed og Omsorg Gennemføre en generel kompetenceudvikling indenfor demensområdet rettet mod samtlige medarbejdere i Sundhed og Omsorg Udvikle tilbud til demente borgere med fokus på at skabe sociale kontakter og fællesskab med andre mennesker	Der er gennemført forskellige prøvehandlinger på baggrund af ideer fra workshopen Mindst 75 % af medarbejderne har succesfuldt gennemført en afsluttende test Udvikle og afprøve 2-3 mindre tilbud, der evalueres med henblik på efterfølgende at blive sat i drift

	Udvikle et tilbud målrettet nydiagnosticerede og yngre med demens med henblik på tidligt at kunne vurdere deres ressourcer og fremtidige behov	Der er gennemført prøvehandlinger i første kvartal i 2018 med henblik på at udvikle et permanent tilbud.
En værdig død Fremme livskvalitet hos borgere med livstruende sygdom og støtte borgere og pårørende omkring livets afslutning	Fremme muligheden for palliative forløb i eget hjem eller på palliationspladser Gennemføre kompetenceudvikling for indenfor palliation Fortsat udvikle mulighederne for at kunne imødekomme borgere og pårørendes ønsker omkring livet afslutning Inddrage sygeplejersker tidligt i borgerforløb, hvor der er behov for livsforlængende behandling og lindring	Flere borger i palliative forløb vælger at afslutte livet i eget hjem Øget anvendelse af palliationspladser
Nære sundhedsløsninger Øge antallet af sundheds- og behandlingsopgaver, der håndteres i eller tæt på borgerens eget hjem	Udvikle brugen af sygeplejeklinikker med henblik på optimal udnyttelse Fortsat fokus på at udvikle det nære sundhedsvæsen	Flere borgere benytter sygeplejeklinikker Flere borgere og/eller pårørende oplæres til at håndtere hele eller dele af sygeplejeindsatsen selv

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Ældreboliger (Huslejetab)	3.000	3.000	3.000	3.000
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	9.477	9.477	9.477	9.477
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-2.320	-2.320	-2.320	-2.320
Personlig og praktisk hjælp og madservice til ældre omfattet af frit valg af leverandør samt rehabiliteringsforløb	208.241	207.241	207.241	207.241
Pleje og omsorg af primært ældre undtaget frit valg af leverandør	309.931	310.044	310.044	310.044
Hjemmesygepleje	51.500	49.316	49.316	49.316
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	25.062	24.062	24.062	24.062
Plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler	4.506	4.506	4.506	4.506
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mm.	975	975	975	975
Botilbud til længerevarende ophold (§108)	7.170	7.170	7.170	7.170
Myndighedssektionen	9.732	9.732	9.732	9.732
Tjenestemandspension	4.111	4.111	4.111	4.111
I alt	631.385	627.314	627.314	627.314
Anlæg	3.200	8.200	33.450	64.500

2. Aktuelle udfordringer

De aktuelle udfordringer på bevilling 73 Ældreområdet skal ses i sammenhæng med udfordringerne på bevilling 52 Sundhedsområdet. På ældreområdet har udviklingen i demografien og i særlig grad udviklingen indenfor det nære sundhedsområde og herunder sygeplejen indflydelse på området.

Det kommunale sundheds- og omsorgsområde bliver til stadighed udfordret af, at der bliver flere og mere plejekrævende ældre, at der sker en stigning i nye og mere komplicerede

plejeopgaver som følge af ændringer i det regionale sundhedsvæsen, og at det sker indenfor nogle stramme økonomiske rammer.

Demografiudviklingen – flere ældre borgere

Aldersgruppen af +65-årige er stigende, ligesom aldersgruppen af +80-årige. Et stigende antal ældre og en større andel af ældre i befolkningen betyder en stigende efterspørgsel efter ældreområdet ydelser. Efterspørgslen efter ydelser stiger dog ikke proportionalt med stigningen af ældre borgere. Det skyldes sund aldring, rehabiliteringseffekter, velfærdsteknologi, effektiviseringer m.m. Ydelserne tildeles på baggrund af behov og ikke på baggrund af alder. Der er taget højde for sund aldring i den demografitildeling, der er i forbindelse med budgetlægningen.

Mere komplekse opgaver i det nære sundhedsvæsen

Borgere, og herunder de ældre, bliver i højere grad plejet og behandlet i eget hjem i stedet for på hospital. Der sker en løbende ændring i hvilke opgaver, som henholdsvis kommunen og regionen varetager. Tendensen er, at hospitalerne bliver stadig mere specialiserede, at forløbene accelereres, og at der arbejdes med at omlægge indsatsen fra indlæggelser til ambulant behandling. Når borgerne kommer hurtigere i eget hjem efter sygehusbesøg er de ikke færdigbehandlet, og de kan derfor betegnes som "*patient i eget hjem*" – plejen og behandlingen forsætter således i hjemmet. De accelererede forløb på hospitalerne med tidligere udskrivelse samt omlægning fra stationær til ambulant behandling øger efterspørgslen på ydelser og især sygepleje i kommunerne og har dermed betydning for sygeplejeopgaverne. På midlertidige pladser ses udviklingen også – her drejer det sig især om borgere med komplekse sygdomsproblemer, borgere med omfattende hjerneskade der har behov for specialiseret genoptræning og intensiveret hjælp.

Opgaver i det nære sundhedsvæsen - sygepleje

Sygeplejeopgaverne har ændret sig markant. Sundhedspersonalet i kommunerne får i stigende grad nye og mere komplicerede plejeopgaver, og løser i større omfang deciderede sundhedsopgaver, fordi det vurderes at være samfundsmæssigt mest fordelagtigt og bedst for borgerne, at indsatsen foregår på det lavest effektive omkostningsniveau (LEON-princippet). Derfor er det vigtigt, at sygeplejerskernes kompetencer matcher de opgaver de har. Det er derfor nødvendigt med færdighedskurser, deling af viden og udvikling af medarbejderkompetencer. Borgeren skal behandles og plejes i nærmiljøet, hvis muligt, og helst undgå at skulle på sygehuset. Sygeplejen er udfordret af, at der er kommet nye opgaver til i det nære sundhedsvæsen. Det drejer sig om nye målgrupper for hjemmesygeplejen, mere omfattende og tidskrævende borgerforløb, brug af akutteam som også giver afledte opgaver i hjemmesygeplejen, nye komplekse opgaver indenfor sårpleje/telemedicin samt behov for øget samarbejde og koordinering med praktiserende læger og sygehuse.

I forbindelse med indgåelsen af budgetaftalen for 2018 har ældreområdet fået tilført midler til at håndtere de aktuelle udfordringer i hjemmesygeplejen: Der er således varigt tilført 4 mio. kr. til drift af hjemmesygeplejen, mens der i 2018 er givet et engangsbeløb på 1 mio. kr. til kompetenceløft af hjemmesygeplejen.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet for praktisk hjælp og personlig pleje, træning, madservice, hjemmesygepleje, plejeboliger mv. er beskrevet i kvalitetsstandarder. Kvalitetsstandarderne er tilgængelige på Silkeborg Kommunes hjemmeside.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Ældre- og Handicapudvalget Bevilling: 73 Ældreområdet		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Madudbringning, køl normal portion	52,00	53,00
Madudbringning, varm normal portion	52,00	53,00
Biret, udbragt	18,00	18,50
Kostpakke - plejehjem/centre pr. måned	3.550,00	3.626,00
Morgenmad	23,50	24,00
Middagsmad	64,00	65,00
Aftensmad	29,00	30,00

Bevilling 74 Handicap - voksne

Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Driftsikring af boligbyggeri	172	172	172	172	172
Ældreboliger	167	168	168	168	168
Specialundervisning i regionale tilbud	0	74	74	74	74
Specialpædagogisk bistand til voksne	2.708	2.636	2.636	2.636	2.636
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	18.097	15.460	15.460	15.460	15.460
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-6.298	-8.797	-8.797	-8.797	-8.797
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	27.177	0	0	0	0
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	116.933	0	0	0	0
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	1.852	344	344	344	344
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. (servicelovens §§ 85, 95-96, 102 og 118)	0	108.787	108.787	108.787	108.787
Botilbud til længerevarende ophold (§108)	45.705	46.284	46.284	46.284	46.284
Botilbudslignende tilbud (omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn)	0	42.426	42.426	42.426	42.426
Botilbud til midlertidigt ophold (§107)	18.887	16.505	16.505	16.505	16.505
Kontaktperson- og ledsagerordninger (§§45, 97-99)	4.644	4.643	4.643	4.643	4.643
Beskyttet beskæftigelse (§103)	8.905	4.994	4.994	4.994	4.994
Aktivitets- og samværstilbud (§104)	23.335	26.605	26.605	26.605	26.605
Øvrige sociale formål	139	0	0	0	0
I alt	262.423	260.301	260.301	260.301	260.301
Anlæg	4.806	32.950	31.200	4.000	4.040

Bevillingsaftale for bevilling 74 Handicap

Bevillingsaftalen er indgået mellem Ældre- og Handicapudvalget og afdelingschefen for bevilling 74 Handicap. Aftalen er et-årig, målene kan dog være flerårige. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimaindsats

Målene for bevilling 74 Handicap skal ligeledes understøtte Ældre- og Handicapudvalgets pejlemærker:

- At sikre værdighed og respekt for kommunernes ældre og handicappede
- At inspirere til at skabe de bedste vilkår/muligheder for den enkeltes livsudfoldelse og god livskvalitet for borgere med handicap og ældre samt borgere med særlige behov
- At udarbejde fremtidsvisioner og sætte politisk mål indenfor udstukne rammer

Mål for bevilling 74

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 74 - Handicap, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål. Ældre- og Handicapudvalget har drøftet målene med medarbejder samarbejdsudvalg og med Handicaprådet.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
At der skabes sammenhængskraft i overgangen til voksen fra barn for borgere med forstyrrelser indenfor autisme spektret og deres pårørende.	Et sammenhængende indsatsforløb for unge borgere med autisme, hvor der tilbydes en familiebaseret indsats i Bomholthus. Et tilbud der udvikles i samskabelse med jobcenter og brugerorganisationer jf. rammepapir på voksenhandicapområdet http://rammeaftale.viborg.dk/Rammeaftale	At der udvikles og tilbydes borger og pårørende forløb med fokus på autistens ressourcer og hvordan pårørende bedst støtter unge med autisme. At der afvikles to forløb i 2018 som deltagerne oplever, skaber sammenhæng til anden indsats fra centret.
At der er fokus på en relevant, meningsfuld og inkluderende beskæftigelsesindsats, i balance mellem ressourcer og belastninger.	At det beskæftigelsesrettede fokus og borgeridentitet styrkes på dagtilbuds-området, hvor beskyttet beskæftigelse adskilles fra samværstilbud, og der arbejdes med nye beskæftigelsestilbud i samarbejde med relevante aktører.	At der i 2018 er etableret et beskæftigelsestilbud adskilt fra aktivitet & samværstilbud. At der er arbejdet med meningsfuldt beskæftigelse i balance mellem borgernes evner og udfordringer. At hovedparten af borgerne oplever en adskillelse meningsfuld og beskæftigelse er inkluderende jfr. rammepapir på voksenhandicapområdet.
At der er etableret en systematisk tidlig indsats for borgere der søger § 85 støtte.	At der er etableret en systematisk tilgang med styrket tidlig indsats, hvor målrettet råd, vejledning og tidsafgrænset pædagogisk rehabiliterende støtte tilbydes borgere der søger § 85 støtte. Det skal understøtte borgernes mestringsevne.	At borgere der tilbydes en ny tidlig vej til råd, vejledning og støtte, oplever progression i deres funktionsniveau og øget grad af mestringsevne jf. rammepapir på voksenhandicapområdet.
En styrket tværgående indsats for at nedbringe ulighed i sundhed, for voksne med funktionsnedsættelse - herunder særligt fokus på de svageste borgere.	At der etableres tilbud til målgruppen med handicap, der medvirker til at begrænse ulighed i sundhed for målgruppen.	At der i 2018 er udarbejdet en tværgående kostpolitik og en systematik omkring monitorering af borgernes helbredstilstand i samarbejde med Sundhedsfremme i Sundhed og Omsorg, og at der på alle tilbud er personale med særligt ansvar for borgernes sundhedstilstand.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Driftssikring af boligbyggeri	172	172	172	172
Ældreboliger	168	168	168	168
Specialundervisning i regionale tilbud	74	74	74	74
Specialpædagogisk bistand til voksne	2.636	2.636	2.636	2.636
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	15.460	15.460	15.460	15.460
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-8.797	-8.797	-8.797	-8.797
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	344	344	344	344
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. (Servicelovens §§ 85,95-96,102 og 118)	108.787	108.787	108.787	108.787
Botilbud til længerevarende ophold (Servicelovens §108)	46.284	46.284	46.284	46.284
Botilbudslignende tilbud (omfattet af § 4 stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn)	42.426	42.426	42.426	42.426
Botilbud til midlertidigt ophold (Servicelovens § 107)	16.505	16.505	16.505	16.505
Kontaktperson- og ledsageordning (Servicelovens §45, 97-99)	4.643	4.643	4.643	4.643
Beskyttet beskæftigelse (Servicelovens § 103)	4.994	4.994	4.994	4.994
Aktivitets- og samværstilbud (Servicelovens § 104)	26.605	26.605	26.605	26.605
I alt	260.301	260.301	260.301	260.301
Anlæg	32.950	31.200	4.000	4.040

2. Aktuelle udfordringer

Tilgang til området

En af de store udfordringer for bevillingen er, at budgetterne udhules af en generel demografimodel, der kun tager højde for forøgelsen i Silkeborg Kommunes samlede antal borgere i aldersgruppen 18-99 år. I budget 2018 tildeles der således demografimidler svarende til en stigning i antal borgere på 0,68 %. Samtidig er der dokumenteret en tilgang til området på 6,94 % i fra 2016 til 2017 – en udvikling der ikke ser ud til at stoppe.

Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)

Der er fortsat budgetusikkerhed på BPA-området. Området må betegnes som ikke-styrbart, idet Silkeborg Kommune ikke har indflydelse på til- og fraflytning. En døgndækket borger medfører årlige udgifter på ca. 1,7 mio. kr. hvorfor ganske få til- eller fraflytninger af BPA-borgere kan medføre store udsving mellem årene. Udviklingen de seneste år har været præget af tilgang.

Der blev i budget 2017 – med henblik på rammeoverholdelse - indarbejdet en forventet geografisk afgang svarende til 5 mio. kr. Dette har siden vist sig at være svært realiserbart, da der er samme antal borgere på ordningen nu, som for et år siden – 28 borgere, hvoraf de 14 er døgndækkede.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Bevillingen yder service til borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser indenfor Silkeborg Kommune, og for borgere udenfor Silkeborg Kommune, hvor Silkeborg Kommune er handle- og betalingskommune.

Silkeborg Kommune skal ifølge Lov om Social Service tilbyde en særlig indsats til voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Kommunens tilbud til voksne med handicap omfatter en bred vifte af tilbud, såsom rådgivning og vejledning, Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse, dagtilbud, aktivitets- og beskæftigelsestilbud, botilbud/bofællesskaber, hjælp og støtte i og udenfor hjemmet, ledsagelse og økonomisk hjælp.

Kommunen stiller som myndighed krav til indsatsen både ved visitation og ved løbende opfølgning, for at sikre, at borgerens behov imødekommes bedst muligt med den givne anvendelse af ressourcer.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

Bevilling 78 Fritvalgsområdet

<i>Netto 1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede - netto	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0

PLAN-, MILJØ- OG KLIMAUDVALGET

Mission:

- Skabe rammer for kommunens fysiske udvikling
- Skabe retningslinier for miljø og bæredygtighed
- Sikre fokus på Gudenåen og søerne
- Skabe sammenhæng mellem mennesker, natur, by og planlægning
- Understøtte sammenhænge mellem plan – miljø – klima
- Være ambassadører for Silkeborg Kommunes positive udvikling og potentiale

Vision:

- Vi vil være forbillede ift. et ligeværdigt samarbejde mellem kommune og interessenter (borgere, virksomheder, rådgiver, projektmagere mv.) – hvor vi skaber resultater sammen
- Vi tør – vi får det til at ske – og det sker i positivt samspil mellem borgere/virksomheder og kommune

Bevilling 81 Natur og miljø

<i>Netto</i> <i>1000 kr. i 2018 priseniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Naturbeskyttelse	6.121	6.011	6.011	6.011	6.011
Vandløbsvæsen	2.788	2.798	2.798	2.798	2.798
Diverse udgifter og indtægter	-1	0	0	0	0
I alt	8.907	8.809	8.809	8.809	8.809
Anlæg	3.788	6.300	4.700	3.300	2.100

Bevillingsaftale for bevilling 81 Natur og Miljø

Bevillingsaftalen er indgået mellem Plan-, Miljø- og Klimaudvalget og afdelingschefen for bevilling 81 Natur og Miljø. Aftalen er et-årig, dog kan der være tale om flerårige mål. Bevillingsaftalens mål baseres på Byrådets seks overordnede politiske mål for budget 2018:

- Bæredygtig økonomi
- Attraktiv kommune
- Borgere, organisationer og erhvervsliv møder fagprofessionelle
- Tage hånd om de mest sårbare
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Bæredygtig miljø- og klimainsats

Målene for bevilling 81 Natur og Miljø skal ligeledes understøtte Plan-, Miljø og Klimaudvalgets mission og vision.

Mission

Bevilling 81 Natur og Miljø skal sikre driften af pleje og vedligeholdelse af naturområder, kommunale skove og vandløb samt visse kommunale grønne områder. Udgifter og indtægter for rottebekæmpelse føres også på bevilling 81.

Vision

Silkeborg Kommunes pleje af naturen, skovene og de grønne områder giver kommunens borgere og besøgende enestående naturmæssige og rekreative oplevelser. Indsatsen resulterer i mange forskelligartede vand- og naturområder med tilsvarende mangfoldighed i flora og fauna.

Vandløbsvedligeholdelsen lever op til gældende regulativer, og de fastsatte Miljømål opfyldes.

Mål for bevilling 81 Natur og Miljø

På de følgende sider fremgår målene for bevilling 81 Natur og Miljø, der skal være medvirkende til at opfylde Byrådets seks overordnede politiske mål. Målene i bevillingsaftalen afspejler udvalgets prioritering af Byrådets seks overordnede mål.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Der arbejdes på at nå målene i de Kommunale naturhandleplaner og den statslige vandområdeplan 2015-2021 for Jylland og Fyn. Igangværende drift (græsning m.m.) på andre naturarealer søges opretholdt. Vedligeholdelsesniveau på naturstier og friluftsfaciliteter søges opretholdt.	Udføre de handlinger, der er angivet i de kommunale naturhandleplaner og i indsatsprogrammet for vandområdeplanen.	Der arbejdes videre med flere indsatser i 2018, hvor der vil være særlig fokus på hedepleje og invasive arter. Øvrig naturpleje/-drift samt vedligeholdelsesniveau på øvrige stier og friluftsfaciliteter opretholdes. Indsatsprogrammet for vandområdeplanen gennemføres i planperioden.
De kommunale skove skal tilgodese mange forskellige brugergrupperes ønsker og tilbyde passende faciliteter til bevægelse og ophold i naturen.	Formidlingsprojekt i forhold til særlige arter og/eller levesteder i skovene.	Tilgodese så mange interessegrupper som muligt.

Biodiversiteten i de kommunale skove øges.	Gennemførelse af pleje på 2-3 udvalgte lokaliteter, som er udpeget i forbindelse med kortlægningen af biodiversiteten i de kommunale skove.	Skabe større opmærksomhed omkring skovenes høje biodiversitet. Gennem biodiversitetsfremmende tiltag at sikre levesteder for særlige arter.
Større grad af borgerinddragelse og frivillighed i forhold til drift og øvrig udnyttelse af grønne områder.	Øge antallet af projekter med borgerinddragelse og frivillighed.	Mere medejerskab til kommunens projekter og grønne områder. Reducering af kommunens driftsudgifter.
Omklassificering af vandløb. Revision af vandløbsregulativer og vedligeholdelsesforskrifter herunder for Gudenåen.	Gennemføre omklassificering, udarbejde fællesregulativer og specifikke regulativer samt vedligeholdelsesforskrifter. Regulativer og forskrifter digitaliseres.	Omklassificeringer er foretaget og nye regulativer/forskrifter foreligger i 2018.

Forudsætninger

Bevillingsaftalen har til formål:

- at fastlægge hvordan udvalget konkretiserer Byrådets mål, som de fremgår af "Oplæg til målaftale".
- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1. Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Naturbeskyttelse	6.011	6.011	6.011	6.011
Vandløbsbeskyttelse	2.798	2.798	2.798	2.798
Diverse udgifter og indtægter	0	0	0	0
I alt	8.809	8.809	8.809	8.809
Anlæg	6.300	4.700	3.300	2.100

2. Aktuelle udfordringer

Arbejdet med de kommunale naturhandleplaner og vandområdeplanens indsatsprogram er godt i gang.

I takt med flere kommunale udstykninger øges antallet af grønne områder, der kræver pleje. Det har været således, at de arealer, som ikke overdrages til grundejerforeningerne, tilfalder Natur og Miljø. Der følger ikke driftsmidler med.

Der arbejdes fortsat på, at plejeindsatsen på de grønne områder tilpasses budgettet. Konsekvenserne er stop for græsslåning af nogle bynære arealer, samt ekstensivering af andre plejeindgreb som beskæringer og stirenoveringer.

3. Beskrivelse af serviceniveau

Vandløb vedligeholdes i henhold til gældende regulativer.

Kommunale skove og naturområder, samt nogle privatejede arealer, drives naturnært med fokus på naturindhold og rekreative værdier. For skovene gælder særligt, at driften er certificeret, og kommunen er derfor forpligtiget til dels at leve op til en række bæredygtighedsprincipper og dels til løbende at dokumentere både driftstiltag, konflikter mellem brugergrupper og eventuelle afvigelser i forhold til driftsplanen.

Tilgængeligheden i naturen forbedres ved fortsat udbygning af stinet og ved øget information.

Plejen af grønne områder og bynære skove er ekstensiv, og der sker løbende yderligere ekstensivering. Det betyder f.eks., at græsslåning flere steder helt ophører, og ellers kun foretages fra 1-6 gange årligt, og at plejen af beplantningsbælter sker ved større indgreb med 8-10 års interval. Det er ikke den optimale pleje, og det giver mange borgerhenvendelser, men det er det niveau, der er midler til.

Rottebekæmpelsen sker i henhold til gældende bekendtgørelse, hvad angår antal rutinebesøg og opfølgende besøg.

4. Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juni og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Plan, Miljø- og Klimaudvalget Bevilling: 81 Natur og Miljø		
Ydelse:	Budget 2017 takst kroner	Budget 2018 takst kroner
	<u>ekskl. moms</u>	<u>ekskl. moms</u>
Rottebekæmpelse - afgift pr. 100.000 kr. ejendomsværdi	4,40	5,20
Pejsebrænde, pr. rummeter		
Blandet løvtræ	300,00	300,00
Birk	300,00	300,00
Bøg/eg	340,00	340,00
Blandet nåletræ	240,00	240,00

Bevilling 82 Planlægning og byggemodning

<i>Netto 1000 kr. i 2018 prisniveau</i>	Budget 2017	Budget 2018	Overslag 2019	Overslag 2020	Overslag 2021
Anlæg	34.192	37.000	39.590	41.400	44.810

BEVILLINGSREGLER

Bevillingsmyndighed

Som det fremgår af "Lov om kommunernes styrelse" er Byrådet den eneste bevillingsmyndighed. Dette betyder bl.a., at udvalgene ikke må påbegynde foranstaltninger, der vil medføre indtægter og udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, uden Byrådets forudgående godkendelse.

Forhøjelse af drifts- og anlægsbevillinger skal altid bevilliges af Byrådet.

Byrådet har dog bemyndiget Økonomi- og Erhvervsudvalget til at give tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb ønskes flyttet internt mellem driftsbevillinger eller internt mellem anlægsbevillinger (nulsager). Det er forudsat, at fagudvalgene har behandlet omdisponeringerne forud for Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling. Dog vil udmøntning af centrale puljer ikke nødvendigvis skulle fagudvalgsbehandles. Omdisponeringer vedrører hovedkonto 0-6 og sker i forbindelse med budgetopfølgning.

Foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller lignende, kan dog iværksættes uden Byrådets forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt.

Efter Byrådets godkendelse af budgettet har de stående udvalg og Økonomi- og Erhvervsudvalget ansvaret for de bevilgede beløb inden for de respektive områder samt de materielle og mængdemæssige forudsætninger, der ligger til grund herfor. Udvalgene og driftsafdelingerne må herefter administrere i overensstemmelse med budgettets forudsætninger og inden for dets rammer.

Jf. § 41 i "Lov om kommunernes styrelse" skal takster for kommunale ydelser vedtages af Byrådet. Det drejer sig om takster for benyttelse af skolefritidsordning, sociale institutioner, herunder daginstitutioner, og forskellige serviceordninger, f.eks. madudbringning. Taksterne bliver fastsat i forbindelse med budgettets vedtagelse.

For de sociale institutioner, der er dækket ind under rammeaftalen mellem de midtjyske kommuner og Region Midtjylland, fast-

sættes taksterne ud fra aftalens gældende retningslinjer.

Bevillingsbinding

I Social- og Indenrigsministeriets bevillingsregler for kommuner fastsættes de nærmere regler for specifikation af posterne på årsbudgettet, hvor Byrådet ved dets vedtagelse skal tage bevillingsmæssig stilling.

For driftsbevillingers vedkommende er der fastsat følgende mindstekrav til bevillingsniveauer:

"Byrådet skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage bevillingsmæssig stilling til budgettets driftsposter specificeret på udvalgsniveau."

For anlægsbudgettet afsættes et rådighedsbeløb, hvor der er fastsat følgende mindstekrav til bevillingsniveau:

"Byrådet skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage stilling til budgettets rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder specificeret på udvalgsniveau."

Inden et anlægsprojekt igangsættes er det en betingelse, at der foreligger en anlægsbevilling samt frigivelse af rådighedsbeløb. I forbindelse med årsbudgettets vedtagelse meddeles ingen anlægsbevillinger. Der er således ikke knyttet en bevillingsmæssig men alene en finansiel funktion til de rådighedsbeløb, der står opført i bevillingsoversigten.

For 2018 vil der med budgettets vedtagelse være givet godkendelse af følgende bevillinger:

Økonomi- og Erhvervsudvalget:

- 2 Renter
- 3 Finansforskydninger
- 4 Lån
- 5 Tilskud og udligning
- 6 Skatter
- 11 Ældreboliger
- 12 Kommunale ejendomme
- 14 Centralfunktioner
- 15 Fælles formål
- 16 Tværgående aktiviteter

Bevillingsregler

Vej- og Trafikudvalget:

- 24 Kollektiv trafik
- 25 Veje
- 28 Entreprenøropgaver

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget:

- 34 Kultur og Fritid

Børne- og Ungeudvalget:

- 41 Skoler
- 43 Dagpleje og daginstitutioner
- 44 Socialtilsyn Midt
- 45 Børn og unge med særlige behov
- 47 Handicap – sociale overførsler

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget:

- 52 Sundhedsområdet
- 53 Socialpsykiatri og rusmiddel
- 56 Aktivitetsbestemt medfinansiering

Arbejdsmarkedsudvalget:

- 61 Arbejdsmarked – service
- 66 Arbejdsmarked – overførsler
- 67 Sociale overførsler
- 69 Arbejdsmarked – institutioner

Ældre- og Handicapudvalget:

- 73 Ældreområdet
- 74 Handicap - voksne
- 78 Fritidsområdet

Plan-, Miljø- og Klimaudvalget:

- 81 Natur og miljø
- 82 Planlægning og byggemodning

Alle bevillinger gives som nettobevillinger, bortset fra de finansielle bevillinger 2-6, som gives brutto.

Anlægsbevillinger

Anlægsbevilling samt frigivelse af rådighedsbeløb er en forudsætning før igangsættelse af et givent anlægsprojekt. Rådighedsbeløbene kan alene frigives af Byrådet ved særlig anlægsbevilling for hvert enkelt anlægsarbejde efter anmodning fra vedkommende udvalg. Økonomistaben udarbejder forud for fagudvalgsbehandling en økonomisk erklæring, hvoraf det fremgår hvorvidt rådighedsbeløbet kan afholdes indenfor budgettets rammer. Rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder i budgettet, angiver dermed en øvre grænse for størrelsen af de udgifter, der i budgetåret må afholdes inden for de pågældende anlægsbevillinger.

Anlægsbevillinger kan være et- eller flerårige og gives til anlægsudgifter og -indtægter under hovedkontiene 0-6. Er der givet en anlægsbevilling i indeværende år betragtes rådighedsbeløbet det følgende år automatisk frigivet ved budgettets vedtagelse for det følgende år.

Som udgangspunkt skal der gives en særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsarbejde. Social- og Indenrigsministeriets bevillingsregler giver dog mulighed for at fravige denne hovedregel og slå flere anlægsarbejder sammen i én anlægsbevilling såfremt det drejer sig om mindre, ensartede anlægsarbejder.

Forhøjelse af et rådighedsbeløb kræver en tillægsbevilling i form af tillæg til rådighedsbeløbet. Tillægsbevillingen skal indeholde en angivelse af, hvorledes denne finansieres. Økonomistaben udarbejder i denne forbindelse en økonomisk erklæring, hvoraf finansieringen vil fremgå.

Reglerne for afgivelse af anlægsbevillinger gælder endvidere for udlån og låneoptagelse.

Kapitalposter:

Budgettet omfatter en række poster, hvortil der ikke er knyttet en bevillingsmæssig funktion, og hvor der altså ikke skal ske en bevillingsmæssig stillingtagen fra Byrådets side.

Disse poster indgår i budgettet med henblik på opfyldelsen af den finansielle funktion, dvs. for at budgettet kan danne grundlag for Byrådets vurdering og stillingtagen til, hvorledes den samlede kommunale aktivitet skal finansieres.

Der er tale om følgende kapitalposter:

- Kurstab og kursgevinster
- Forskydninger i likvide aktiver og kortfristede tilgodehavender
- Forskydninger i aktiver og passiver herunder legater, deposita og beløb til opkrævning/udbetaling for andre
- Forskydninger i kortfristet gæld

Bevillingsregler

Tillægsbevillinger

Behandles i Byråd:

Tillægsbevillinger til bevillingerne 11-82, finansieret helt eller delvist af bevillingerne 2-6.

Behandles i Økonomi- og Erhvervsudvalg:

Tillægsbevillinger (nulsager) mellem bevillingerne 11-82, jf. bemærkninger tidligere vedrørende "Bevillingsmyndighed".

Budgetomplaceringer

Behandles administrativt:

Budgetomplaceringer inden for den enkelte bevilling.

Overførselsadgang

Drift:

Byrådet er indstillet på ved tillægsbevillinger det følgende år at genbevilge ikke forbrugte driftsbevillinger indenfor rammerne af økonomisk decentralisering, jf. regler for økonomisk decentralisering. På tilsvarende måde er der adgang til at "låne" af næste års budget. Ikke ansøgte merforbrug vil blive behandlet som "lån" af næste års budget.

Der er således ikke indført en "automatisk" adgang til at overføre opsparede budgetbeløb fra et budgetår til et andet – eller til at låne af næste års budget.

Anlæg:

Byrådet er indstillet på ved tillægsbevillinger det følgende år at genbevilge ikke forbrugte rådighedsbeløb til bevilgede anlæg, når der er tale om tidsmæssige forskydninger i anlægsprojektet. På samme baggrund kan der søges adgang til at "låne" af kommende års rådighedsbeløb.

Yderligere kan der ske overførsel af ikke frigivne rådighedsbeløb mellem budgetår. Dette sker i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. oktober.

For drifts – såvel som for anlægsbevillinger – udarbejdes efter regnskabsårets afslutning opgørelse over mer-/mindreforbrug på de enkelte bevillinger til forelæggelse for de respektive fagudvalg. Økonomistaben udarbejder efterfølgende en samlet overførsels-

sag til Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd.

Finansielle bevillinger:

For de finansielle bevillinger 2-6 er der generelt ikke mulighed for at overføre opsparede budgetbeløb fra et budgetår til et andet eller adgang til at "låne" af næste års budget.

Overførsler vedrørende "Indskud i Landsbyggefonden" samt "Låneoptag til ældreboliger" behandles dog efter samme regler som for anlæg.

Bevillingskontrol – budgetopfølgning

En bevilling er en bemyndigelse og en forpligtelse til at afholde udgifter eller oppebære indtægter inden for de beløbsmæssige rammer og de materielle vilkår, hvorunder bevillingen er givet ifølge budget og budgetbemærkninger.

Budgetopfølgning for alle budgetområder skal gennemføres som anført i Silkeborg Kommunes styringsmodel.

Grundlaget for budgetopfølgningen er de økonomirapporter, der dannes ud fra kommunens økonomisystem.

Driftsafdelingerne har, i samarbejde med Økonomistaben, ansvaret for at udarbejde budgetopfølgningen og forelægge budgetopfølgning og eventuelle afvigelsesrapporter for det budgetansvarlige udvalg. Økonomistaben udarbejder efterfølgende en samlet sag til Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd.

Aflæggelse af anlægsregnskaber

For alle anlægsarbejder aflægges et særskilt anlægsregnskab. Det skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskab for det år, hvor det pågældende anlægsarbejde er afsluttet.

Ved et eventuelt merforbrug skal fagudvalget finde finansiering herfor inden for egne bevillinger.

Regler for økonomisk decentralisering

MÅLSÆTNING

Målet med økonomisk decentralisering er at sikre grundlaget for, at der i Silkeborg Kommune kan træffes gode og hurtige beslutninger tæt på den enkelte borger.

Med gode beslutninger menes beslutninger, der er i overensstemmelse med både de generelle målsætninger, der fastlægges af Byrådet, og de lokalprægede målsætninger, som fastlægges i et samarbejde mellem institutioner og brugere i lokalområderne.

Med hurtige beslutninger menes beslutninger, der kan træffes enten umiddelbart i tilknytning til at problemet opstår, eller som er led i en proces fastlagt af brugere og ansatte omkring aktiviteten.

Tæt på den enkelte borger vil sige, at beslutninger primært træffes af brugere og/eller ledere og ansatte, der er beskæftiget med den konkrete aktivitet. Beslutningerne kan dog også træffes af andre, hvor det er underforstået, at definitionen omkring gode beslutninger er opfyldt.

Byrådets overordnede målsætninger med økonomisk decentralisering er herudover:

- at integrere den faglige kompetence og det økonomiske ansvar
- at øge motivationen hos ledere, medarbejdere og bestyrelse
- at styrke den enkelte institutions selvforvaltning
- at sikre en brugerorienteret drift og udvikling
- at øge den organisatoriske og økonomiske fleksibilitet
- at forbedre ressourceudnyttelsen

Byrådet anerkender og accepterer, at der som følge af decentraliseringen kan opstå forskelle de enkelte institutioner imellem.

RETNINGSLINIER

Serviceudgifter har som udgangspunkt nettooverførselsadgang mellem budgetår. For afdelinger og stabe på bevilling 14 Centralfunktioner kan der dog ikke automatisk ske overførsel på konti, der alene administreres af afdelingen/staben som f.eks. afsætning til revision, arbejdsskadeområdet, gebyrindtægter mv.

Reglerne for økonomisk decentralisering er gældende for alle kommunale institutioner.

Reglerne skal ses i sammenhæng med afsnittet om "Bevillingsregler".

Der er udarbejdet en oversigt over hvilke institutioner (og øvrige områder), der er omfattet af reglerne for økonomisk decentralisering. Ændringer vil en gang årligt blive forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Der er ikke adgang til automatisk overførsel for andre typer af driftsudgifter og driftsindtægter, som overførselsudgifter, udgifter til forsikrede ledige, aktivitetsbestemt medfinansiering, ældreboliger og indtægter fra den centrale refusionsordning.

1. Overordnede bestemmelser

Grundlaget for den økonomiske decentralisering er gældende lovgivning, Social- og Indenrigsministeriets konteringsregler samt de fastsatte mål og standarder besluttet af Byrådet og øvrige bindende forskrifter, herunder det til enhver tid gældende budget med dertil hørende bemærkninger.

Institutionen må ikke gennem salg forringe institutionens aktiver uden forudgående godkendelse af fagudvalget. Der må ikke flyttes eller fjernes værdier fra institutionen. Her tænkes ikke på salg af forældede effekter af ubetydelig værdi.

2. Budget

2.1 Generelt

Institutionen tildeles årligt et nettobudget.

Lederen har i samarbejde med medarbejderne og eventuel bestyrelse fuld dispositionsret over budgettet.

Regler for økonomisk decentralisering

Institutionslederne er ansvarlige for at overholde institutionens samlede budget - målt i kroner. I princippet er det helt op til arbejdsstedet, hvordan arbejdet tilrettelægges. Det vigtigste er, at de opstillede mål opnås indenfor det tildelte budget. Hver måned skal alle budgetansvarlige/institutionsledere gennemføre et ledelsestilsyn, der har til formål at sikre institutionernes overholdelse af budgettet.

Budgettet indeholder som hovedprincip alle institutionens driftsudgifter og driftsindtægter.

Udenfor budgettet er udgifter og indtægter som ikke objektivt eller hensigtsmæssigt kan budgetteres på det enkelte omkostningssted. Denne type udgifter og indtægter, der begrænses mest muligt, benævnes centrale puljer. Afgørelse herom træffes af afdelingen.

2.2. Bindinger og friheder

De indtægter, der indgår i regnskabet skal have en naturlig tilknytning til områdets ordinære virke.

Ekstraordinære indtægter skal være i overensstemmelse med institutionens ordinære formål og drift.

Dispositioner, der medfører fremtidige merudgifter samt iværksættelse af væsentlige nye aktiviteter skal afholdes indenfor institutionens budget. Væsentlige nye aktiviteter skal endvidere godkendes i det respektive fagudvalg.

Modtages tilskud eller sponsorater skal fagudvalget orienteres.

Der er frihed til at anvende budgettet uden hensyn til, på hvilken konkret konto budgetbeløbene står.

Er der en godkendt normeringsaftale eller andre lignende aftaler for institutionen, skal disse altid overholdes.

De kommunale budget- og regnskabsregler, momsregler, kommunens personalepolitik, indkøbspolitik samt andre godkendte regler og politikker skal overholdes.

3. Budgetkorrektioner

Alle aktivitetsområder kan være omfattet af op- eller nedreguleringer ved den årlige budgetlægning og i forbindelse med budgettopfølgningerne i løbet af året.

Det gælder i den forbindelse, at samtlige enheder indenfor samme fagområde som udgangspunkt behandles ens, medmindre særlige forhold tilsiger andet. Forud for eventuelle justeringer informeres de respektive institutioner.

4. Tillægsbevillinger

Udgangspunktet er, at der ikke ydes tillægsbevillinger. Undtagelser er alene i tilfælde, hvor budgetforudsætningerne er væsentligt ændret. Bestemmelsen er tosidet og kan således være både negativ og positiv.

Byrådet kan som hovedprincip ikke gøre indgreb i en eventuel foretaget opsparring i forbindelse med finansiering af omtalte tillægsbevillinger.

5. Overførsel af over- eller underskud

Det er tilladt at overføre ikke forbrugte midler eller forlods bruge af kommende års budget efter at budgettet er vedtaget.

Overførslerne opgøres i forbindelse med regnskabsafslutningen. Efter udløbet af den regnskabsmæssige supplementsperiode opgøres regnskabet for institutionen.

Overførsel af over- eller underskud kan udgøre +/- 5 % af oprindeligt budget, og med en bagatelgrænse på kr. 1.000. Underskud på mere end 5 % accepteres ikke og driftsafdelingerne vil derfor have til ansvar at udarbejde en afdragsordning med institutionen.

Et evt. merforbrug skal afvikles inden for 3 år.

Ikke forbrugt budget defineres i det enkelte år således: Overførsel = oprindeligt budget + overførsel fra tidligere år (positiv eller negativ) + årets øvrige tillægsbevillinger (positiv eller negativ) - årets forbrug.

Afdelingen udarbejder hvert år et regnskab for den enkelte institution, hvor forbrug sammenholdes mod korrigeret budget. En

Regler for økonomisk decentralisering

samlet oversigt over samtlige områder med økonomisk decentralisering udarbejdes til forelæggelse i fagudvalget.

Økonomistaben udarbejder efterfølgende en samlet overførselssag til forelæggelse for Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd med henblik på godkendelse af overførselsbeløbene til efterfølgende regnskabsår.

Hvis der centralt er aftalt andre grænser, skal disse efterleves (eksempelvis Rammeaftale på det specialiserede socialområde).

Hvis der ønskes en udvidelse af overførselsgrænsen som et led i en speciel flerårig prioritering skal dette godkendes i Økonomistaben samt i vedkommende afdeling. Samtidig skal afviklingsperioden aftales.

6. Anvendelse af opsparede midler

Institutionen kan frit disponere over opsparede midler uden hensyntagen til på hvilke konti opsparing er sket.

I tilfælde hvor en institution af over-skud/opsparing foretager dispositioner, som medfører fremtidige øgede driftsomkostninger, skal sådanne afholdes indenfor institutionens budgetramme.

7. Investeringer/besparelser

Foretager institutionen investeringer med henblik på efterfølgende besparelser så som udskiftninger, renoveringer eller lignende af f.eks. de tekniske anlæg, og der derved opnås en fremtidig årlig driftsbesparelse, vil besparelsen i alle tilfælde ubeskåret tilfalde institutionen.

I tilfælde hvor der foretages investeringer med sigte på fremtidige lavere driftsomkostninger på institutionen finansieret med beløb udenfor institutionens budgetramme foretages samtidigt med investeringen en korrektion af institutionens budgetramme svarende til den forventede besparelse. Korrektion foretages i dialog med den pågældende institutionsleder. Sådanne investeringer og efterfølgende besparelser skal ske i samarbejde med økonomistaben.

8. Administration og samarbejde

Den enkelte institutionsleder er budgetansvarlig og tillægges samtidigt administrative forpligtelser i henhold til bl.a. kommunens økonomistyringsprincipper.

Institutionens anvendelse af budgetrammen og eventuelle alternative indtægter og opsparede midler skal ske i overensstemmelse med gældende regler vedrørende formelt nedsatte bestyrelser, råd og samarbejdsudvalg.

Ved anskaffelser og varekøb er institutionen forpligtet til at bruge leverandører, som kommunen har indgået obligatoriske indkøbsaftaler med. E-handel via kommunens indkøbssystem skal anvendes ved alle de indkøb, hvor det er muligt.

9. Lån, leje og leasing

9.1 Lån

Der må **ikke** optages lån

9.2 Leje og leasing

Der må ikke indgås leje-/leasingaftaler medmindre kommunen kan opnå en **klar fordel** heraf.

Der må ikke indgås leje-/leasingaftaler om vedvarende benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., hvis etablering kan sidestilles med en anlægsopgave. Kun leasing af driftsudstyr er tilladt.

Indgåelse af leje-/leasingaftaler forudsættes aftalt med afdelings-/stabschefen.

Forinden indgåelse af leasingaftaler skal der indhentes en udtalelse fra Økonomistaben (Analyse & Udvikling hhv. Regnskabs- og Rådgivningscenteret).

Ved indgåelse af leasingaftaler pålægges enheden/kommunen en økonomisk forpligtelse i en periode fremover. For at begrænse denne forpligtelse/binding, som den enkelte enhed kan påføre sig selv og kommunen gælder følgende retningslinjer:

- Der foretages en grundig vurdering af aftalens økonomiske fordelagtighed. Leasing bør kun finde sted, hvis der kan sandsynliggøres

Regler for økonomisk decentralisering

res/dokumenteres en samlet besparelse i forhold til selv at anskaffe pågældende driftsudstyr.

- Der må ikke indgås leasingaftaler alene for at udskyde betalingerne i forhold til kontantkøb. Udnyt i stedet muligheden for overførselsadgang.
- Enhedens samlede årlige leasingydelse må højst udgøre 3 % af enhedens driftsramme (inklusive leasingaftaler der er indgået før reglerens vedtagelse).
- Leasingperioden må generelt ikke overstige 4 år.
- Kopi af den indgåede aftale (leasingkontrakten) sendes til økonomistaben af hensyn til korrekt registrering i kommunens regnskab.

10. Opfølgning på institutionsaftale

Sidst på året udarbejdes institutionsaftaler for det kommende budgetår, og i forbindel-

se med regnskabsafslutning følges op på det forgangne års institutionsaftale. Nærmere retningslinjer for indhold og opbygning af denne opfølgning udarbejdes af de enkelte afdelinger.

11. Konflikter

Uanset hvor omhyggelige og detaljerede regler, der udarbejdes for den økonomiske decentralisering, vil der kunne opstå konfliktsituationer, f.eks. ved tolkning af reglerne.

Eventuelt opståede konflikter eller problemer skal primært søges løst på institutionen. De formelle kanaler til løsning af konflikter bruges kun sekundært.

12. Ikrafttræden

Disse regler træder i kraft i forbindelse med Budget 2018.